

EDEBİYAT-KÜLTÜR-TARİH-ARAŞTIRMA-FOLKLOR-SANAT VE TURİZM DERGİSİ
SAYI-16-17. YIL:2016-YAZ-SONBAHAR

4MEVSİM

ALÂİYE

EDEBİYAT-KÜLTÜR-TARİH-ARAŞTIRMA-FOLKLOR-SANAT VE TURİZM DERGİSİ
SAYI-16-17, YIL:2016: YAZ-SONBAHAR

SUNU

İSMAİL YILDIZ

avukatismailvildiz@hotmail.com

*** Sevgili Okurlar,,**

ŞİİR VE İNSAN

Okumak bir tutkudur doğru. Fakat yazma da tutkulaşmaz ise önemi azalır. Okudukça insan, kendine olmaktan çıkar başkasına yönelir. Aksi halde bu bencilliğinin kimseye bir yararı yoktur. Okudukları kendinde kalmamalı, insanlığa armağan edilmelidir.

Okumak kimseden habersiz. Başkası için yaşayabilmek. Yazmak, şiir ve yazı yazmak. İnsan olmanın belki ilk şartı bir eser bırakmak. Ne dersiniz?

Şiir, Türk insanının çekirdeğidir, özüdür. Günümüze kadar gelen söylenceler, destanlar bunun kanıtı olmalı. Esasında şiir zekâ işidir, duygunun, ruhun şahlanmasıdır. Türk insanı, edindiği izlenimleri nazirelerle, imalarla, acıyı yaşadıkça güldürülerle, mizah olarak anlatmayı sever. Ünlü Maraşlı Şair Mahsunî: “Acılardan aldım ilacımı.” diyerek itiraf eder. Şair hayatla ve acısıyla dalga geçmeyi, acının karşısında dik durmayı sever ve şiirleştirir. Hatta yazıya döker. Hapisler, sürgünler, çileler, ayrılıklar, hasret, sevgiler ve aşklar olmadan eser yaratılamaz. Hapisler olmasaydı belki de Kemal Tahir, Orhan Kemaller, Nazımlar, Necip Fazıl Kısakürekler olmayacaktı.

Tek oğlunu kaybeden üzüntü içindeki anne, bir din adamına gider."Hangi duaları etsem, hangi büyüleri, sihirleri yapsam oğlumu bana geri getirir?" diye sorar. O da: "Bana asla acı tatmamış bir evden, bir hardal tohumu getir. Onu, senin yaşamından acıyı yok etmek için kullanacağız" der. Kadın, her yerde o sihirli tohumu ve acı çekmeyen insanı bir türlü bulamaz. Sonunda acısını destana döker. Destan okuyarak din adamına geri döner:

-Hardal tohumunu ve acı çekmeyen bir insanı bulamadım, der.

Din adamı:

-İşte bulmuşsun, söylüyorsun.

Bizim türkülerimiz, şarkılarımız da hep acılardan doğmuştur. Aşk acısı, ayrılık acısı ve sevdalarımızdan. Bakın, Yoksulî ne diyor?

“Bilirsin sevdadır ahtım,

Ne taç isterim ne tahtın

Yüreğinde bin yıl mahkûm

Kal deseydin kalmaz mıydım?”

Saz şairlerine evde türkü söyleyenlere hele bir iki hane bir şey söyle denir. Bu bir iki hane bir iki kıta anlamına gelmektedir. Herkes hayatı ile zaten şiiri yaşıyor ve şiir söyleyip, okuyor. Hala daha binlerce türkünün derlenememiş olması bu söz sanatının ne kadar yoğun olduğunun ifadesidir.

Cumhuriyet dönemi şiir sanatının yazılı olarak yazılmasını da yoğunlaştırmış. Gazete, dergi, kitap ile duyurma imkânları ortaya çıkmıştır. Cumhuriyet döneminde, Yahya Kemal Beyatlı'nın

Sessiz Gemisi ve bu şairin derin bilgi ve tecrübesinden faydalanan iki isim iki öğrenci dikkati çekmektedir. Necip Fazıl Kısakürek ve Nazım Hikmet olduğunu söylememiz gerekir.

Şair Öztürk Acun, bakın şair ve şiir için ne diyor? “Bu iki yazar aslında bir birinden feyz almışlar. İkisi farklı siyasi görüşte olmaları zenginlik sağlamıştır. Necip Fazıl Kısakürek, Sakarya Türküsünü söylerken, Nazım Hikmet de Kuvvay-i Milliye Destanını Türk Edebiyatına kazandırmışlardır. Bu acayıplığı bazen tutuculuğu bir varlık olarak kabullenmek lazımdır. Biri Marksist biri maneviyatçı. İkisi bir arada olunca eksiklerimiz tamamlanmaktadır. Necip Fazıl Usta hece veznini sevmiş, üretmiş; Nazım Hikmet de toplumcu serbest anlatımı kullanmış. İkisi de usta.”

Elbette ustaları okumak, çok keyifli bir iş. Günümüzde amatör olarak şiir yazan, şiir söyleyen binlerce kişi var. Şiir deyip geçmeyelim. Şiir bir insanlık belirtisidir. Alâiye dergimiz de Alanyalı yazar ve şairlere, eli kalem tutan herkese sayfalarını açmıştır. Küçümseme yerine onlara destek olmalı saygı göstermeliyiz.

Herkesin şiir yazması çok mükemmel bir iş. Şiir dil oyunudur, sözü doğru, yerinde ve etkili kullanma işidir.. Şiir, türkülerimizin, kültürümüzün en önemli parçalarından biridir. Düşünce ufkumuzu geniş tutan, yazdıklarımız, terennümlerimizdir. Çağdaş insan, düşünen, düşündüklerini, duygularını yazıya dökabilen entelektüel kişilik kazanmış insandır. Şiir, güzelliklerimizin şarkı ve türkülerimizin ana kaynağı, HAYATIMIZIN TA KENDİSİDİR.

Severek okumalar dileğiyle...

Bundan 200 yıl önce başlayan Türk devrimleri ve yenileşme hareketleri Cumhuriyetle birlikte kurumlaşmış hale gelmişti. Ak Devrim denen 1950 seçimleriyle birlikte millet, kendi iradesiyle o güzel Cumhuriyeti demokrasiyle taçlandırmıştı.

Ne yazık ki, ordu içinde örgütlenen bir çete tarafından yapılan 27 Mayıs 1960 İhtilâli ile başlatılan askerî darbeler ardı arkası kesilmeden günümüze kadar sürmüştür. Ülkemizi geri bıraktıran, millet iradesini hiçe sayan, demokrasimizin onulmaz düşmanı son darbe,---- hükümeti yıkma yanında, ülkemizi işgal etme amacıyla tekrar ortaya çıkmıştır. Son olarak 15 Temmuz 2016 tarihinde Asker-FETO örgütü işbirliği ile başlatılan silahlı darbe teşebbüsü,.... yüzlerce şehit ve **gazi kendisini tank ve jet bombaları önünde** feda ederek millet tarafından önlenmiştir.

Neticeleri itibarıyla Türk tarihinde, eşine az rastlanan bu kara günde hepimizi kahreden, Cumhurbaşkanı R. Tayyip Erdoğan'ın canına kastedilmesi, Atatürk'ün “Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir.” diyerek kurduğu milletin demokrasi mabedi TBM Meclisinin bombalanması ile başlayan teşebbüsü nefretle kınıyoruz. **İlk defa, tankların altına yatarak, karanlıklara doğru açılacak kapıları zincirler vurarak** kapatan, Türkiye'nin makûs talihini yenen Türk milletine şükranlarımızı sunuyoruz. Düşünmeyi, yazmayı, kalkınma aşkımızı ve demokrasimizi, milli iradeyi ortadan kaldıran bu kahrolası darbeler geleneğinin son olması dileğiyle...

Giği yaylasında çiğdem- Foto:İ. YILDIZ

4 MEVSİM **ALÂİYE**

İMTİYAZ SAHİBİ:

Alanya Kültür-Sanat ve Turizm Vakfı
Adına Av. İsmail YILDIZ

Genel Yayın Yönetmeni:

Av. İSMAİL YILDIZ

[Tel:0532 3114112](tel:05323114112)

[@mail:avukatismailyildiz@hotmail.com](mailto:avukatismailyildiz@hotmail.com)

Yayın Kurulu:

İSMAİL YILDIZ

AHMET OLGUN

OĞUZ KORUM

SEDAT ÇOLAK

HİKMET ÖZDEMİR

İMLÂ ve YAYINA HAZIRLAYAN:

Yazı, Haberleşme, Reklâm Kabul ve Genel Dağıtım Merkezi:

Av. İSMAİL YILDIZ

Bilgisayar: Şerife BAYIR

Adalet Sarayı Altı Köşk İş Hanı Kat:2-ALANYA

[Tel:242 519 19 10](tel:2425191910) -[Fax:511 9777](tel:5119777)-[CEP 3114112](tel:3114112)

[@mail:avukatismailyildiz@hotmail.com](mailto:avukatismailyildiz@hotmail.com)

SATIŞ YERİ:

1-ALANYA KÜLTÜR-SANAT VE TURİZM VAKFI

Şekerhâne Mah. Yunusgücü Sok. No:18/A -[Alanya](http://www.alanya.com)

[Tel:242 5191910-2425134349](tel:2425191910)

2-Müze ve Kültür Sarayı Kuzeyi- Kültür Ap. Altı, 3/D-

Dükân: Kleopatra Tekstil. [Tel: 0534 2190434](tel:05342190434).

Hukuk Danışmanı:
Av. Hakan OLGUN
Abone Şartları:
Yurt İçi Yıllık:50 TL.
Öğretmen-Öğrenci:25 TL.
Yurt Dışı:40 €-50\$

Resim ve Kapak Düzeni:
Mimar Havva Yıldız
GRAFİK: Kirpi Group
Baskı: HÜR OFSET
Y. Matbacılar Sitesi Yazar Cad. 10453 Sok. No:1
Karatay/KONYA-[Tel:0332.3420789](tel:0332.3420789)
@ Posta Adresi:hur_ofset42@msn.com
TC. Kültür Bakanlığı Sertifika No:22425
ISSN 21484562

İÇİNDEKİLER

-ZAMAN TÜNELİ
• **CEM SULTAN SENİR BEYLİĞİNDE**
İsmail YILDIZ

-ŞİİRE YELKEN
• **ALTI GÜNDE OLDU**
Hikmet ÖZDEMİR
• **DİL PAZARINDA**
BAYRAMOĞLU

-TARİHTE 100.YILLAR
• **100. YILDÖNÜMÜNDE KUT'ÜL –AMARE ZAFERİ**
BİR KAHRAMANLIK ÖYKÜSÜ
İzzet AKDİKMEN

-AD BİLİMİ

-ALANYA ANSİKLOPEDİSİ

- **MARAZLI-YEŞİLKÖY-İNCEKUM BELDESİ**
İsmail YILDIZ

-ALÂİYECE

- **ALANYA AĞZINDA KULLANILAN ATASÖZLERİ-I**
- **SÖZCÜKLER-14**
Tevfik HACIHAMDİOĞLU

-YAŞADIKÇA

- **BARAK TÜRKLERİ'NDE GELENEK, GÖRENEK**
Orhan Murat ÇALIŞYIR

-ARAŞTIRDIK- YAZDIK

- **ALANYA'DA HİRİSTİYAN TÜRKLER
VE MİMAR SİNAN**

Erhan AFYONCU

-ÖYKÜ DÜNYAMIZ

- **SAĞIR KUŞ**
Hikmet ÖZDEMİR
- ***YARIM PLAKA**
Ahmet OLGUN

-HALKBİLİM-FOKLOR

- **DALADUMBALA**
Sedat ÇOLAK

-GILIC'IN KEVKİSİ

- **ALANYACA ÖĞÜTLER**
Hasan KILIÇ

-KÜLTÜRÜMÜZE AYNA

- **ÇOCUK BEBEKLERİ**
M.

-AKDENİZ'DE SANAT

- **KIBRIS YD. ÜNİ. MEZUNİYET TÖRENLERİ**
Bilge YILDIZ

-BİRAZ DA GÜLELİM

- **KÖR DEVE**
- **KANDIRILİYOR**
- ***YOLA YOLA GEL**
Ahmet OLGUN

-ALÂİYELİ KAYGUSUZ

• **KAYGUSUZ ABDAL'DA AŞK**
Abdurahman GÜZEL

-KONUK ŐAIRLERİMİZ

•**ŐÖĞRE AŐACI TÜRÖSÜ**

Ömer ÜNLÜ

•**YÖRÖK KÖLTÖRÜ**

Hacı Hasan ARAS

BİR ROMAN BİR ELEŐTİRİ

• **ALANYA'NIN "SİSLİ GECELER'İ"**

Hikmet ÖZDEMİR

-BAKIŞ AÇISI

• **DÖNDEN BUGÖNE ALANYA**

Garip GÖRGÖLÜ

-KONUK DEFTERİ

•**BİR TARİHTE ALANYA İSKELESİ**

Turgut DÖŐÖNCELİ

-GÖNÖL TELİMİZDEN

•**ALANYAMIZ İL OLACAK.**

Mustafa ERTAŞ

•**ANALAR İŞİN MANİ**

Derlemeler

-İÇİMİZDEN BİRİ

•**OYMACI MEHMET CİHAN**

-HABERİMİZ VAR

•**ALÂİYE DERGİSİ**

***OKUYUCUDAN MEKTUPLAR**

•**UŞAK'TA ALÂİYELİ MEDRESESİ**

Abdurahman KARADAŐ

ZAMAN TÖNEL

DÜŞENBE VE SENİR BEYLİĞİNİN TARİHTEKİ ROLÜ VE İŞLEVİ

Düşenbe ve Senir'in tarihsel rolü ve işlevi; hiç kuşkusuz Anadolu Selçuklu Sultanlığı, Karamanoğulları Beyliği, Alaiyye Beyliği ve Osmanlı ordusunun yaptığı önemli seferlerde, derbent ve menzillik görevi üstlenmek, Alaiyye- Konya ipek yolu ve göç yollarının güvenliğini sağlamak ya da salt bir idari merkez olmaktan ibaret değildir.

Tarihi Düşenbe; Anamur, Alanya, Manavgat, Serik, Antalya konar göçerlerini yazın hayvanlarını otlatmak için çıktıkları; Ayıotu, Kuruca, Çaşır, Gelesandra, Söbüçimen, Susambeli, Gevne, Göktepe, Yenice Pazar, Oğuz, Merdivenli Yaylaları, Çimi , Saraçlı, Sülek, Çakallar, Gebece, Ahmetler, Avsallar, Hacıobası, Hocalı, Namaras, Mannas, Karabul, Serek, Karaisa, Güneycik, Uzunlar, Kızılot, Karabuynuzlar, Alaybeyler Yaylaları gibi Toros yaylaları ve tarihi Konya- Alanya İpek yolu üzerinde bulunması, Anadolu Selçuklulara başkentlik yapmış, daha sonra Osmanlı Devletinin büyük bir eyaleti olan Konya'ya yakın olması, Akdeniz'in iki büyük liman kenti Antalya (Teke) ve Alanya (Alâiyye) arasında bulunması nedeniyle büyük bir öneme haizdi.

Alanya, Manavgat, Akseki üçgeninde, sekiz asra yakın bir süre varlığını sürdüren Düşenbe'de ne Selçuklu ne de uzunca bir süre Osmanlı egemenliği tam olarak kurulamamıştır. Bunu yegane nedeni Düşenbe'nin bulunduğu coğrafyadır. Büyük Oğuz ayaklanması olarak adlandırılan ve Anadolu Selçukluların sonunu hazırlayan Babailik ayaklanmasında, Türkmenlerin son sığınağı Alaiyye Sancağının Düşenbe Kazasıdır.

Kendini Selçukluların devamı ve hamisi sayan, Osmanlı'ya kafa tutan, Fatih Sultan Mehmet'in 1481'de ölümü üzerine, oğulları arasında baş gösteren taht kavgasında Cem Sultan'a kucak açan, Karamanoğulları'nın son kalesi yine Düşenbe'dir. Sultan II. Beyazıt döneminde Anadolu'yu kasıp kavuran ve büyük bir Türmen kıyımıyla sonuçlanan Büyük Selçuklu ayaklanmasında Türkmenlerin son sığınağı Alaiyye Sancağının Düşenbe Kazası olmuştur.

XVI. Yüzyılın ikinci yarısında başlayan ve kırk yılı aşkın bir süre bastırılmayan Suhte ayaklanmasında da Düşenbe'nin tarihsel rolü büyük önem arz etmektedir.

Devlet kademelerinde iş bulamayan kendilerine “ Suhte “ diyen, medrese örgencilerinin Alaiyye Sancağında 2 Nisan 1560 yılında başlattığı isyan; topraksız kalan çift bozanlar, başıboş leventlerin de katılımı ile iyice büyüyerek, Hamid İli'ne, Lazikiye (Denizli) kadar yayılmıştı. Suhteciler Alâiyye, Manavgat, Serik, Antalya, Burdur, Isparta köy ve kasabalarını yağma ve talan etmişlerdir. Suhte isyanın bastırılması için, Alâiyye Hamit İli Teke Sancakları ve bölgedeki beylere, kadılara gönderilen hükümlerle isyancıların derhal yakalanarak yargılanması ve işledikleri suçta göre katledilmeleri veya küreğe vurulmaları emredilmiştir. Kırk yıldan fazla süren bu suhte isyanın bastırılmayışını; sadece merkezi Osmanlı hükümetinin konuya gerekli önemi vermemesi ya da bölge beylerinin basiretsizliği ile izah edilemez.

Suhte isyanın bu kadar uzun sürmesinin nedeni; Düşenbe coğrafyasının isyancıların saklanması, barınmasına elverişli olmasıdır. Nitekim İsyancılar Düşenbe halkına da zarar vermeye başlayınca isyan sona erdirilmiştir. İsyancılar 1601'de Düşenbe Kazasını da basarak toplanan vergilere el koyduklarını, kaza naibi Zeynel Abidin'in ifadelerinden anlamaktayız. 12 Aralık 1604'te Alâiyye ve Düşenbe kadılarına gönderilen bir hüküm ile Düşenbe ve çevresinde eşkıyalık yaparak halkın mal ve erzakına el koyan isyancılardan korunmak için Alacasarı adlı hisarın tamir edilmesini emredilmektedir.

27 Haziran 1571/3 safer 979 tarihli Manavgat, Düşenbe ve Teke Karahisarı kadılarına gönderilen hükümde Teke sancağı suhtelerin baş kaldırıp, Manavgat kazasında üç oğlanı kapmak şenaatinde buldukları sonra binden fazla levent tarifesiyle toplanıp köprü nam pazarı basarak garet etmek adam öldürmek gibi tehditlerde buldukları bildirildiğinde vaki ise il eri ve seferde kalan sipahi ve gayri muaveneti üzerine varıp ve cürümü sabit olanların küreğe konulmak suretiyle hapsedip bildirmeleri istenmektedir.

ŞİİRE YELKEN

Yazar ve Şair: Hikmet ÖZDEMİR

TUTKUNLUĞUM CUMHURİYETE

Ey tutkunluğum sevgili Cumhuriyet!
Nasıl özlemiştim seni bilemezsin
Sen bize can veren Anadolumuzsun
Sanadır tutkunluğumuz Cumhuriyet

Dünyanın kıskançlığı bize dönmüştü
Çünkü yaman düşlerimiz gerçek oldu
Aklımıza çağların bilimi doğdu.
Sanadır tutkunluğumuz Cumhuriyet

Günaydın ey hürriyet ve insaniyet !
Sokak lambalarından yayılan hayat
Sen eylül tarlalarında yaşa rahat
Sanadır tutkunluğumuz Cumhuriyet

Sınır boylarındaki Mehmetçiklersin
Köy yollarından yükselen bulutlarsın
Kavuştukça artan sevgilerimizsin
Sanadır tutkunluğumuz Cumhuriyet

Keskin kılıç gibiyiz dostça barışta
İpek kumaş gibiyiz cesur savaşta
Paha biçilmez milletiz özgürlükte
Sanadır tutkunluğumuz Cumhuriyet

Al bayrağımızla onurlu düştüyoruz
Barış için kucaklaşmış kardeşleriz
Göz pınarlarımızdadır sevincimiz
Sanadır tutkunluğumuz Cumhuriyet

Alıntı eri emekleri paylaşıyoruz
Ovada tarlada fabrikada varız
Okulda kışlada dağda parolamız

Sanadır tutkunluğumuz Cumhuriyet

Zorluklara karşı dimdik ayaktasın
Gönüllerdeki uygarlık aşkındasın
Vatanımda bağımsızlık yolundasın
Sanadır tutkunluğumuz Cumhuriyet

Muhabbetler taşıyan inancımızsın
Sen tarihler dolusu destanımızsın
İçimizde yükselen yanardağlarsın
Sanadır tutkunluğumuz Cumhuriyet

Medeniyetler solur yüreğimizde
Tut nefesini yirmi dokuz Ekimde
Kilitle zamanı sen Atatürklerce
Sanadır tutkunluğumuz Cumhuriyet

30 AğUSTOS BİRİNCİ ZAFERİMİZ
15 TEMMUZDUR İKİNCİ ZAFERİMİZ
FEDA OLSUN BU VATANA CANLARIMIZ
SENSİN ZAFERLER DOLUSU TÜRKİYEMİZ
Sanadır tutkunluğumuz ey Cumhuriyet!

KERKÜK EVLERİ: EKREM SAATÇİ KİTABINDAN

CEZVEDEKİ YANGIN

Cezvemi sürüyorum ateşe
Kara yemen kahvesi içinde
Kerem gibi yandırısın diye

Alperenler gezer içimden
Anadolu en güzel hediye.

İşte Yemen, işte kahvesi
Ağıt olur yakar içimi
Bir yemen türküsü:
*"Ah o Yemen'dir gülü çimendir,
Giden gelmiyor acep nedendir?"*

Derinden yanıyor yüreğim
Tutar ortalığı büyük tasa
Ben de yanayım cezvede
Dualar edeyim şehidime
Yüz yıldır süren bu yasa

Ahmet OLGUN

YAYLANIN GÜLÜ

Bahar gelip de sular çağlayınca,
Kıvrım kıvrım gider yolu yaylanın.
Yörük gönlünü yara bağlayınca,
Döne döne gider yolu yaylanın.

Ali Köprüsü'nde geçer zor çayı,
Taşafır'dan içer ilk soğuk suyu,
Türk'tür, Avşar boyundan gelir soyu,
Büklüm büklüm uzar yolu yaylanın.

Çakıbaşı sarptır zorla geçilir,
Soğuk olukta su yavaş içilir,
Senir Yaylası'nda otlar biçilir,
Merdivenli çıkar beli yaylanın.

Yörük kızı sürme çeker kaşına,
Allı yazma bağlar güzel başına,
Yeni girmiş ondört onbeş yaşına,
Petek petek dolar balı yaylanın.

Yayla göçünde bulur sevdiğini,
Bırakmaz sonra gönül verdiğini,
Hiç unutmaz iyilik gördüğünü
Seve seve büyür dölü yaylanın.

Gelesandra güzel konak yeridir,
Giği dağı koku saçan gülüdür,

Kızıl oluk bize ata malıdır,
İlgıt ılgıt eser yeli yaylanın.

İpar gülü açar Ak dağında,
Davara tuz verilir sayında,
Karabuynuzlar'ın Yörük köyünde,
Tatlı tatlı yenir malı yaylanın.

Göçe göçe yaylasına oturur,
Yörük ömrünü dağlarda bitirir,
Olgun'u da çeker yanına götürür,
Burcu burcu tüten gülü yaylanın.

16.06.2016

Fikret Yılmaz ÇAVDAR

İNSAN GELDİN, ÖKÜZ GITTİN DÜNYADAN

Tanrı sana boşa beyin vermedi
İnsan geldin öküz gittin dünyadan
Medeniyet neymiş aklın ermedi
İnsan geldin öküz gittin dünyadan

Geri kalmış kafalara özendin
Kapkaranlık fikirlerle bezendin
Yobazlıkta şan ve şöhret kazandın
İnsan geldin öküz gittin dünyadan

İzlemedin bilimdeki havayı
Yeter sandın çalışmadan duayı
Safsatayla çözdün her bir davayı
İnsan geldin öküz gittin dünyadan

Sen uyurken eller vardı fezaya
Senin derdin halkı sokmak hizaya
Gücün yetti hareminde ezaya
İnsan geldin öküz gittin dünyadan

Kandırdığın insanları bir düşün
Dertleriyle ağrıdı mı hiç başın
Adil bir gün gördü mü ki dört eşin
İnsan geldin öküz gittin dünyadan

Boş kafayla hangi sırra erdiysen
Karşı durdun nerde yeni gördüysen

Yoldan çıktı kime akıl verdiysen
İnsan geldin öküz gittin dünyadan

Gözlerini aydınlığa kapadın
Karanlıkla bir anıldı hep adın
Kırılmadı katır gibi inadın
İnsan geldin öküz gittin dünyadan

Aklın fikrin sığar iki satıra
Bel bağladın türbelere yatıra
Benzetilmen hakarettir katıra
İnsan geldin öküz gittin dünyadan

Bu teşbihe öküz bile gücenir
Haşerele aman diye gocunur
Örümcekli beyne ancak acınır
İnsan geldin öküz gittin dünyadan

Ömür boyu karanlıkta süründün
Çağa uymaz kılıklara büründün
Yılmaz'a hep böcek gibi göründün
İnsan geldin öküz gittin dünyadan

Berkin CİVELEK

BERAAT

Kahkahalar tufanında canlanır, hüzünlerim
Kalem tutan ellerim, sanat ile toplumu seviştirir
Gelip geçici değildir, haykırışlarım ile yüzleşmelerim
Baki serzenişlerimden beraatımdır,
Sanat ile toplumu
Şiir ile aşkı
Seviştirmelerim

***Sadece Bir Gün-Şiirler**

16- TARİHTE 100. YILLAR

Araš. İzzet AKDİKMEN

100. YILDÖNÜMÜNDE KUT'ÜL-AMARE ZAFERİ -BİR KAHRAMANLIK ÖYKÜSÜ-II-

Hintli Müslüman askerler din kardeşi olarak niteledikleri Türklere karşı savaşmak istemediler. Bu amaçla Hintli askerler tetik çeken parmaklarını yaralayıp muharebe sırasında yaralandıklarını ifade ediyor,

firar ederek Türk tarafına geçmeye çalışıyorlardı. Türkler de Kut'ül-Amare'de siperlerin aralarında pusulalar dağıtarak Hintli askerlerin İngilizlerden ayrılmalarını teşvik ediyordu. Komutası altındaki birliklerin disiplinsiz tutum ve davranışları karşısında General Townshend firar, yaralanma ve nöbette uyuma gibi durumlara sebebiyet veren Hintli askerlerini ya ağır cezalara çarptırdı ya da askeri mahkemeye verdi.

Kuşatma sürerken güneyde General Alymer ve Halil Bey kuvvetleri arasında çetin çarpışmalar yaşanmaya devam ediyordu. 7-13 Ocak arasında yaşanan çatışmalarda İngilizler 6000 ölü ve yaralı verdi. Türk kuvvetlerine göre İngiliz kuvvetleri daha donanımlıydı. Ağır çatışmalarda Türk birlikleri günde en fazla 1000 top mermisi atabilirken İngilizler 150.000 top mermisi atıyordu. Buna rağmen 9000 kişilik bilfiil savaşan gücü olan İngiliz yardım kuvvetlerinin sayısı gün geçtikçe azalıyordu. General Alymer, 21 Ocak günü yeniden saldırıya geçmesine rağmen tekrar ağır bir yenilgiye uğradı. General Townshend, Alymer kuvvetlerinin Türk birliklerini geçememesi üzerine kuşatmanın uzayacağını da hesaba katarak durumunu yeniden gözden geçirdi. Askere dağıtılan tayı miktarını yarıya indirdi, şehirde yapılan aramalarda halkının İngilizlerden gizledikleri gıda maddeleri ile 84 gün daha idare edebilirlerdi. Askerlerin et yemeden dayanamayacaklarını düşünen Townshend, atları kestirerek askerlere yedirmeye başladı. Hintli askerler at eti yemeye karşı çıktılar. Bunun üzerine dini liderlerden fetva aldırarak savaş artları içerisinde at eti yemesine bir engel olmadığını ilan ettirdi.

Mevsimin kış olması ve yağışlar nedeniyle Dicle nehrinde taşkınlar yaşanması, savaş şartlarını gerek Türkler gerekse İngilizler açısından zorlaştırıyordu. Türklerin çok güçlü direnişinin yanısıra su baskınları ve çamur engel teşkil etse de Alymer komutasındaki İngiliz yardım kuvvetleri 5 Şubat, 8 ve 11 Mart günleri tekrar tekrar saldırıda bulundular, tüm saldırılarına ve verdikleri büyük kayıplarına rağmen Türkleri yerlerinden sökmeyi başaramadılar, geri püskürtüldüler. Yapılan tüm saldırılara rağmen başarısız olunması askerler arasında moral bozukluğuna, İngiliz kamuoyunda huzursuzluğun artmasına, İngiltere basınında yapılan eleştirilerin sertleşmesine neden oldu. Halil Bey, İngiliz kuvvetlerini geri püskürttüktan sonra General Townshend'i teslim olmaya çağıran bir mektup gönderdi, ancak, Townshend bu çağırımı reddetti. Kut'ül Amare'ye bir türlü yardım ulaştırmayan General Alymer, başarısızlığından dolayı İngiliz yardım kuvvetleri komutanlığından alındı, yerine General Gorringe getirildi. Bu durum İngiliz ordusu içerisinde bazı hoşnutsuzlukların doğmasına neden oldu. Osmanlı Devleti ise başarılarından dolayı Halil Bey'i birinci derece Osmanlı nişanıyla, 43. Alay sancağı da altın ve gümüş savaş madalyaları ile ödüllendirildi.

Yağışların azalıp nehir seviyesinin düşmesi üzerine, General Gorringe komutasındaki İngiliz yardım kuvvetleri 9 Nisan sabahı saldırıya geçtiler. Altı saat süren çatışmalarda İngiliz birlikleri 3000 kayıp vererek geri çekilmek zorunda kaldı. En kötü durumda olan tamamen İngiliz askerlerinden oluşan 13. İngiliz Tümeni idi. General Townshend elinden geldiği kadar dayanmaya çalışsa da içerisinde bulunduğu durum gün geçtikçe kötüleşmekte, yiyecek sıkıntısının da etkisiyle İngiliz askerleri arasında iskorpit ve dizanteri gibi hastalıklar hızla artmaktaydı. Townshend Genel Karargâha gönderdiği mesajda, 21 Nisana kadar yiyecek malzemesi gönderilmesini istedi, şayet bu tarihe kadar ellerine geçmemesi durumunda at eti yemeyen Hintli askerlerin büyük bölümünün zafiyetten öleceğini belirtti. İngilizler Kut'ül-Amare'ye kara ve nehir yoluyla ulaştıramadıkları yiyecek malzemelerini havadan ulaştırmak amacıyla uçakları devreye soktular. İngiliz uçakları Türk birliklerinin ateşi ile düşürülmek için yiyecek malzemelerini yüksek irtifadan paraşütlerle atarak Kut'ül-Amare'ye düşürmeye çalıştılsa da esen kuvvetli rüzgârın etkisiyle malzemelerin çoğu Türk hatlarına düştü. Diğer yandan İngiliz yardım kuvvetleri ilerlemek için kayıplarına aldırmadan saldırılara devam ederek Kut'ül-Amare'ye karadan ilerlemeye çalışıyor, Türkler ise önemli kayıplar verseler de İngilizlerin kendilerini geçmelerine izin vermiyorlar var güçleri ile savaşıyorlardı. Yaşanan son çatışmalarda Türkler 3000 civarında, İngilizler ise 4000'den fazla kayıp verdi. General Gorringe'nin başarısız harekâtları neticesinde yardım kuvvetlerinin Kut'ül-Amare'ye ulaşamaması, hastalık ve açlıktan her gün yaklaşık 15-20askerin ölmesine neden oluyordu.

Irak'ta savaş devam ederken 6. Ordu Komutanlığını yürütmekte olan Mareşal Goltz 16 Nisan 1916 tarihinde Bağdat'ta öldü bu göreve Halil Bey atandı. General Townshend için savaş daha fazla devam edemezdi. Çünkü, elinde yiyeceği kalmamıştı. 26 Nisan 1916 günü Türkler ile anlaşmak için görüşmelere başlamak zorunda kaldı. Ancak yapılan görüşme sonrasında anlaşma sağlanamadı. Türkler Kut'ül-Amare'yi teslim almak için savaşımaya devam edebilirdi ancak İngilizlerin savaşıyor ya da kuşatma altında daha fazla dayanabilecek güçleri kalmamıştı. Bu durumu iyi bilen Halil Paşa son bir saldırıda bulunmak

için hazırlıklara başlanması emrini verdi. İngiltere Savaş Bakanlığı bu güç durumdan kurtulmak için arabuluculuk yapmaları amacıyla Yüzbaşı Aubrey Herbert ve Yüzbaşı T.E.Lawrence'sı görevlendirdi. İngilizler daha önce teklif edilmiş olan silah ve cephanenin teslim edilmesi ile Basra'ya geri çekilme hususları aynı kalmak üzere vermeyi teklif ettikleri paranın miktarını da 1 Milyon Sterlinden 2 Milyon Sterline çıkardılar. İngilizlerin yeni teklifini iletme üzere Lawrence Türk hatlarına gidip, teklifi Halil Paşaya bizzat ilette. Halil Paşa, Türk hükümetinin silah ve paraya ihtiyacının olmadığını belirterek teklifi reddetti, eğer 29 Nisan günü teslim olmazlarsa saldırıya başlanacağını da bildirdi. 28 Nisan akşamı Türklere kalmaması için İngilizler cephanelerini imha etti. 29 Nisan sabahı iki İngiliz subayı Türk mevzilerine gelerek General Townshend'in koşulsuz olarak teslim olduğunu bildirdi. Binbaşı Nazmi Solak yönetimindeki 3. Piyade Alayı askerleri Kut'ül-Amare'ye giren ilk Türk birliği oldu, saat 14:30 civarında hükümet konağına Türk bayrağı çekildi. Türk birliklerinin şehre girmesi ile birlikte uzun zamandır yiyecek sıkıntısı çeken İngiliz askerleri sağlık kontrolünden geçirilmeye başlandı, işleri sağlandı.

Halil Paşa Kut'ül-Amare zaferinde komutasındaki askerlerin göstermiş oldukları başarılarından dolayı 29 Nisan 1916 tarihli günlük ordu emrinde şöyle diyordu:

ORDUMA

Aslanlar!

Bugün Türker'e şeref ü şan, İngilizlere kara meydan olan şu kızgın toprağın müşemmes semasında şühedamızın ruhları şad ü handan pervaz ederken, ben de hepinizin pak alınlarından öperek cümlelerinizi tebrik ediyorum.

Bize iki yüz seneden beri tarihimizde okunmayan bir vakayı kaydettiren Cenab-ı Allah'a hamd ü şükür eylerim. Allah'ın azametini bakınız ki, bin beşyüz senelik İngiliz Devleti'nin tarihine bu vakayı ilk defa yazdıran Türk süngüsü oldu. İki senedir devam eden Cihan harbi böyle parlak bir vaka daha göstermemiştir.

İşte Türk sebatının İngiliz inadını kırdığı birinci vakayı Çanakkale'de, ikinci vakayı burada görüyoruz.

Bugüne KUT BAYRAMI namını veriyorum. Ordumun her ferdi, her sene bu günü tesit ederken şehitlerimize Yasinler, Tebarekeler, Fatihalar okusunlar.Şühedamız, hayatı ulviyatta, semevatta kızıl kanlarla uçuşurken, gazilerimiz de gelecekteki zaferlerimize gözcü olsunlar.

Mirliva Halil-Altıncı Ordu Komutanı: 29 / Nisan / 1916

Halil Paşa elde ettikleri zaferi vakit kaybetmeden Dâhiliye Nezaretine bildirdi, Dâhiliye Nezareti de bu zaferi tüm vilayetlere duyurdu. Başarılarından dolayı Halil Paşa altın imtiyaz madalyası, 1.Piyade Alayı ise altın ve gümüş imtiyaz madalyaları ile ödüllendirildi. Bağdat'ı işgal edeceklerini düşünen İngiliz birliklerinin Kut'ül-Amare'de esir düşmesi dünya da büyük yankı uyandırdı. İngiliz kuvvetlerinden 13 general, 481 subay ve 13 bin 309 asker esir alındı, 40 bini aşkın İngiliz askeri öldü. Türkler 350'si subay 25 bin şehit verdi. İngilizler ve müttefikleri olan tüm ülkeler bu zafer karşısında hayal kırıklığı yaşadı. Çanakkale'den sonra bir defa daha hezimete uğramaları İngilizlerin büyük itibar kaybetmelerine neden oldu. Halil Paşa yıllar sonra bu zafer anısına 'KUT' soyadını aldı.

KAYNAKÇA

- ARI, Kemal, *Birinci Dünya Savaşı Kronolojisi*, ATESE Yayınları, Ankara, 1997.
- ARMAOĞLU, Fahir, *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi*, 16.Baskı, Alkım Yayınevi, İstanbul,2007.
- BAYKOÇ, Hulusi, *Birinci Dünya Savaşı'nda Kafkas ve Irak Cephesi'nde 5nci Seferi Kuvvetler(52nci Tümen)*, ATESE Yayınları, Ankara,2006.
- BAYUR, Yusuf Hikmet, *Türk İnkılabı Tarihi*, C.III, Kısım 3,Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1983.
- Birinci Dünya Harbinde Türk Harbi*, C.III, Kısım I, Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, Ankara,1979.
- BURAK, Durdu Mehmet, *Birinci Dünya Savaşında Türk-İngiliz İlişkileri*, Babil Yayıncılık, Ankara,2004.
- Büyük Larousse, C.XIV, C.XXI Milliyet Yayınları, İstanbul,1986.
- EARLE, Edward Mead, *Bağdat Demiryolu Savaşı*,(Çev. Kasım Kargıcı), Milliyet Yayınları, İstanbul,1972.
- FROMKIN, David, *Barışa Son Veren Barış*, (Çev. Mehmet Harmancı), 5. Baskı, Epsilon Yayınları, İstanbul, 2008.
- KARAL,EnverZiya,*Osmanlı Tarihi*,C.IX,TürkTarihKurumuYayınları,Ankara, 1996.
- KÜÇÜKVATAN, Mahir,ÇağdaşTürkiyeTarihiAraştırmalarıDergisi *Journal Of Modern Turkish History Studies* XIII/26 (2013-Bahar/Spring), ss.55-85.
- SABİS, Ali İhsan, *Harp Hatıralarım (Birinci Cihan Harbi)*, C.II, Nehir Yayınları, İstanbul,1990.
- SAYGI,Tarik,*İngilizGeneraliTownshendveTürkler*,ParafYayınları,İstanbul,2011. SELÇUK, İlhan, *Yüzbaşı Selahattin'in Romanı*, C.I, Remzi Kitapevi,İstanbul,1979. SORGUN, Taylan, *Halil Paşa*, 6.Baskı, Destek Yayınevi,İstanbul,2010.
- TOWNSHEND, Charles V.F., *Mezopotamya Seferim*, (Çev. Gürol Koca), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.2012.
- UÇAROL, Rifat, *Siyasi Tarih*,7. Basım, Der Yayınları, İstanbul, 2008.
- ÜZEN, İsmet, "Türklerin Kut'ül-Amare Kuşatması Sırasında İngilizOrdusunda Bulunan Hintli Askerlerin Tutumu (Aralık 1915-Nisan 1916)", *Akademik Bakış Dergisi*, C.II, S.3, Kış2008,ss.81-102.
- YILMAZ, Veli, *Siyasi Tarih*, Harp Akademileri Komutanlığı Yayınları, İstanbul, 1998.

ADBİLİMİ

ALANYA ANSİKLOPEDİSİ

Araş.-Yazar: Av. İsmail YILDIZ

TOPHANE

Yüzyıllardır uygarlıkların beşiği olan Alanya, Tophanesiyle cennete giden merdivenler misali kat kat yükselen, yükseldikçe tarihin içine dalan sanki ilâhî bir yaradılıştır. Mavi kalker travertenlerin üstünde oluşan taş basamaklarla yükselen tophaneyi yakından tanıyacaksınız. Tarihi doku ile süslenmiş doğamızın bu muhteşem mucizesini gezdikçe ve içine girdikçe onunla bütünleşeceksiniz. Her ne sebeple olursa olsun buradaki tarihi dokuyu içinizde duyarak yaşadıkça düşüneceksiniz. İskeleden Kızıl kule ile başlayan ve denizi öpen surlarla devam eden güzellik sizi tersaneye ulaştırır. Oradan ağır ağır yukarıya doğru tırmanan gözler mavi dalgaların da etkisi ile insanların tarihi maceralarıyla hem hal olur. Balıkçıların bağırışlarına karışan kayıkların hışırtısı artık arkadan gelen bir fon müziğidir

Kızılkule önünden başlattığımız bir sabah yürüyüşü sizi tarihin daha derinliklerine götürür. Orada adeta antik dönemden sonra Türk fethiyle birlikte başlayan tarihimizi yeniden yaşarsınız. Kızılkule önündeki hamamdan çıkan güzelleri görürsünüz. Sonra basamaklarla meyyit kapısını geçerek kaptan köşküne ulaşırsınız İşte sizin karşınızda Konak Cafe ve burada yapacağınız deniz manzaralı bir kahvaltı. İçinize tarihi çekerek doyumsuz bir kahvaltı. Burası tarihlerce ve hala canlı canlı yaşayan Alanya Türk Mahallesi: TOPHANE

LİFOS'UN SUYU

Kale kralının bir kızı dünyaya gelmişti. Zayıf mı zayıf, çirkin mi çirkin. Kale kralı biricik kızının bu haline öyle üzülmüş, “Ne yapsam da acaba kızımı, bu hastalıktan kurtarsam?” demiş. Doktorlara gitmiş ve gezmediği yer bırakmamış. Kız, sarayda büyüdükçe kendisinin cılızlaşan vücudu ile yüzündeki çillikler moralini iyici bozmuş. “Böyle bir kızı niçin doğurdum?” diye anne kraliçe de kendisini suçlamaya başlamış.

Ortadoğu'nun ve Anadolu'nun yaylalarından, Toroslar'dan getirtilen otlar, kokular, ballar, kremler hiç bir tesir etmemiş. Kızın akrabaları düğünlerde, nişanlarda oynayıp gülerken ve evlenirken bu kıza kimseler bakmamış. Kız, 15 yaşını bitirip tam arkadaşları ile oynayacağı bir çağda, yüzünü örten benler ve sivilciler yetmiyormuş gibi, zayıf ve ince vücudu kendisine yük olmaya başlamış.

Kraliçe ve kralın üzüntüsü artıkça, kızın üzüntüsü katlanmış, intiharı etmeyi bile kafasına koymuş. Böylece hem kendisini, hem de ailesini ÜZÜNTÜDEN kurtarmayı düşününce, adam atacağı aklına gelmiş. En güzel elbiselerini giymiş ve bir sabah alaca karanlıkta evden ayrılmış. Kimse görmeden adam atacağına üzerine çıkmış. Hiç çekinmeden, rahatça kendisini o uçsuz bucaksız dik uçurumdan aşağı denize doğru bırakmış. Bundan sonra artık hiç bir şey işitmez, hiçbir acı duymaz olmuş.

Kralın bu biricik kızı, bir gün sonra kendisini deniz içinde deniz kızının kucağında bulmuş. Onunla konuşmaya başlamış kendisinin hayatta olduğunu görünce üzülmüş ve deniz kızına derdini anlatmış. Deniz kızı eskiden beri balıkçıların uğuru sayılır ve onlarla çok iyi arkadaşlık edermiş. Balıkçıların başı derde girse onları Hızır gibi yetişir kurtarırmış. Kızcağızı Lifos adındaki balıkçıya teslim etmiş. Lifos, iskeledeki balıkçıların tatlı su alıp içtikleri pınara getirip tasla bir su içirmiş sonra da kızı bir güzel soymuş ve bu suda yıkamış. Kızcağız bir de ne görsün birden bembeyaz bir tene kavuşmuş, serpilip güzelleşmiş. Bütün çirkinliklerden arınmış, sivilcilerden kurtulmuş. Uzun saçlarıyla dünyalar güzeli bir kız olmuş.

Güzelleşip serpilip deniz kızı doğruca krala gitmiş ve olanları anlatmış. Hayretler içinde kalan kral, bu suyu korumaya almış ve şifalı su olarak şehrin hizmetine sunmuş. Suyun başına, Bekçi olarak Lifos'u koymuş. O gün bu gün, Lifos'un şifalı suyu olarak anılır olmuş. 29.10.2008

16 Alâiyece

Araştırmacı Müzeci:

Tevfik HACİHAMDİOĞLU

-TÜRKÇE

DAMAK TADIMIZDIR-

**ALANYA AĞZINDA KULLANILAN
ATASÖZLERİ**

ÖZLÜ SÖZLER-II

AT GORKTUĞU YERDEN SIRACA GETİRİR: Korkulan yerde çekinme,yılma pusma,üstüne gelememe.Argoda götünden gorkma (yaptığı işlerden korkma, kendine güvenememe).O adam götüne güvense seni çoktan perişan edrdi,götüne güvenmiyor da ondan öyle yılgın gibi görünür. <<Siraca: Hayvan gıçında çıkan ve sonunda hayvanı öldüren bir çıban.>>Burada <<götünden gorkmak >> anlamında.

AT İLE AVRAT YİĞDİN BAHTINA: At ile evlenecek kadın şansına bağlı.

AT ÖLÜR SEMERİ YİĞİT ÖLÜR ESERİ GALIR

AT YEDİ GÜNDE İT YEDIĞİ GÜNDE BELLİ OLUR: Yediği şeyin vücuduna yaraması.

ATA DOSTU OĞLUNA (OĞLA) MERESDİR: Ata dostu. Babasının dostu, baba ölünce oğluna oğul iyi mirası babasının dostu onun dostluğudur. Ata, baba ölünce onun çocuklarını gözetip kollayan onlara daima dost elini uzatandır.

ATALI EVLADIN MALI OLMAZ

ATASINI BİLMEYEN ÖTESİNİ BİLMEZ: Geçmişini bilmeyen onların manevi varlığını saymayan, onları unutan geleceğine yön veremez, İlerisini göremez. Bu tipler Milli duygudan uzaktır.

ATAŞ DÜŞTÜĞÜ YERİ YAKAR: Herkesin derdi kendine (herkesin ölüsü kendini yakar).Herkesin iyiliği kötülüğü kendine.

ATDA VAR İTDE VAR: Her şeyde bir hayır var. Bazen at da bazen köpek de.

ATI KİŞNETEN DAŞAĞI: Halli vakitli paralı (iktisaden güçlü) kimse söz sahibi olur,toplamda bunu belli eden hareketlerde bulunur şımarık gürültücü olanlar için).

ATI BİNİTDEN GIZI YİĞİT İÇİNDEN AL

ATIN GARINLISI YİĞİDİN BURUNLUSU: Garınlı at, burunlu yiğit makbuldür (iyi sayılır.).

AVRADI AR ZAPTEDER ER ZAPDETMEZ: Kadını kötü yoldan ala koyan onun namus ve iffetidir, kocası değil.

AVRAT USTA BEZEYİ GÜCÇÜK YAPAR, ÇOCUKLAR DAHA USTA İKİŞER İKİŞER GAPAR: Yufka ekmek yapılırken çocuklara şepit yepiştirmek. Şepit, Zovala.

AY VAR GÜNÜ BESLER GÜN VAR AYI BESLER: Hava şartlarına göre verimlilik gıtlık.

AYAĞIMA ÇIKMAYAN ÇAYLAR ÇIKTIDA BAŞIMDA YAYLAR: Fakirlikte zenginime durumunda önceden tanıdıklarını görmeme, tanımama (sonradan görme) Başında yaylamak: Tepesine çıkıp oturmak. Bk: YERDEN EVCİKLER BAŞDAN GARACIKLAR ABLA OLDU BAŞIMA.

AZ SADAKA ÇOK BELA SAVAR.

AZ LAF YALANSIZ ÇOK PARA HARAMSIZ OLMAZ.

AZA GANAAT ETMEYEN ÇOĞU BULAMAZ

AZI ÇOCUĞA ÇOĞU GOCAYA GÖSTERME: Çocuk azı yeyiverir arkasını (devamını) ister huzursuz eder, goça çoğu görünce evde var deye o ev eksikliğini almak istemez.

AZICIK AŞIM DİNİZ BAŞIM

AZICIK AŞIM AĞRISIZ BAŞIM: Ekmeğim az olsun başım rahat olsun.

BABAMIN (BOBAMIN)ÖLECEĞİNİ BİLSEM BİR ACI SOĞANA DEĞİŞİR DE YERDİM: Bir kişi ölünce yakınına ölmeden önce şöyle böyle neye yapmadın diye akıl verenlere söylenir.

BABASI DEVE GEZER BENİM DEYE, OĞLAN DEVE GEZER BİM DEYE: Evladın mala sahip çıkmaması ona candan sahip çıkmaması, babası benim der, oğlan bizim der.

BABASINDAN EV GALAN DİREĞİ İÇİNDE BİTMİŞ SANIR: Babasından hazır mala mülke konan her şeyi kolayca yapılvirmiş oluvermiş sanır. Evin içindeki dikilerin kendiliğinden konmuş gibi görmesi, zahmetsiz emek çekilmeden mirasdan mal kalma.

BAL DUTAN PARMAĞINI YALAR: Bir işte hizmeti geçen azda olsa oradan yararlanır. Balı bir kaba koymak için yardım edenin eline bulaşan balı yalayarak istifade etmesi.

BAŞ GEDİNCE NEYLESİN (NAAPSIN-NEİŞLESİN) AYAK

BAŞA GELMEZ İŞ OLMAZ AVA GELMEZ GUŞ OLMAZ: İnsan yaşadığı sürece başına her şey gelebilir. Her kuş avda vurulur.

BAZARLIKSIZ GİREN HAKSIZ ÇIKAR: Alış verişte pazarlık yapmak sağlam iştir. İtiraz olmaması için.

BEKMEZİN GÜPDE GİSİZADELİĞM KÖKDE: Eskiden kız istemelerde söylenirmiş. Her şeyim var aslım asaletim yerinde anlamında.

BEŞİĞİN ARDI GUBET: Ananın kızını doğurup büyütüp gurbete (gözden ırak) gelin vermesi.

BEYDE ÖLMÜŞ ABDLDA: Ölüm adam seçmez, herkes bir gün ölecek zenginde fakirde, onun için yaşamaya hayatı değerlendirmeye bakmalı. Orta halli kimselerin hayatını gönlünce yaşarken, harcama yaparken söylediği söz. “Aman herim sen de bey de ölmüş abdal da. Bk: ABDAL.
BIÇAK (BUÇAK) YARASI UNUTULUR, DİL YARASI UNUTULMAZ: Bıçak yarası kapanır geçer fakat dille yapılan hakaret, kötü söz unutulmaz. Eş anlamı: Dilin kemiği yoktur ama kemiği parçalar. 18, sayıda sürecek...

*SÖZCÜKLER-14

-----E-----

- EBİŞMEK** :Bk: Hobuç. Arkasına iki eli tutunarak binmek. (Köylerde kullanılır.)
ECINLI :Şeytanlı, cinli kimse. Genellikle akıllı yaramaz çocukları içinde kullanılır.
ECİR : Sabır metanet. Dua’da kullanılır. ”Allah ecir versin”.
EFERİMCİ :Aferin diyen herkese inanan, böyle diyenlerin işini gören tav delisi kimse.
EFİLTİ :Rüzgâr, meltem, serinlik. Serin rüzgâr esen yer. (Bk:Gedevet.)
EFTEF :Bir şeyi bozmak, yaramaz hale getirmek. Yoğ etmek, müdahale etmek.
EFTİKLEMEK: Oyalanmak. Meşgul olmak. (Biraz eftik ver de yeyeyim: Biraz çerez ver de yerken vakit geçireyim.)
EĞEL :Gil. Genelde soyların sonunda gelir.’Hacamdieğel, Çakıreğel’
EĞİŞME :Bir işi başkasına bırakma. İş başkasına savmak, veresiye iş tutma.
EĞLEŞME :Bir yerde bekleme, oyalanma. Bir yerde bir müddet kalma, oturma.
EĞRİ-DEMİR: Sapı kısa ağaçtan tahrâ. (Eğri demiri al, dikenleri kes.)
EĞRİK :Malların gündüz yattığı gölge yer. (Halen kullanılmaktadır.)
EĞLENMEK: Alay, zevketmek. Bir yerde bir müddet çalgı ile vakit geçirmek.
EHMEDEK :Kalede şato gibi bir yer. (Bu ismi koruyan yer yalnız Alanya.)
EKENEK :Ekilip biçilen yer. Tarla.(Köylerde kullanılır.)
EKGİ (EKKİ)Bk: Avkı. Kırmızı renkte çam kabuğu. (Dövülür yağ ve yayık tuluklarının içine kurt yemesin diye çilenir. Buna avkılamak denir. Köylerde kullanılır.)
EKMEK :Dikmek. Toprağa gömülen tohum, fide vs. Baştan savmak, atlatmak. Ekin tarlası: Buğday, arpa gibi tahıl ekilen tarla.
EL ALMASI (ELMASI): El üstünde tutulan değerli çocuk, kimse. Birli (tekli) çocuklu evlerde çocuk herkesin ev halkının el elmasıdır. “Çocuğum elimin hasası, gözümün çırası bidene, her işimizi görür. Allah onu isabetten (nazar) saklaya, öğrümü var bi dene (başka olmayan bir tane kimse). O hepimizin el alması (elması). Evin büyüğünün sözü. “Az kullanılır.
EL :Yabancı. Kan bağıntısı olmayan. (Elin oğluna kızı veriverdi, geçti.)
ELÇİ :Hacana, pezevenk. İki kişiyi anlaştıran diğerine haber götüren kimse.
ELCİK :Ekin biçerken sol elin üç parmağına takılan ahşap alet. Ekin sapı eli biçmesin ve sap daha çabuk orakla biçilsin diye takılır.
ELEME :Eski Alanya köylerinde ismi KECEFE (TECÇE) olarak geçer. (İplik kelepini yumaklamaya yarayan bir eksen etrafında dönen ahşap dokuma aleti. Hiç dokunulmadan (ellemeden) iplik yumakladığı için elleme isminden dönüştüğü kanaatindeyim. Alanya’ya has kelime.)
ELEMET :Kocaman. Çok büyük. (Bir ilan gördüm, elemet gıyamet.)
ELEMLİ :Bk: Utlu. Kederli, alingan.
ELETSE :Bk: Alesto.
ELGANAMİ :Hiçbir iş yapmaz. Bir şeye karışmaz kimse. (İyice ganemi misin?)
ELLELEM :Allahu alem. Galiba. Galiba anlamında çok kullanılır.
ELLEŞGE-ETMEK: Etmek kelimesi ile beraber kullanılır. Kibarca başından atmak. Kovmak anlamında kullanılır.
ELLİKLİ :Eli günü bol olan kimse, soyu şopu kalabalık. Eli bol cömert kimse.
ELPİK :İnce kar. Karcılıkta makbul kar. Dousuz yumuşak nezik kar.
ELSİNME :Yabancılık çekme. Yabancılık görme. Yadırgama.

EL YORDAMI: El yardımı. El ile yoklayarak. Görmeden el yardımı ile bir şeyi bulmak.
EMBEL (EMBİL) : Çiftçinin kullandığı öküzlerin hareketini sağlayan ucu çivili değnek.
EMİ : Tamam mı? (Yaygın kullanılır.)

EMİŞ: Dvar ve koyunların sağım zamanı oğlak ve kuzularla buluşturarak süt sağma. Alanya-Karabuynuzlar köyü.

EMİNME: Yararlanma, faydalanma. İdare etme. (Eminip durma. İdare etmek.)

EMİNTİ: Yiyecek kaynağı, yiyecek. (Orada biraz eminti var: orada yiyecek, Ekmek parası çıkacak bir iş var.)

EMİŞME: Süt kardeş.

EMMETE: Emmi, amca çocukları. Babadan erkek akraba.

ENDEĞEN: O, elindeki, orada.

ENDEĞERDE: Orada, orda.

ENGİ: O.

ENGİNİ: Onu.

ENGİRDE: Orada.

ENGİRE: Ora. (Yukarıda birbirine benzeyin beş kelimedede çok yaygındır ve Alanya yı tanıtan kelimelerdir.

ENGÜCÜ: Nasıl olsa. Gerçekten. (Engücü bu işi yapacağız.) Elbette.

ENİK: Küçük yavru. daha ziyade köpek yavrusu “enik” diye çağrılır.

ENİKLEMEK: Yavrulamak. Daha ziyade köpekler için kullanılır.

EREZ: Tahılın içinde biten tüylü daneli tahıl ununa karışınca buradan yapılan ekmek yenince sarhoş gibi bir durum yaratır.

ERGEN: Kızılçık.

ERİNMEK: Üşenmek. Vakit bulamamak. Gelecektim erindim: Gelecektim üşendim.

ERİŞMEK: Ulaşmak, yetişmek. Varılacak yere varmak. Yüksek mertebeye ulaşmak. Cin şeytan çarpmak. (En yüksek mertebeye erişti. İyi saatte olasacalar adama erişmişler. Şeytan ve cin adama dokunmuşlar.)

ERKEÇ: Erkek daşağı döğülmüş (iğdiş) olmuş davar. Öveç. ERKEK seli ve tipli kadınlara da denir (Erkeksi) Garı erkek. Bk: gart.

ESASDAN: Gerçekten. 'Esasdan bana dargınmısın?

ESBAB: Sırt baş. Elbise (Şimdi kullanılmıyor.)

ESELME: Serpilme, yükselme, Gelişme.

ESELTMEMEK: Geliştirmeme, gelişmesine fırsat vermeme, engel olma.

ESER: Hastalıktan sonra hastalıktan kalan iz, arıza daha ziyade akılla ilgili olarak kullanılan bu kelime. Hastalıktan sonra aklında bir iz kalmak (az delilik, kaçıklık.) anlamında kullanılır (aklında bir eser kalmış: Aklında bir hafiflik var.)

ESİK: Noksan. Eksik, çukur. (Bekmez gümlüsü “testisi” Esik kalmış.) Coğrafi tabir olarak çukur, çökek, vadi anlamındadır.

ESİNTİ: Yel; rüzgar. (Hava esintili: Hava yelli” rüzgarlı”)

EKSİLEME: Bir hayvan hastalığı. Eski bozulmuş, kokmuş yiyecek yiyen hayvanlarda bir barsak hastalığı. Eski yeme.

18. sayıda sürecek

YAŞADIKÇA

16-ARAŞTIRDIK YAZDIK

Şair ve Yazar: Hikmet ÖZDEMİR

Fotoğraf: Av. İsmail YILDIZ

SARIVELİLER KARACAOĞLAN VE YAYLA ŞENLİĞİ

Bir davet aldık Karaman ili Sariveliler ilçesinden. Buralarda bir halk ozanı Karacaoğlan yaşamış dediler. Buyurun gelin Karacaoğlan gibi söyleşelim dediler. Biz de bir grup araştırmacı, yazar ve şair arkadaşlarla Sariveliler yaylasının rüzgarına kapılıp Alanya sahillerinden Toroslar'a doğru tırmanmaya başladık.

Alanya'dan 90 Kilometrelik asfalt dağ yolundan, Sariveliler'e yaklaştıkça " yayla çiçeği kokuşlu" duygulara doğru koşuyorduk. Göğe yükseliyorduk basamak basamak. Yükselen Rakım yükseldikçe, enfes orman manzaralarında gözlerim kayboluyordu. Aşağılara baktıkça içimi bir tuhaf heyecan kaplıyordu. Koca koca meşeler, köknarlar, sedirler ve ardıçlarla selamlaşıyorduk. Ormana serpilmiş makiliklerde küçük hayvanlar kaçıyordu. Bir zamanlar Karacaoğlan'nın da

geçtiği Göksu Şelalesi başında, soluklanıp buz gibi suların kana kana içtik. Bir Karacaoğlan türküsü okumak geldi dilimize:

*“Bre ağalar, bire
beyler,
Ölmeden bir dem sürelim,
Gözümüz kara toprak,
Dolmadan bir dem sürelim,*

*Seni bana gayet güzel dediler,
Göster cemalini, görmeye geldim,
Şeftalini derde derman dediler,
Gerçek mi sevdiğim sormaya geldim.”*

Yeşil deniz ortasına yayılmış Sarıvelier’i, elimizle tutasımız gelmişti.

Belediye önüne gelmiştik. Tarih 8 Temmuz 2016, günlerden Cuma. Torosların yaşayan Karacaoğlan’ı ozan dostumuz Mustafa Ertaş’ın daim gülümseyen karşılamasıyla etrafımız da çiçekler açmıştı. Evine konuk etti bizleri. Hoşbeşten sonra, Karacaoğlan’dan şiirler okuduk geç vakitlere kadar. Yürekllerimizle, sazımızla sözümüzle her birimiz Karacaoğlan kesilmiştik. Evindeki ‘CÖNKLERİ’ bir bir gösterdi bize. Halk ozanlarının her zaman yanında taşıdığı bu deri kaplı cep defterindeki eski Türkçeyle yazılmış şiirleri okumaya başlamıştık. Halk edebiyatının hazinesinde olduğumuzu fark etmiştik. Mustafa Ertaş’ın bu değerli defterlerinin edebiyat dünyasına gün yüzüne çıkması gereğine inanıyorduk.

Sabah kahvaltısında “Arabaşı” çorbasını kaşıkladıkça Barçın Yaylası’nda eğleşmeye başlamıştık bile. Zaman tünelden geçmiş, meydandaki sergilerde geziyorduk. Bu sergilerde, Karacaoğlan’ın temsili görüntüsü manken üzerinde yer almıştı. Yörüklerin yaşantısı tanıtılıyordu: Senit, dirgen, övendire, kevgi, düğün ve de piştov tüfekleri... gibi yüzlerce eseri incelemeye koyulmuştuk. Kınalı ellerin gezindiği tezgâhların dokunan kilimlerde, ilmik ilmik gezindik. Bu güzel eserler, Türklerin ve Yörüklerin hayatına tanıklık ediyordu. Barçın Yörükleri, İlkbahar olanda; Alanya’dan, Gazipaşa’dan, Anamur’dan sökün ediyorlarmış yaylalara doğru. Geceleyin, çadırlarının önünde oturan Yörük çocukları, Dünya’nın herhangi bir yerlerinde yaşayan arkadaşlarına, yıldızlarla selam gönderiyorlarmış. Sarıveliler’de, aşk ustası Karacaoğlan, dolaşıyordu aramızda. Sazıyla sözüyle. Tüm gelenek ve görenekleriyle...

Taşeli Yaylası’nda bir Karacaoğlan yaşamış. Bu bir gerçek. İster Sarıveliler’de, isterse de Toroslar’ın herhangi bir yerinde olsun. Hiç bir şey fark etmez. O koca âşık, halk ozanı, bizimle olmuş hep. Yetmez mi? Bütün Türk milletinin ozanı olmuş. Ötesini konuşmak gerekmez.

Karacaoğlan’ın saz çaldığı Taş Köprüsü hikâyesinden söz ettiler: Âşıklar sözleşirlermiş bu Karacaoğlan’ın bu köprüsünde. Elleri kınalı, saçları örgülü Yörük kızları, yavuklularını beklerlermiş. Her yıl yaylaya çıktıkları ilk Cuma günlerinde, atışma olurmuş köprübaşında. Erkeği kızı, her biri yavuklu seçermiş burada. Hep bir ağızdan Elif türküsü söylenirmiş Taş köprü üstünde. Bu türkü bitmeden köprüden ayrılmak olmazmış. Sonunda adı ‘Aşk Köprüsü’ olmuş. Bu türkülere

sazlar da eşlik edince, şu dizeler dillenir olmuş:

*“İncecikten bir kar yağar,
Tozar Elif Elif diye.
Deli gönül abdal olmuş,
Gezer Elif Elif diye.*

Xxx

Elifin uğru nakışlı,

*Yavru balaban bakışlı,
Yayla çiçeği kokuşlu,
Gezer Elif Elif diye.*

Xxx

*Elif kaşlarını çatar,
Gamzesi sineme batar,
Ak elleri kalem tutar,
Gezer Elif Elif diye.
Xxx*

Karacaoğlan'ın Mezar Taşı

*Evlerinin önü çardak,
Elif'in elinde bardak,
Sanki yeşil başlı ördek,
Yüzer Elif Elif diye.
Xxx*

*Karacaoğlan eğmelerin
Gönül sevmez değmelerin
İliklemiş düğmelerin,
Çözer Elif Elif diye. “*

*Mustafa Ertaş

(Destelenmiş Güle Benzer, s. 49)

İkinci serinliği yayılınca Sarıveliler Anıt Meydanı'na, Karacaoğlan ve Yayla Şenliklerinin 8-9 Temmuz 2016 tarihlerinde 9. Ulusal, 1. Uluslar arası programı başladı. Sarıveliler'in Yörük evladı, belediye başkanı Hayri Samur, şenliğin açılış konuşmasını yaptı. Haklı övünç içerisinde, Yörük giysisiyle dinleyicilere karşı, güler yüzüyle ve babacan tavırlarla hitap etti. Toroslar'ın konuksever evladı olmanın verdiği onurla; gür sesiyle hemşerilerini birlik ve beraberliğe çağırdı. Yaptığı kültürel faaliyetlerinin yanında, yaylalardaki kirazlardan, ceviz ağaçlardan ve de kısaca ekonomiden söz etti. Belediye başkanın yönetiminde, kültür ve sanat şenliğin çok iyi hazırlanmış. Tüm konuklarla tek tek ilgileniyorlardı. Belediyeye kazandırdığı araç ve gereçleri gelin gibi süsleyip sıralamışlardı. Anlaşılan Taşeli yaylasında kalkınma hamlesi gerçekleşiyordu. Yolları asfaltlanıyor, tüneller yapılıyor, göletler ve su kanalları yaratılıyordu. Ayrıca dokuz yıldır bir kültür şöleni yapılıyormuş. Ne güzel bir faaliyet. Bu kültür ve sanat şölenin başında Karacaoğlan da olunca ayrı bir değer kazanıyor. Bu memleket sever, çalışkan, Hayri Samur başkanı, kutlamaktan başka bir şey yapmaz. Başarılarının daim sürmesini bekleriz.

Sarıveliler halkı meydanı doldurmuştu. Söz birliği edip gelmiştiler uzaktan, yakından misafirler. Karacaoğlan sofrasına, sevda türkülerinden nasip almaya. Yine Sarıveliler evladı Yard. Doç. Dr. Bekir Sami Özsoy alınca sözü Karacaoğlan şiirleriyle gönüllerimizi coşturdu. O, okudukça coştuk. Biz coştukça o okudu. Alkışlar dalga dalga yayıldı; ilçenin Anıt Alanı'na, dağlara ,bayırlara yaylalara...Duymayan kalmadı Taşeli'nden, Toroslar'dan ve de Anadolu'ndan. Karacaoğlan sevdası sadece dizelerde değil sazlar eşliğinde titredi gönül tellerimizde. Halk ozanı **Alanyalı Ozan Ali Ateş**, Mustafa Ertaş'ın Karacaoğlan dizelerini seslendirdi. Sarıveliler yaylası çınladı. Yüreklere sevda yükleniyordu Taşeli'nde. Dolup dolup boşalıyordu coşkular. Karacaoğlan gibi. Alkış tufanı

Torosları çınlatıyordu. Meydan meydan değil, aşk meydanıydı sanki bu! Çünkü Karacaoğlan meydanıydı bu meydan!

Hava kararmaya başlamış, yavaş yavaş el ayak çekilmişti kekik yüklü Toroslar'dan. Müzik ziyafeti içinde kalmış Karacaoğlan türkülerinin yorgunu insanları, evlerine çekilmişti. Hazine değerindeki Karacaoğlan şiir cönlerini doyo doya fotoğrafladık.

Ertesi gün, Ulucami'nin bahçesindeki mezar taşında Osmanlıca olarak "Karacaoğlan'ın ruhuna Fatiha"

yazısını okuduk. Bir Fatiha gönderdik Karacaoğlan ruhuna.

Karacaoğlan'ın Cönkleri

Bir Yörük çadırına uğramak istedi gönlümüz. Üstü kıl, etrafı taşlarla örülü bir Yörük çadırına girdik. Saçları ince ince örülmüş, mavi gözlü küçük bir kız ve esmer bir erkek çocuğu dolaşıyordu ortalıkta. Önce sofralarını açtılar önümüze, sonra da gönüllerini. Çadır önünde beş on koyun, birkaç büyük baş hayvan, bir deve otlanıyordu dere yanında.

Taşeli yaylasında yapımı süren göletleri gezdik. Koca koca makinelerin yaptığı köprünün yanında sessizce duran bugünkü Karacaoğlan'ın bakımsız Aşk Köprüsü'nün üstünden gittik geldik. Birkaç defa daha yaptık bu geçişleri aşkla. Uğur getirsin aşklarımıza, sevdalarımıza ve de dostluklarımıza diye. Aşk türkülerinin atıştığı bu köprünün ortasında, biz de yeniden yaşadık Karacaoğlan'ı. Karacaoğlan'ın Aşk Köprüsü, gün yüzüne çıkarılıp tanıtılsın halkımıza.

Her yılın Temmuz ayında, âşıkların buluşma yeri olsun Karacaoğlan'ın Aşk Köprüsü. Buraya gelen konuklar, yaylada Yörükler gibi yaşasınlar. Koyunları, kuzuları seyredip doğada bir gün geçirsinler. Yıldızlarla baş başa kalıp güzel bir gün geçirsinler. Bu gelenek olsun âşıklara, Karacaoğlan dostlarına Sarıveliler'de. Ayrıca kuzeydeki sit alanına giren Yeşildirek Mağarası'nı da unutmasınlar istedik.

Memleketimizin bir cennet köşesi Sarıveliler 'de Karacaoğlan gibi sevdalar yaşadık. İçimize sindire sindire. Ayrılık zamanı gelmişti. Belediyece sunulan tanıtım CD'si, dergi, kitap ve tadımlık yayla kirazı olan azık çantasını bağrımıza bastık. Dostlarımızın konukseverliklerine teşekkür edip Karacaoğlan'ın sevda yaylasından ayrıldık.

16-ÖYKÜ DÜNYAMIZ

Şair-Yazar: Ahmet OLGUN

GÖLGELİKAYA

Çocukluk yıllarımdı. Yayla bizim saltanat yerimiz. Oyun orada... Eğlence orda... Yalnız o zaman su yok. Su ihtiyacını gidermek için köy kadınları sabah erkenden Uzun Kar tarafında bulunan kar deliğine giderler. Amaç gece ayazı ile donan karı, erimeye geçmeden eve getirmektir. Burada iki kar deliği var. Aşağı kar deliği, yukarı kar deliği... Aşağı da kar bitince yukarı başlanır. Oradan kar keserler. Balta ile keser ile. Kar kesmekte ayrı bir hüner işi. Onu iple yükledikleri aşağı doğru dizilirler, eve getirirler. Evin önünde bulunan kar taşının üzerine karı koyarlar. Bu taş az eğimli olur. Kar eridikçe suyu eğimli tarafa aksın diye. Karın su damlayan yerin önüne su kabı konulur. Kar sıcaklıkla eridikçe damla damla kaba akar. Bu su ihtiyaç için kullanılır. Uzaktan bakıldığı zaman kardan gelen kadınlar ile evlerin önünde bulunan ak kar taşları ayrı bir manzara oluşturur. Eriyen karın tozla pislenmemesi için üstüne bir bez atarlar.

İlk dini bilgiler orada tutulan hocadan öğrenilir. Çayırın üstünde. Kız erkek hep bir arada. Çandırma gelince görmesin diye dağılırdık. Bunu çocukluğumda hiç anlayamadım. Etrafı taşla çevrilen mescit açık ibadet yeri. Yapararak yaşayarak öğrenilen yer. Önce oyunlar büyüklerden öğrenilir. Sonra bir arkadan gelen kuşak bu işi ele alır. Böylece nesilden nesile devam eder, gider.

Bir gece acı içinde uyandım. Ayağımın ökçesinin içinde sanki canlı bir böcek ayağımı kemiriyor. Öyle bir zonkluyor ki... Dayan acısına dayanabilirsen. Biraz dişimi sıktım, yatağın içinde döndüm durdum. Dayanamayıp ev halkını kaldırdım. Ağabeyim ayağımın acıyan yerine baktı.

-Buna dövüldü derler. Bunun ayak ökçesine taş batmasından, ya da ezmesinden ileri gelir. Ezilmeden dolayı orada biriken kanın iltihap almasından oluşur. O kan pıhtısı yetişir iltihap yapar. Bu büyük bir ızdırap verir. Acısı, zonklaması çok kötü olur. Yetişip o cirehet çıkmadan dinlenmez. Bizde de çok çıktı. Acısını bilirim. Bilhassa yalın ayak gezenlerde çok çıkar. Buna ateşte pişmiş soğan saracağız. O soğan sıcaklığı ile orayı yetiştirecek. İğne ile deleceğiz. İçindeki iltihabı boşaltacağız. İşte o zaman dinlenir. İyi olur. Soğan getirin. Şu “öksülerde” ateş vardır. Tutuşturalım da benzeri soğanı pişiriverelim. Saralım. Ben bunun acısını bilirim. Çok kötü olur.

Yengem hemen büyük bir baş soğan getirdi. Ağabeyim de akşamdan yanık kalan öksüleri üfleyerek ateşi tutuşturdu. Soğanı pişirdiler. Soğanı dağıtarak bir bezle o hafif şişmiş olan ökçeme sardılar. O sıcaklık ile ağrısı azalır gibi oldu. Ama sabaha kadar hiç uyuyamadım. Ayağımın zonklamasını dinledim. Gündüz de o ayağımı hiç yere basamadım. Bu soğanı altı yedi saatte değiştirdik. İki gece gugukkuş gibi çığırındım. Sanki gece azıyordu. Üçüncü gece dayanamayiverdim. O şişen yeri iğne ile deldiler. İçindeki iltihabı boşalttılar. Ayağım dinleniverdi. Dünya varmış be!

Haaa... Bu yaylanın bir belası daha var. Sıçak sıçması... Bu ne demeyin? Tıngılı Mahmut amca bir gün boğulacakmış gibi öksürüyordu. Bazen de kusarak. Gözler kıpkırmızı olmuş. Ağızdan burundan döküyor.

-Mahmut Amca, ne oldu sana böyle, üşüttün galiba?

-Ne Üşütmesi! Üşütmeye kurban olayım, bunun yanında. O yağlı ekmek gibi bir şey. Buna Sıçak sıçması denir. Geçen gün Yemlikli'de Yusulu'nun koyun sürüsünün içinden geçerken sıçak sıçtı. O gün, bu gündür durmadan öksürüyorum. Karın kasıklarım patlayacak gibi.

-Bu sinek sıçması nasıl oluyor? Adamın ağzı kapalıyken bu nasıl ağza işer?

-Bu güveyin sineğine benzeyen bir sinek. Genellikle Koyun sürüsü içinde bulunur. Adamın ağzına bir işedi mi? gittin. Bu sineğin işediği yumurtalardan birer kurt çıkıyor. Adamın boğazına yapıyor. Genzine yapıyor. Sök sökebilirsen. O kurtçuklar durmadan büyürler.

Bu olayı öksürmeden anlatamıyordun. Boğulacak gibi oluyordu.

-Eee nasıl geçer bu hastalık?

-Rakı içsen geçer diyorlar. O da bizde yok. Şimdi Cangara Mustafası'na gideceğim. Onda varsa biraz alacağım da içeceğim. İyi olursa olur. Olmazsa en az bir hafta çekeceğiz.

-Alkol neden iyi gelir ki?

-Boğaza yapışan küçük kurtları yakarmış, dedi.

Oturduğu taştan zorla kalkarak aşağı obaya doğru öksürerek ilerledi, gitti. Birkaç gün sonra gördüğümde alkolün iyi geldiğini söyledi.

Göç Beleni, sahilcilerin yaylacılar tarafından ilk görüldüğü tepedir. Oradan yüklü hayvan görülünce ; "Göç geliyor!" sesi, birden yayılır. Herkesin bakışı oraya çevrilir. Kim olduğu evin önüne gelinceye kadar gözle takip edilir. İşte bu heyecan, çocuklar için anne ve babalarına kavuşmayı, sevgilileri buluşturmayı anlatır.

Yaylamız Toros dağlarının doruğunda Akdağ ile Geyikdağı'nın arasında bulunan Göçenboğazı içinde yer almıştır. Dağ yamaçları bağala otu sayesinde yeşillik görünmektedir. Uzunkar, Yemlikli ve Yepelekli... Batıdaki göç beleni yanları bir ayrı güzellikte... Burada geven, çalba, deve dikenini... Hepsi yeşil. Batıda yer alan Akdağ'a baktığın zaman iki nokta dikkatinizi çeker: Birisi aşu toprağı, diğeri de Gölgelikaya. Aşıtoprağı doruğun kuzey tarafında kıpkırmızı boya görünümünde bir yer. Boya sanki bir havuzdan taşmış gibi. Burada bulunan toprak kırmızı ve sakız gibi. Çobanlar bu toprağı kazarlar. Sabun gibi kalıp yaparlar. Köye getirip hediye verirler. Bu toprak incir ağacının etrafına halka gibi sürülür. Bunun sonucunda incirin çok meyve vereceğine inanılırdı.

Gölgeli Kayaya gelince: O kaya Akdağ'a baktığında gözünü ilk karşılayan yerdir. Çok büyük bir kaya... Uzaktan sanki altı oyulmuş da düşecekmiş gibi görünür. Karşıdan uçurumun uzunluğu, sarplığı ve altındaki çavşak korku verir insana. Uçma korkusu, düşme korkusu... Yükseklik korkusu, heybeti, dikliği bir başka!

Her gün aksir oynadık. Aksir sonrası, kırış gelin oyunu ile devam ettik. Güreş tuttuk. Yörüklerin sporu böyle olur. O sırada çayıra bir satlıkçı geldi. Yenilen taraf on okka elma aldı. Hep birlikte yedik. Hemen hemen her gün sabah çobanlar geldikten sonra bu eğlence devam etti. Taklitler, orta oyunları yapıldı. Gülüş dalaş, günler geçip gidiyor. Akşamları kızgıntaş çok neşeli olurdu. Gece oyunları bir başka oluyor.

Bir gün aksirden sonra karşıda yükselen Akdağ'a baktığım sırada yanıma gelen Hüseyin Onbaşılıgilin Mahmut Amcaya:

-Mahmut Amca şu (Elimle göstererek) karşıdaki ak dağın bize bakan yamacında bulunan Gölgelikaya hakkında bir şeyler anlatıyorlar. Siz buranın eski Yörüklerindensiniz. Bunun hakkında ne biliyorsunuz?

-Ay oğlum, biz de atalarımızdan duyduk. Görmüş değiliz. Benim bildiğim şöyle: Bu yaylalarda çok zengin bir Yörük yaşarmış. Bir sürü devesi, bir sürü koyunu, bir sürü de keçisi varmış. Atları öğrek öğrekmiş. Malı meleli çok mu çokmuş. Sığır sığa gırlaymış. Bu Yörükbeyi'nin bir kızı varmış. Adı yalnız bu dağlarda biten İpar gülünün adı olan İpar'mış. Bu kız çobanlardan birisine vurulmuş. Ama babasına söyleyememiş. Eeee... Koskoca Yörükbeyi! Yanında çalışan bir çoban parçasına kız verecek değil ya. Bey, kızını kendi gibi bir bey oğluna vermek istiyormuş. Öyle bir haklısını bekliyormuş. Bu işte isteme ile olmuyor ki! Ha dediğinde olmuyor ki. Kızımı al deme ile alınmıyor ki. Kızı hayırlısı ile yataklamak çok zor. Senin beğendiğin seni beğenmez. Seni beğeneni de sen beğenmezsin. Gel kızımı al da deyemezsin. Oğlun oldu mu, git beyin kızını iste. Verirse verir, vermezse vermez; ama istersin. İşte bu Bey de böyle umuyormuş. Gel zaman, git zaman derken... Bir Senir Beyi bu kızını oğluna istemiş. Fakat oğlan biraz safmış. Bu oğlana kızın

babası İpar'ı vermiş. Öyle takı takmışlar ki, beşbirlik, sarı lira, kırklık, ikilik istemediğin kadar. Bunun yanında davar, sığır da vermişler.

İpar ise kendi çobanlarından Atahanı seviyormuş. Bunu babasına anlatması imkansızmış. Her gün davar yanında buluşuyorlar, oynuyorlarmış. Bunu anlayan kızın babası Atahan'ı kovmuş. Kızıloluk'ta bir de doyasıya dayat attırmış. Geri dönmeyin diye, Senirbeyliği yaylasından da çıkarmışlar. Atahan gidince Bey, kızına düğün yapmak için hazırlıklara başlıyor. Kızı bir dert tutuyor, yemeden içmeden kesiliyor. Laf değil bu, kara sevda... Kız gün gün eriyip akıyor, sararıp soluyormuş. Yemeden içmeden kesilmiş. Fakat derdinden anlayan yok. Babasının karşısında konuşmak da imkansız. Düğün günü yaklaşıyor. İşte bu sırada İpar, bir gece bu dağa tırmanıyor. Sabah namazına o kayaya çıkıyor. Günün burnu ile oradan kendisini atarak intihar ediyor. Sabah kalkıyorlar kız yok. Arayıp tarıyorlar, yok. Yokoğlu yok. Aradan üç gün geçtikten sonra o kayanın başında kuzgunlar dönmeye başlamış. Ama anlayan kim?

O dağın başında bir çoban davar güderken o kayanın altında bir yazma görmüş. Yel estikçe sallanan yazma. Köye haber etmiş. Oraya çıkmışlar. O Çobanın beline bir urgan bağlamışlar. Aşağıya görünen yeşil gibi yere kadar salmışlar. Orada İpar'ın yazması ve telliğini bulmuşlar. Elbisesinin parçaları ise şu görünenden daha aşağılardaymış. Üç urganı birbirine ulamışlar da yetişmemiş. İşte o zaman kuzgunların o kayada neden döndüğünü anlamışlar. Şimdi bile o kayadan aşağıdaki çakıldavıkta kızın dağılan paralarının birkaç tanesini biz bulduk çobancılık yaparken. O kaya uzaktan görüldüğü gibi değil. Yanına vardın mı? Üzerine çökecek gibi görünür. Bir de bazı çobanların söylediğine göre her gece orada mum şeklinde iki ateş yanarmış. Sonra bu ateşler o kayanın orta yerindeki otlu yerde birleşirlermiş. Bunlar kara sevdalılar. İpar ile Atahan'mış. Öyle anlatıyorlar.

-Pekiyi, Mahmut amca, böyle şey olur mu?

-Sevda da her şey olur oğlum. Yapacak olan Allah değil mi. Sevenleri Allah bile ayırmazmış. Demek ki orada bile ayırmıyor.

-Mahmut amca, günlük herkes bu kayaya bakıyor, neden?

-Neden olacak? Bu olaydan sonra herkes oraya bakarak o kaya bizim köyün saati oldu. O kayanın gölgesine göre vaktimizi biliriz. Öğle, ikindi namazımızı kayanın gölgesine göre kılarız. Çobanlar bu kayanın gölgesine göre davarını, oğlağını sağanaya getirir. Gölgeye göre davarını dağa sürer. Eski insanların gölgeyi saat olarak kullandıklarını duymuştum. Doğru mu bilmem; ama biz kullanıyoruz. Köydeki eskilerin hepsi kayanın gölgesinin hangi vakte denk geldiğini bilir.

-Bana da vakit zamanlarını gölgeye göre tarif eder misin?

-Edeyim koçum, dedi.

Yanına beni çağırdı. Sağdan sola doğru karşıdaki dağın kucığında oturan kayanın altında gölge neye geldiğinde hangi vakte tekabül ettiğini tarif etti. Her gün çadırdan çıktığımda ilk işim gölgeli kayaya bakmak oluyordu.

O günden sonra, Gölgelekaya'ya her bakışında gölgesine göre hem vakti anlar oldum; hem de gönlümde, İpar ile Atahan aşkının ışığını yanar gibi hissediyorum. Sevgiye olan saygım bir kat daha arttı. Siz ne dersiniz?

16-HALKBİLİM FOLKLOR

Sedat ÇOLAK

BÖRÜ OYUNU

Unutulmaya yüz tutmuş bir meydan oyunudur. Oyunun kurgusu, kökü çok eskilere dayanan bir oyun olduğu kanaati veriyor.

Görüştüğümüz Yörükler Börü nün kurt manasına geldiğini söylediler. Yörükler kurda böcü ve canavar da demektedir.

Börü oyunu günümüzde oldukça sade bir hal almış. Oyun göçebe izleri taşısa da kentleşmiş yerleşik hayata uyarlanmış. Adı da “Külâh Kapmaca” olmuş.

Görüştüğümüz Yörüklerin ifadesine göre “oyun çok eskilerde hayvan postu giyilerek oynanmış, herkesin evinde kurt, keçi, ayı, geyik, tilki gibi her hayvanın postu bulunurdu.” dediler.

Ben oyunu duyduğum, gördüğüm ve anlatılan şekliyle aktaracağım.

Oyun yaban hayatın izlerini taşımaktadır. Günümüzde dahi koyun, keçi sürüsüne en çok zarar veren hayvan kurt. Börü oyunu da kurtlarla koyun sürüsünün kavgasıdır.

Oyun iki grup halinde oynanır. Kız erkek karışık oynanabilir. Yetişkinler oynarsa seyri güzel olur. İki grubun haricinde bir de koyun yavrusu rolünde aport oyuncu olur. Aport genellikle çocuklardan seçilir.

Ellibaşı (Kaptan) gönüllülerden iki takım kurar. Oyuncuların tamamı yalınayak. Ayakta duran grup kurt rolünde avcı, yerdekiler koyun rolünde avdır. Avların başı külahlıdır. Aport oyuncunun başı da külahlıdır.

Seyirciler meydanın çevresinde halka şeklinde yerini alır.(Fot-15) Zemin çayır olursa iyi olur.

Oyuncular ebenin işareti ile başlama vaziyetini alır. Aport oyuncu merkezde el ve diz üstü apalama vaziyeti alır. Külahlı oyunculara yüzleri içe dönük vaziyette aynı şekilde yere çökerler. Aportun etrafında güvenli bir daire oluştururlar. Avcı oyunculara çöken oyuncuların etrafında ayakta bir daire oluştururlar. Avcıların yüzü içe dönük vaziyettedir.

Ebe oyunun kurallarını hatırlatır. Oyunu başlatır. Ayaktaki oyuncular kurt rolündedir. Yerdeki sürüye saldırırlar. Külahlı kaptıran elenir. Gruptan çıkar. Hedef aport oyuncunun külahlıdır. Aport oyuncu külahlı kaptırırsa oyun hangi aşamada olursa olsun sona erer. Gruplar yer değiştirir oyun yeniden başlar. (Fot-16)

Külahlı oyuncu “Gıçma” atarak kendini savunurken ortadaki oyuncuyu da korur ve kollar. Gıçmayı yiyen oyuncu elenir. Elenen her oyuncu karşı takıma 10 sayı kazandırır. Aport elenirse tam sayıdır, oyun sona erer. Tam sayı mağlup takımın oyuncu sayısı kadar olur.

Oyun ne kadar hareketli olursa heyecan artar. Daireler kendi eksenleri etrafında dönebilir, yardımlaşabilir, yer değiştirebilir. Çeşitli hücum ve savunma taktikleri uygulayabilirler. Tartışmalı durumlarda oyun başının sözü geçerlidir.

Oyuncuların tamamı elenen grup mağlup sayılır. Oyun sora erer. Roller değişir.

Külahlı grubun tamamı elenmiş ortada aport kalırsa, o kendini savunamaz oyun sona erer.

Belirlenen sayıya hangi takım ulaşırsa günün galibi odur.

Aport: Çekip alma, kapma yağmalama. İpini kıran kargılı çocuklar tarafından takip edilir. Düştüğü yere ilk ulaşan aport eder.

16-GILIC'IN KEVKİSİ

Hasan KILIÇ

KEVKİDEN HİKÂYELER.

ALAYA'DAN LEKLEK HÜSEN'E MEKDUP

Bilisiniz, bi boy yazarın. Bana habar eleten biseel av guşlarım var. İşdecikana, Böcülüden Durali Kevki, Irgışın Amat, Leklek Hüseen...

Birader Leklek Hüsen, hindi İsdanbol'da. İsdanbol'da gızı yüksek mekdebe gidiyoru. Yaza doru Abugat çıkacamış.Engirde abugatlık stajı yapıyorumuş. Leklek Hüse'nin avradı Aşa abamılan barabar gızın yana gettiler. Eveli sene engirde gızına ev dutdularıdı. Ben de Leklek Hüse'nin yalancısıyım. İstanbul'da bayağı eğleşecekler imiş. Ödügün beni aradı.

“Engiller gözümde tütüyoru. Bana Alayya'dan ıcık habar ver bakan.” dedi. Hindi Lekleke ıcık habar eletiyom.

“Birader İrebiye’nin herifi Angara’ya dokdura görünmeye getti. Güççük gardaşı Hasan, gave açacağımış. Halime’yi nişannadılar. Nişannısı esgere getti. Gara Hasanneyilin Düriye Gır Kerim’eyilin Amad’a gaçtı. Benim yayla evi işi, gene bu sene de maldan da curruk oldu.

Zedde aban evden ocakdan irak, tatan gurbaası ibi şişdi getdi... N’olcağ sana, evde çamaşırı mekine yıkar, bulaşığı mekine yıkar, elini ili sudan soğuk suya değdirmeyiyor. Hakkı ağama bi gurt eniği aldık, evin önünde bi boy havlayoru. vıykırıyor. Avradı “Endee eniği neci getirdin deyi...” Hakkı ağamın gafasını, tık deleg gibi dideelep durur. Bilâder, enik gancığımış. ”Bi sene sona ende bisel enik gunnadığında soracam.” derimiş. Hakkı ağam: “Avrat çengirdeep durma. Ben endene yüksek yaylada ev bekleteceğin” dermiş.

Hindi benim avradılan barabar gulaklarınızı çınladıyoz. Mamıtseydi’den 20 kilo gök zeytin getirttim. Zeytini Maşat ardılı azı eri. Amad’ın oolu Mıstafa getiriverdi. Bidonlarımızı getirttik. Avradılan barabar zeytin dileriz. İsdanbul’dan geldiinde sana da ıçığını veririm.

Evin üst yakasında maldana ıcık pakla, ıçıg soğan göveri ekdim. Göveri Tırılar’dan Sarı Kerim’den getirttim. Enderenin göveri eyi olur. Topçu’dan Gır Yusuf’a yumurta tembih etdim. Öödü gün getirmiş. Bi gargı iiliğin içine saman gomuş, samanın anında elli gadar yumurta getirmiş. Yumurtaların alayı da cılık çıkdı. Avrada bisel pasda eddirip çayılan yecedim. Onu da eddiremedim.

Bilader ben az derim, sen çok anna. Bu magdup son mekdup sana. Sana gelecek sefer gene yazarım. Haballardan marum gomacan. Sen de bene İsdanbul’dan habar elet bakan. Engirde okuyan Alayyalı talebe çakılı. Denk gelirsen ıcık muabbet et bakan.

Irgışın oğlan da enderde. Paytar mektebinde okuyoru. Ha zaar görürsündür. Kel olan gunnacı inekleri zavvadak doğurduyormuş. Mekdepte engi işi eyi bellemiş. Bobası: Benim olan meğdebi bitirdinde ineğin bol olduğu bir yere gederse biladan gazalı gibi para kazanır” deyiyor. Denk gelirsen “Amat emmin selâmı” var, deyiver.

Bilâder, mekdup biddi, hoşça kal, Çok bekletme, cevabını tezce sal.

Gardaşım Amat

MAMITSEYDİLİ HAYRI

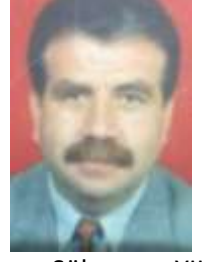
Bilader, ben gışa doğru guru pakla piyazını haz ederin. Yanda bi de guru soğanı gırdığında dadına doyum olmaz. Hööle zeytin yaanı da dökücen, iliman sıkacan, ıcık da sirke dökücen... Bak sen dadına... Gışın yeneg oluyoru.

“Ende guru bakla işinden Mamıtseydili Hayrı lokantasından gazandıla, Kütürübe apartıman dikdi” deyollar. Hindi Hayrı’yi ıcık annadıveren. Hayrı’nın lokantası Hayat Hastanesinin garşı yakasında... Yemeg fiyatları yön odlundan öğlenleri sökün vermez. Hayrı’nın dili datlı, gelenlere “Abicim ağabeycim” deyi garşılar. Yeyecekleri makinalı tüfek gibi çabıcak zaavvadanak sööler. Öndüğün Hayrı’nın lokantasına Adelya’dan bi müşteri gelmiş. Adam gaalaantor biriyimiş. Yanda avradı da varımış. Adam köfte, piyaz yemiş. Hayrı, adamı memnun etmek uçun bi boy “Abicim ağabeycim” derimiş.

Hayrı, yemek yeyenlere ana yemek biddiğinde “Abicim, Abicim, arkadan neye vuralım” der imiş. Alayyalı endeğini bildinden hiç bi şey demez imiş. Emme lekin Adelya’dan gelen endeni hiç annayamamış. Hayrı gari işi düzeltilmiş. “Arkadan tatlıya, gadayıfa, sütlaşa demek istedim.” demiş. Hayrı, işi datlıya bağlamış.

Hikâye böğünlük bu gadar. Hoşça galın.

16-KÜLTÜRÜMÜZE AYNA

Araş.Yazar: Süleyman YILDIZ

SENİR VE TURŞANBALILARDA KIZ İSTEME SÖZ KESME VE DÜĞÜN

Kız İsteme ve Söz Kesme: Evlenme çağına gelen oğlu için anne ve baba önce çevresinde kız aramaya başlar. Akrabalarının da fikrini alarak bir tanesi üzerinde karar verilir. Kızın yakın arkadaşı ya da akrabası bir bayan aracılığıyla, kızın fikri sorulur. Kızın meyli varsa; kızın üzerine en çok etkili ve söz sahibi olan kişiye, uygun bir lisanla mesele açılır. Buna ağız yoklama denir. Kızın ailesine kız istemeye gelinecek zaman önceden haber verilir. Bu isteme daha ziyade Perşembe, Cuma akşamına denk getirilmeye çalışılır. Erkek tarafından iki üç kişiyi geçmeyecek şekilde kız isteme heyeti belirlenir. Kız tarafı da evlerinde aile büyüklerini toplar. Erkek evinin sözcülüğünün üstlenen kimse, (genellikle ailenin büyüğü) kızını, kızın aile büyüklerinden (dede, baba, dayı, amca) ister. Kızın ailesi genellikle ilk kız istemede “ bir düşünelim “ der. Bir süre sonra kız istemeye bir kez daha gidilir. Kız tarafından olumlu yanıt alınırsa: “söz kesimi“ veya “ mahrama tüyme ”denilen tören yapılır. Oğlanın başından “arılık“ denilen bir miktar uğur parası alınır. Kızın babası, kızını verdiğinin nişanesi olarak; oğlanın babasından alınan arılığı, bir mendil, havlu ya da peştemalla koyar, düğüm atıp erkek tarafına verir. Sonunda pekmez şerbeti ikram edilir ve söz kesilmiş olur. Herhangi bir nedenle; kız tarafı mahramayı geri isterse ya da erkek tarafı mahramayı geri gönderirse söz bozulmuş olur. Senir kültüründe hiçbir zaman başlık parası geleneği olmamıştır. Kız tarafı ile erkek tarafı arasında hiçbir pazarlık ve ön koşul yoktur. İki taraf da güçleri oranında katkı koyar. Nişan ya da evlilik yüzüğü bile pek yaygın bir gelenek değildir. Söz kesildikten sonra nikaha kadar, kız ile oğlan herkesin gözü önünde, asla yan yana gelmez. Senirlerde, nişan geleneği pek yoktur. Söz kesildi mi artık her şey tamamdır.

Bir Senir Düğünü: Düğünden iki üç gün önce “ okucu “ denilen kişiler belirlenir, tüm köy ve komşu köylerde düğüne davet için “ oku “ gönderilir. Düğün Cuma sabahı düğün evinin önüne bayrak dikilmesiyle başlar. Damadın arkadaşları davul zurna eşliğinde topluca ormana düğün odunu toplamaya gider. Hem kadın evinin önünde hem erkek evinin önünde ocaklar açılır kazanlar kurulur, yemekler pişirilir ve düğün boyunca meydan ateşi yakılır.

Cuma akşamından itibaren kadınlar kız evinde, erkekler erkek evinde toplanarak eğlenmeye başlar. Cumartesi sabahından itibaren komşu köylerden davetliler gelmeye başlar. Bu davetliler gelirken genellikle yanlarında, erkek ya da koç getirir. Konuklar, davul zurna eşliğinde karşılanır. En büyük eğlence cumartesi gecesi olur. Köçek oynatılır, türküler söylenir, oyunlar oynanır. Düğünün, “ Koca Arap “ denilen yüzü yağlı kara ile boyanmış garip giysili bir de delisi vardır. Arabın görevi, düğünü şenlendirmek, maskaralık yapmak, nazlananları zorla da olsa oyuna sokmaktır.

Gecenin sonunda erkek evinden kız isteme davul zurna eşliğinde kına götürülür. Erkek evinde kimse kalmaz. Kız evine giderken; hemen hemen herkesin elinde meşaleler vardır. Yolda aralıksız olarak havaya silah atılarak kız evine varılır. Kınayı damadın bacısı, teyzesi, halası, yengesi vb. yakınları taşır. Kız evinin önünde görkemli bir kalabalık oluşur. Kız evinin kapısında kızın kardeşleri durur kınacıları bahşiş almadan içeri sokmaz. Kına alayından, kız evine sadece kadınlar girer. Kına yakma kadınlar arasında gerçekleşir. Gelin ortaya oturtulur, başına pullu kırmızı bir yazma örtülür. Mahalli çalgılarla maniler söylenir. Gaye gelini ağlatmaktır. Bu yanda da gelinin el ve ayaklarına kına yakılır. Kız evinde kına yakma töreni yapılırken, dışarıda eğlence devam eder. Oyunlar oynanır, şerbet içilir. Kızın kendi elleriyle işlediği mendiller dağıtılır. Kına merasiminden sonra tekrar erkek evine dönülür eğlenceye geç saatlere kadar devam edilir.

Pazar günü de eğlence devam eder. Öğle saatlerinde upuzun yer sofraları kurulur. Topluca genellikle; kelle paça çorba, keşkek, etli kuru fasulye ya da nohut, kavurma, ayrandan oluşan düğün yemeği yenir. Yemekten sonra at ve develer süslenir. En önde bayrak, ardından damadın sağdıçının çektiği gelin atı ve ardından davul zurna eşliğinde düğün alayı kız evinde hareket eder. Kız evinde son bir eğlence düzenlenir, oyunlar oynanır. Gelin, kızın babası ya da abisi yöreye özgü duvağıyla evin çıkış kapısına kadar getirir. Kapıyı kızın arkadaşları tutar bahşiş almadan kapıyı açmazlar. Damadın sağdıçısı gelinin koluna girer ve dualar eşliğinde gelin ata bindirilir. Gelinin çeyizi develere yüklenir. Davul zurna eşliğinde erkek evine dönülür. Erkek evine getirilen gelin atın üstünde bekletilir.” İndirmelik “ töreni başlar. Ortaya bir cazgır çıkar. Damadın; annesini, babasını, kardeşlerini, yakın akrabalarını tek tek çağırarak geline indirmelik olarak ne vereceklerini sorar. Cazgır, her seferinde Oğlanın babasından Nuhut yerinden bir tarla! Oğlanın anasından beşi bir yerde! Oğlanın amcasından bir burma bilezik, Oğlanın dayısından yüz gayme! Diye verilen ya da vaat edilenleri yüksek sesle ilan eder. Takı merasimi bitince, oğlanın kafasının üstünden serper. Çocuklar da bu atılanları atın ayakları altından toplar. Gelin Attan indirilerek eve girmesiyle düğün töreni de son bulur.

İşin en çarpıcı tarafı, her nedense: Düğün töreninin başladığı andan bitiş anına kadar damat hiç ortalıkta görünmez. Hiçbir rol üstlenmez.

Dürü: Genellikle gelin tarafından önceden özel olarak işlenmiş (mendil, havlu, çorap, kazak, giysi v.b.) bazı hediyeler ayrı ayrı bohçalara konarak damadın çok yakın akrabalarına verilmek üzere erkek tarafına, gelinin cehiziyle birlikte gönderilir. Bu hediyelere “ dürü “ denilir.

Gelin gezdirme: Düğünden üç gün sonra, gelin, güveyi, kaynana kızın yakınlarına ziyarete gider. Gelin ve güveyi aile büyüklerinin ellerini öper. Daha sonra da damadın yakınlarının evlerine (dürü gönderilenlere) ziyarete gidilir. Ev sahipleri de gelince el öptürme hediyesi verir.

Sağdıçlık geleneği: Türkiye’de genel olarak “ sağdıç “ sözcüğü, damada evlilik konusunda rehberlik eden anlamına kullanılır. Senir kültüründe sağdıçın, çok özel bir anlamı vardır. Sağdıçın evli ya da bekar olması önemli değildir. Sağdıç, sadece düğünün başladığı andan, damadın (güvey) gerdek odasına girmesine kadar,

düğünle ilgili her türlü organizasyonu yapan, yürüten, denetleyen, olabilecek her tür olayı önlemeyi görev edinen kimse değildir. Senir kültüründe sağdıçlık, sadece düğün töreni ile sınırlı kalmaz, yaşam boyu devam eder. Sağdıç; sağdıçını ve sağdıçının ailesini, bir ömür boyu, kollayıp gözetleme görevini de üstlenir. Sağdıç, her delikanlının çocuk yaşta belirlediği en yakın arkadaşı sırdaşdır. Sağdıçlık görevi karşılıklıdır. Sağdıçların eşleri de bir birbirine sağdıç olur. Çocukları, babalarının sağdıçına büyük baba, hanımına büyük ana diye hitap ederler. organizasyonu yapan, yürüten

Sağdıç çocukları kardeş sayılır birbiriyle evlenmeleri uygun sayılmaz. Sağdıçlık Alevi-Bektaşî geleneğinde “ yol kardeşliği” anlamına gelen “ müsayıplık” ile büyük benzerlik taşır.

19.Senir ve Turşanbalılara Özgü Bazı Yemekler:

Yarpuz aşî: Akdeniz bölgesinde İlbaharda su kenarlarında yetişen yaban nanesi de denilen yarpuz, çiçek açmaya başlamadan önce toplanır ve bölgede kurutulur. Kışın bulgurla karıştırılarak pilav yapılır. İster üstüne kızarmış tereyağı, ister ayran dökülerek yenir.

Tevek aşî: Taze asma yaprakları ince bir ipe dizerek kurutulur. Kışın bulgurla karıştırılarak pilav gibi pişirilir. İster üstüne tavada kızarmış yağ ister ayran ilave edilerek yenir.

Kabak aşî: Soğanlar tereyağıyla pembeleşene kadar kavrulur, kabuğu soyularak dilimlenen bal kabağı ve az miktarda bulgur ilave edilerek karıştırılır. Üzerine az miktarda su ve tuz ilave edilerek kısık ateşte pişirilir.

Sütlü kabak aşî:Kabuğu soyularak dilimlenen balkabağı iyice haşlandıktan sonra suyu süzülür. Bolca süt ve az miktarda toz şeker ilave edilerek püre haline gelinceye kadar iyice karıştırılır.

Pancar aşî: Kırmızı pancar kabuğu soyularak küçük küçük kıyılır. Tencerede su ve az nohut ilave edilerek haşlanır, tereyağında kavrulmuş soğan ve kırmızı biber eklenerek biraz daha pişirilir.

Kete: Hamur kalın yufka şeklinde açılır. İçine çökelek ve soğan konur ve D şeklinde kapatılır. Doğrudan sacın üzerine konarak pişirilir. Soğumadan kaşıkla üstüne tereyağı sürülür tekrar sacın üzerine konup derhal indirilir. Daha çok iftarlık olarak yapılır.

Yağlı ekmek: Pişmiş kalın yufka üzerine tereyağı sürülmesidir.

Dolaz: Hafîçe sulandırılmış yufka kırıntılarının, bolca tereyağı ile kızartılmasıdır.

Ögemeç: Yufka kırıntısı, çökelek, soğan, salatalık, semizotu, nane, gök domates, yeşilbiber, zeytinyağı karışımı bir çeşit salata.

Çörek Ögemeci: Lavaş biçiminde pişmiş kalın yufka ekmekler siniye elle doğranır. Üzerine pekmez dökülerek karıştırılır.

Döğme aşî: Hasat biçiminde toplanan sert buğday taneler, yıkanıp temizlenir. Taş dibekte hafîçe nemiendirilerek dövülen buğday dış kabuğundan ayrılır. Elde edilen “ dövme “ adı verilen buğday; bir gece önceden ıslatılır. Ertesi gün 5-6 bardak su ve bir avuç nohut ilave edilerek orta ateşte tahta kepçe ile sürekli karıştırılır. Suyunu iyi çekince, ister soğuk ister sıcak olarak üzerine kızarmış tereyağı, kırmızıbiber, kuru nane dökülerek yenir. Tereyağı yerine süt ya da ayran dökülerek de yenir.

Darı aşî: Taştan yapılan el değirmeninde çekilen darı yarmasına bir avuç bürölce ilave edilerek muhallebi görünümüne gelinceye kadar kaynatılır. İçine kekik ve ayran katılarak yenilebileceği gibi, kızarmış tereyağı veya süt dökülerek de yenilir.

Soğanlı Çörek: Kış günlerinde özel günlerde yapılır. Ocağa meşe odunu atılarak harlı bir ateş yakılır. Odunlar iyice közlenince közler ve küller süpürge ile ocaklığın bir kenarına toplanır. Bolca yoğrulan hamur çok kalın iki yufka haline getirilir. İri doğranmış dört beş baş soğan ve bol miktarda çökelek, bir avuç kuru nane, bir avuç toz biber, yeterince tuz karıştırılarak önceden hazırlanan iki kalın yufka hamurunun içine konur ve birkaç kaşık tereyağı küçük parçacıklar haline üstüne serpilir. Yufkalar iyice birbirine yapışsan diye kenarlarına parmakla boydan boya basılır. Kızgın ocağa konur ve üzeri saçla kapatılır. Ocağın kenarındaki közler ve kül tekrar saçın üzerine konarak ateş tekrar harlandırılır. Pişince saçın altından çıkarılan çörek büyük bir siniye konarak baklava dilimleri gibi kesilir ve sıcak sıcak yenilir.

Pekmez bulamacı: Ocağa içinde bir miktar su bulunan büyükçe bir tencere konur. Su kaynamaya başlayınca içine pekmez ilave edilir. Ve yavaş yavaş içine un atılır ve kepçe ile durmadan karıştırılır lapalaşınca ocaktan indirilir.

Koca bulamaç: Ocağa büyükçe, içi su dolu bir kazan konur. Su kaynamaya başlayınca yavaş yavaş içine un atılır ve oklava ile durmadan hamur lapalaşınca kadar karıştırılır. İyice pişince ocaktan indirilir büyükçe bir

siniye konur. Bulamacın ortasına blblyuvası gibi bir çukur açılır. İçine tavada bolca tereyağı ile kızarmış susam ezmesi, bal ya da pekmez konur. Bulamatan elle koparılan parçalar ortadaki tereyağlı susama batırılarak yenir.

16-AKDENİZ'DE SANAT

HAZIRLAYAN HİKMET ÖZDEMİR

BİR KONU, BİR KONUK

13 .ALANYA ULUSLARASI AHŞAP HEYKEL SEMPOZYUMU

Konuk: Beyhan Yönetim: -Y.HEYKELTRAŐ-

Giriş

“13. Alanya Uluslar arası Ahşap Heykel Sempozyumu” 1-30 Kasım tarihlerinde Alanya’da yapıldı. Alanya Belediyesinin her yıl düzenlediği “Mermer ve Ahşap Heykel Sempozyumları” sanat dünyasında her zaman ilgi duymaktadır.

Bu sempozyumları, Alanya Belediyesi’nde görevli heykeltıraş Beyhan Yönetim gerekleşirmiştir. Bu alanda yetkili ve sorumlu olan Sayın Beyhan Yönetim ile bir söyleşi yaptık. Bu sanat faaliyetine, ALSAV’ın (Alanya Kültür-Sanat ve Turizm Vakfı'nın) yayınladığı 4 Mevsim ALĀİYE adlı kültür- sanat ve edebiyat dergisinin 16-17. sayında yer vermek istedik. Bu nedenle, 1- 30 Kasım tarihlerinde Alanya’da gerçekleşen 4. Ahşap Heykel Sempozyumu hakkında bilgi almak üzere kendisinden

randevu talep ettik. Bizim bu isteğimizi önemsemi, çok memnun olduğunu belirtti. İlk ziyaretimizi sempozyum alanında yaptık. Sempozyum alanındaki belediyenin hazırladığı çalışma ofisinde, kendisiyle konuşma fırsatı bulduk. Çok nazik, konuksever ve sıcak bir karşılanmamızdan dolayı kendisine teşekkür ettik. Açık alandaki sanatçıların sempozyum çalışmalarını gözlemledik. Bu ortam ilgimizi çekmişti. Kış mevsiminin kendisini hissettirmeye başladığı Kasım ayının güneşli bir günündeydik. Alanya'nın bu güzel havasında, güzel bir sanat ortamında bulunuyorduk. Sempozyum hakkında söyleşiye geçmiştik. Kendisine birkaç soru yöneltmeye başladım.

**Hikmet Özdemir- Kendinizden söz eder misiniz?*

Beyhan Yönetim-Adı MSGSÜ olan İstanbul Devlet GÜZEL Sanatlar Akademisi Heykel Bölümü'nden 1981 Yılında Y. Heykeltıraş olarak mezun oldum. Evlilik sebebiyle; doğduğum, büyüdüğüm İstanbul'dan ayrıldım. Bir süre serbest çalıştım. İki yılı dışarıda olmak üzere, Alanya Belediyesi'nde 13 yıldır heykel sempozyumlarında görev aldım. Bu görevlerimin yanında Alanya Belediyesi'nde başka organizasyonlarda görev alıyor, park ve bahçelere yönelik dekoratif metal heykellerini tasarlayıp yapıyordum. Mesleğimi çok sevmenin yanında; insan sevgisi, doğa sevgisi beni kamçılayan en büyük faktör olmuştur. Hele ki sempozyumlara halkımızın ve çocuklarımızın ilgisi, bana çok güzel bir duygu yüklüyor. Ama bunlar, asla, tek başına yapılacak işler olamaz. Alanya Belediye başkanımız Sayın Âdem Murat Yücel'in desteği bizim için çok önemlidir. Bu desteğin yanında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Heykel Bölümü'nün danışmanlığı ile 13 senedir sürmektedir. Bu etkinlik, Alanyamıza Dünya'nın birçok ülkesinden gelen sanatçılarca, 127 heykel kazandırmış olarak belediyemiz ve kendi adıma çok gurur duyuyorum. Hocalarımızın deyişiyle "aldıklarımızı veriyor olmak" benim için ayrı bir onur sebebidir.

**Hikmet Özdemir- Beyhan Hanım, Ahşap Heykel Sempozyumu hakkında bize bilgi verebilir misiniz?*

Beyhan Yönetim- Teşekkür ederim Hikmet Bey. 2014 Yılında Mimar Sinan Üniversitesi Heykel Bölümü öğrencileriyle metal heykel sempozyumu ile başladık. 2005 Yılında ülkemizin farklı bölgelerindeki heykeltıraşları çağırarak mermer heykellere dönüştürdük.

2006 Yılında, uluslar arası boyuta taşıyarak duyuru yöntemiyle katılımcıları kurduğumuz jüri tarafında seçme yaparak çağıracağımız sanatçıları belirledik.

Bugüne kadar da dünyanın birçok ülkesinden gelen sanatçıların eserlerini bölgemizde yapmalarını sağladık.

Bugüne kadar kentimize kazandırdığımız heykel sayısı bu yıl hariç 127 eserdir. Bu yıl da 10 eser eklendiğinde 127 heykel olmuştur.

Amaç sadece beldemize heykel kazandırmak değil elbet. Halkı ve sanatçıyı bir araya getirmektir. Bu sayede parklarda ve şehrin belirli yerlerinde sergilenecek olan bu heykellerin, halk tarafından, yapım aşamalarında

görülmesini sağlamaktır. Sanat eğitimi sadece kitaplarda olmamalı. Öğrencilerimize sanatı ve sanatın bir kolu olan heykeli anlatmak, tanıtmak en önemli sebeptir.

**Hikmet Özdemir-Sempozyuma katılan eserlerin seçimi ve hazırlık dönemleri nasıl oldu? Bize bu konuda neler söylemek istersiniz?*

Beyhan Yönetim- 2016 Yılı sempozyumunun konusu ahşap heykel olarak belirledik.

89 Sanatçının başvurusundan 9 yapıtı jüri tarafından belirledik. Bu sempozyuma katılan ülke temsilcileri şunlardır: Letonya, Meksika, İran, Güney Kore, Kostarika, Bulgaristan. Bu ülkelerden ve Türkiye'den davet edilen sanatçılarımız, açılış töreni ile başlayan çalışmalarını 30 Kasım'a kadar tamamlamaları ve halkımıza sunmaları kararlaştırıldı. 30 Kasım'da düzenlenen kapanış töreni ile birlikte kendilerine katılım belgeleri verildi. Daha sonra bu eserler, parklara müdürlüğümüzce yerleştirilecektir.

**Hikmet Özdemir-Sempozyumun Alanya'daki yansımaları hakkında neler söylersiniz? Sempozyuma karşı halkın ilgisi ne durumdadır?*

Beyhan Yönetim-Sempozyum boyunca farklı okullarımızın her düzeydeki sınıflardan gezmeye gelen öğrencilerimiz, çalışma alanında sanatçıları yakından izleme fırsatını buldular. Bu öğrenciler, heykellere dokunup sanatçıyla sohbet ederek mutlu oluyorlar. Ayrıca 22. gün Milli Eğitimin desteğiyle heykele ilgi duyan öğrencilerden 20 kişilik bir grup, heykeltraşlarla heykel çalışmışlardır. Bu öğrencilere yaşlarına uygun malzemeler vererek heykel çalışması yapmaları sağlanmıştır. Sempozyuma katılan bu öğrenciler için önemli ve değerli bir kazançtır. Hele sanat alanında ilgi ve yeteneği olan öğrencilere heyecan vererek onları motive etmiştir. Alanyamız'daki bu sanat ortamı öğrencilerimiz için büyük şans ve kazanımdır. Bir aylık sempozyum ortamını gezen Alanyalıları sanat ziyafeti sunulmuştur. Belediye olarak bu sanat faaliyetimizin ne kadar önemli ve yerinde bir hizmeti olduğu takdir edilmelidir.

**Hikmet Özdemir- Heykel Sempozyumu Alanya için neler ifade eder? Alanya'ya katkıları nelerdir?*

Beyhan Yönetim-Gerçekleştirdiğimiz bu sempozyum, sanata ve sanatçıya değer vermek, onları halk ve çocuklarla buluşturmak açısından önemli organizasyonlardandır. Belediyemiz, 13 yıldır aralıksız bu işte ilk ve en iyi okul olan Mimar Sinan Üniversitesi'nin katkıları ile gerçekleştirdiği bu sempozyum birçok ilimize örnek olmuştur. Bu sanatsal faaliyetimizle anlaşılıyor ki "ALANYAMIZ ARTIK DÜNYA KENTİ" olarak ortada. Bu çalışmaların turizme katkısı da yadsınamaz. Sempozyumların ortaya çıkardığı yapıtlar sayesinde, Alanyamız'ı Açık Hava Müzesi olarak adlandırmaya başladık. Bu belediye olarak ve beldede yaşayan kişiler olarak gurur verici bir durumdur. Tabii ki bu çalışmalara ilgi duyan da veya ilgi duymayan da olacaktır. Amaç, insanların sanata karşı olumlu yaklaşımına katkıda bulunmaktır. Bizim düşüncemize göre; SANAT BİR ÜLKE İÇİN AYDINLIK YÜZ, AYDINLIK GELECEKTİR.

Beyhan Yönetim: Ayrıca, Alanyamız'da yayımlanan sanat-kültür- edebiyat dergisi 4 MEVSİM ALÂİYE sayesinde farklı kişilere ulaşabileceğimiz için sizlere de, çok, ama çok teşekkür ederim.

***Hikmet Özdemir:** Bize zaman ayırdığınız ve sorularımızı yanıtladığınız için size teşekkür ederiz.

***YAZIYA EKLENECEKLER**

1--İlan ve davetiye afileri,belgeleri de eklenecek(hikmet özdemir'de) AÇILIŞ VE KAPANIŞ PROGRAMINDAN FOTOĞRAFLAR İLE KATILIM BELGELERİNİN SUNUM FOTOĞRAFLARI.

5-4 MEVSİM ALAİYE DERGİSİ YAZARLARININ BİRLİKTE ÇEKTİKLERİ FOTOĞRAFLARI SEÇİLİP EKLENECEK.

16-BİRAZ DA GÜLELİM

Ahmet OLGUN

Akseki Çimi Köyü

Akseki Zekâsı: Yuvarlanıp alttaki köy evlerini yıkmaması için önlemler.

Alanya Guzyaka köyünden bir seyyah. Nereye doğru gidiyor dersiniz. Hepimize yol gösteriyor...

BABAMI İHLÂS ÖLDÜRDÜ

Yörük Ali çok zengindi. Parasını son zamanlarda yeni yetme hocaların “Haramdır” telkiniyle bankalara yatırıyordu. Bunun yerine Mark, dolar alıyor, altına yatırıyordu. Parayı,

bilhassa para biriktirmesini çok severdi. Zenginliği ile övünürdü. Kimseye de yardım ettiği yoktu. Paralarının güvencede olmamasına da üzülür, daha güvenli olmasını istiyordu. Orda burada saklamak, durmadan yerini değiştirmek canını sıkıyor, bankaya yatırmayı düşünüyordu. Hatta arkadaşlarının zaman zaman “ Bu parpayı ölünce mezara mı götüreceksin.” Diye dalga geçmelerine kızardı. Bir gün köyün hocası:

-Ali Ağam, müjde! Bizim istediğimiz banka kuruldu. Faiz yerine kâr ortaklığı parası veriyor. Bu dinimize göre sakıncalı değil. Senin paraları toplayalım, buraya yatıralım. İyi de kâr ortaklığı parası veriyor.

-Sen doğru buluyorsan yatıralım, dedi.

Evde sandıkta, sepette ne varsa topladı. Beline kuşandı. Doğru şehre geldiler. Ne kadar parası varsa Türk parasına çevirtti. Sonra İhlâf Bankası'nın yolunu tuttu. Buraya parasını yatırdı. Çok ilgi de gösterdiler.

Her ay varıyor, kâr ortaklığını alıyor, diğer paralarının üstüne yatırıyor. Parası çok hızlı çoğaldı. Keyfi de yerindeydi. Çünkü eli değmeden kazanıyordu. Birde bu haram değildi.

Bir gün bir haber duydu.

“İhlâs Bankası batmış”

Bu haber yıkıldı. Paraları kül olmuş, bu kadar emeği uçmuştu. Hemen şehre, oradan bankaya vardı. Banka kapalıydı. İnsanlar orada perişan durumdaydılar. Kimisi bağıyor, kimisi sövüyor, kimisi de dut yemiş bülbül gibi düşünüyordu. Çaresi eve döndü. Şimdi kendisine tavsiye eden hocaya kızıyordu. Çok üzüldü. Yataklara düştü üzüntüsünden. Derken mezarı boyladı. Oğlu, kızı babalarının ölümüne çok üzüldüler. Paralar uçmuş, fakir duruma düşmüşlerdi. Ramazan Bayramı arife günü dul anne oğluna çağırırdı.

-Oğlum, bu gün babanın mezarını ziyaret et. Üç ihlas, bir Fatiha oku gel, dedi.

Bunu duyan oğlu hiddetlenerek:

-Anne babamı öldüren bu ihlâs değil mi? Ölse de ihlâs'ı okumam; ama Fatiha'yı okuyayım. İstersen hatim indireyim; ama kesinlikle İhlas okumam” dedi. Az sonra mezarın başında elleri havaya kaldırmış, dua okurken görüldü.

İHALE

Ağa Kadir, eşini Antalya'ya doktora götürüyordu. Manavgat köprüsünü geçerken karısı:

-Susuzluktan dilim damağım kurudu. Duralımda şu ırmaktan bir su içeyim, dedi.

- Olur, dedi eşi.

Arabadan indiler. Karşı taraftan Irmağın başına vardılar. Kadın suyun başına çömeldi.

Avucuyla suyunu içti. Başında bekleyen Ağa'da suyu içti. Geriye döndüklerinde yanlarına kelli felli bir adam yaklaştı. Ağa'ya selam durdu. Hafifçe eğilerek:

-Ağam, sen ağaç ihalesine girme, dedi. Ağanın cebine bir kese salladı.

Zaten yolcu olan Ağa işi hiç çaktırmadan,

-Olur, dedi. Yoluna devam etti.

Arabasına eşi ile tekrar binerek yoluna devam ettiler. Şehri çıktıktan sonra cebine el attı.

Keseyi çıkardı. İçi para doluydu. Parayı çıkarıp saydı. Tam 40.000 TL'siydi. Karısına döndü.

-Senin su içmen, bize kır bin lira kazandırdı. Bu para ile sana güzel bir ayakkabı alayım, dedi.

-İşte benim su içmem bile sana para kazandırıyor. Elbette alacaksın, diye cevabı sundu.

Ağa bu para ile eşine güzel bir ayakkabı aldı.

Ağa oldun mu her kapı sana açılır. Dünya'nın düzeni böyle. Evvelde öyleydi. Şimdide öyle.

AĞA ALTINI VERMİŞ

Mevlüt Efe, Ağa Kadiroğlu'na kızanın birini gönderir.

-Ağa'ya selâm söyle bize 150 altın yollasın, der.

Kızan bir gün yolculuktan sonra Ağa'nın yanına varır.

-Ağam, Mevlüt Efemizin selamı var. "Bize 150 altın göndersin" dedi. Onun için geldim.

Ağa tereddüt etmeden:

-Olur, gönderelim, dedi.

Uşaklarından birini çağırarak:

-Şu gelen adamı yedir, içir, sonrada iki nüsha bir tutanak tut. Bu tutanağa " Tarafımızdan 150 altın verilmiş, alınmıştır, yaz. Verene benim adımı, alana da onun adını yazın. İmzalatın. Tutanağın birini ona verin, birisi bizde kalsın. Cebine 150 altın koyun gönderin. Daha sonra yanına bir arkadaş al. Yolunu Ilıcasu Devrent'inde kesin, Cebinden altınları alın. Hesabını da görün. Ağadan para almayı görsünler, diye emrini verdi.

Uşak gerekeni yaptı. Emri yerine getirildi.

İki gün sonra geri gelmeyen Kızanını Mevlüt Efe aramaya başlattı. Ilıcasu Devrent'inin başında ölü bulundu. Cebinden çıkan yazıda "Ağa parayı vermiştir." yazılıydı. Efe şimdi kızanını vuranların ve parayı alanların peşine düştü. Yakalayıp yakalayamadığı ise meçhul. Ağa işi böyle olur. Ağalık vurmaya, Beylik vermeyleymiş.

16-Alâiyeli Kaygusuz

KAYGUSUZ ABDAL MISIR'A NEDEN GİTTİ?

Arş.-Yazar: **GİRAY ERCENK**

ELMALI'DA BİR İNANÇ VE EYLEM ADAMI; ABDAL MUSA...

Efsaneden ibaret menakıpnamelerle gerçek tarihi uzlaştırmak zordur; efsaneler ile belgelerle doğrulanmış tarihi bilgiler, çoğunlukla zaman, mekân, kimlik ve yaşanmış olaylar bağlamında çelişirler... Bu durum, Abdal Musa'nın yaşadığı zaman aralığı, yaşamı, bölgeye geliş tarihi ile ilgili olaylardaki gerçeklik arayışında da karşımıza çıkmaktadır; efsane ve tarih genellikle çelişki içindedir. İsmet Zeki Eyüboğlu "Abdal Musa'nın kişiliğini, bütün söylencelerden arındırarak, nesnel durumuyla saptayıp açıklama olanağı yoktur" demesi, efsane ve gerçeğin ayırt edilmesindeki zorluğun en yalın biçimde ifadesidir...

Efsane Abdal Musa'nın, antik çağda Likya; Ortaçağ ve sonrasında Teke Yarımadası olarak andığı bölgeye 14.yüzyılın ilk yarısının sonlarına doğru içinde akarsular, göller olan; hububat ambarı Elmalı Ovası'nda yerleşip Tekke kurmasının zor, zahmetli, hatta çatışmalı bir sürecin sonunda mümkün olduğunu söyler... Adını, Tekkesi'nin kurulduğu yer olmasıyla alan, türbesinin de bulunduğu Tekke Köyü, bütün Teke Yarımadası'nın üretim merkezi konumundadır...

Tekke'nin bu konumunun yanında, güneydeki Finike, batıdaki Demre (Andriake), ileride Kalkan (Kalamaki), ötesindeki Gelemiş (Patara) limanlarına olan yeterli uzaklıktaki konumu,

limanlara görece kolay ulaşım olanağına sahip olması; dört yönden gelen yolların birleşip yeniden dağıldığı kavşak noktasında bulunmasının, yer seçiminde önemli rol oynadığından kuşku yoktur... Yöredeki bazı yer adları ve efsaneler, geçmişte Abdal Musa'ya bağlı birçok zaviyenin varlığına işaret etmektedir... Teke Yarımadası'nın Akdeniz kıyısındaki limanların içinde yakınlık ve kolay ulaşılabilirlik bakımından Finike ve çevresinin yeri ve önemi diğerlerine göre farklılık gösterir... Birbuçuk-iki günlük mesafede bulunan; kaynakların antik çağlardan günümüze yapıldığını bildirdiği özellikle ağaç ve hububat ticaretinin önemli sevk limanlarından biri olan Finike Limanı'nın kuzeydoğu bitişiğindeki Limyra'da -yakın zamana kadar Yuvalılar; bugün Saklısu köyünde- kurduğu Kâfi Baba Tekkesi bunu göstermektedir...

Velâyetname, Abdal Musa'nın Rodos Adası'nın karşısında da tekke kurduğunu yazar... Velâyetnamede yaşandığı anlatılan olaylar, zaman ve mekân bağlamında ele alındığında, Abdal Musa'nın Akdeniz'in güneybatı ucunda bir Gazi Devleti oluşturma eylemi içinde olduğu fikrini uyandırmaktadır... Değirmen taşının dönüş yönünü değiştirmesi, Bölgenin tek su kaynağı olan Akçay'ın Uçarsu'nun akış yönünü değiştirmesi, Kâfi Baba Tekkesi'nin inşa edilmesi sırasında bulunan kazan dolusu antik altını sikkeyi Frenk gemicilerine teslim ederek onları Müslüman yapması, Teke Beyi'nin üzerine sevk ettiği sekiz yüz askeri kendi safına çekmesi, arkasında yürüyen dağ'ı durdurması, Antalya'ya kaçan Teke Beyi'nin Döşeme Boğazı'ndaki kuşkulu ölümü, kendisine biat eden oğlu Halil'in önerisini kabul ederek vezir olması ve benzeri menkıbeler Gazi Devleti fikrini güçlendirmektedir...

ALANYALI BİR KARAMANOĞLU ŞEHZÂDESİ...

Abdurrahman Güzel, "Kaygusuz Abdal" adlı kitabında; dönem, kimlik ve olayları efsane ve tarihi gerçekler bağlamında, karşılaştırmalı olarak ele alır... Vardığı sonuçta, efsanenin sis içinde bıraktığı zamanı, kimlikler ve olaylar bağlamında tarihlendirerek açıklama getirir...

Sayın Güzel, Kaygusuz Abdal'ın doğum tarihinin "1341(2)-1360(1) arasında olduğu; ancak 1342'den daha geriye gitmediğini" belirtir. Daha sonra, "18 yaşında iken Abdal Musa'ya katıldığını" ve konumuz açısından önemli olan "Mısır yolculuğuna, 1397-98 yıllarında, çıktığı; oradan hacca gittiği" sonucuna varır. Ozanın şiirlerinde geçen ünlü isimlerin yaşadıkları dönemi göz önüne alarak yaptığı değerlendirme ile de "tahminen 1444 yılında öldüğünü" yazar...

Abdal Musa ve Kaygusuz Abdal'ın yaşadıkları dönemi, kimlik bilgileri ve olaylar bağlamında daha önce yapılmış birçok araştırmayı karşılaştırmalı olarak ele alan Abdurrahman Güzel'in vardığı sonuçları özetlersek;

a) Abdal Musa 14.yüzyılın ortalarında hayattadır...

b) Alanya Beyi Karamanoğlu Hüsameddin Mahmut'un 18 yaşındaki oğlu Alâeddin, tahminen yüzyılın üçüncü çeyreğinde Elmalı'ya gelmiş, Abdal Musa'ya katılmıştır.

c) Mürşidi Abdal Musa'dan Kaygusuz lakabını alan şehzade Alâeddin, yüzyılın sonunda; 1397-98 yıllarında kalabalık bir derviş grubuyla önce Mısır'a, oradan Hacca gitmiş;

d) Ortadoğu coğrafyasının önemli bir bölümünü dolaşarak Elmalı'ya dönmüş;

e) 15.yüzyılın ortalarına doğru, Mısır'da ya da Elmalı'da ölmüştür...

Antalya Körfezi'nin doğusunda Karamanoğlu, batısında Tekeoğulları'nın yönetip yönlendirdiği üretim-yaşam havzalarında 14 ve 15.yüzyıllarda yaşanan olaylara, daha çok hanedan ve inanç önderlerinin yalın kimlik penceresinden bakıldığında görünen budur...

Peki, yüzyılı aşkın bir süreyi kapsayan bu dönemde, iç ve dış siyaset bağlamında yaşananlar nelerdir? Bu süreç içinde hanedan üyeleri ve inanç önderlerinin amaç ve hedefleri açısından durum nedir? Körfez'in iki yakasında var olan iki beyliğin Mısır'da Memlûklular, Anadolu'da giderek yayılan Osmanoğulları ile olan ilişkileri ve bu ilişkilerin yarattığı sonuçlar nelerdir?

MISIR'IN 14- 15. YÜZYILLARDA YERİ VE ÖNEMİ

1381 yılında Osmanlının üçüncü Bey'i Murat Hüdavendigâr, oğlu (Yıldırım) Beyazıt'ı, Germiyanoglu'nun kızı ile evlendirdiği Bursa'daki düğüne; Karamanoğlu, Aydınoğlu, Hamidoğlu,

*Menteşeoğlu, Saruhanoğlu, Tekeoğlu ve İsfendiyar'ı ve de Mısır Sultanı'nın kendi vilayetinde olan sancak beylerini davet etti... "Davetli beylerin her birini mertebelerince (saygınlık derecelerine göre) düzerek oturtular. Mısır elçisini hepsinin üzerine çıkarttılar."*¹

Düğüne davetli olan ünlü Evrenos Gazi Bey büyük armağanlarla geldi...

*Yüz oğlan, yüz kız-oğlan cariye, ellerinde altın ve mücevherler olan altın ve gümüş tepsiler olduğu halde geldiler.... Murat Han, Evrenos Gazi Bey'in getirdiği hediyelerden bir tek parça bile almadı... Bu hediyeleri olduğu gibi Mısır Sultanı'na iletmek üzere düğüne gelen Mısır elçisine verdi.*²

Bu düğün sırasında, Hamidoğlu topraklarının bir bölümünü oluşturan Akşehir, Beyşehir, Seydişehir, Yalvaç, (Şarki) Karaağaç ve Isparta'nın Osmanlılara bedeli karşılığında satılmasına karar verildi...

*Karamanoğlu 1385 yılında, I.Murat'ın Balkanlarda sürdürdüğü mücadeleyi fırsat bilip, Hamidoğlu'ndan satın aldığı yerlerde hakkı olduğunu öne sürerek "Beyşehir'e hücum etti..."*³

Müneccimbaşı "Karamanoğlu isyan edip, Hamidoğlu'ndan satın alınan kaleleri gasp eylediği haberi ulaştığında, Hüdavendigâr Hazretlerinin buna çok üzüldüğünü; aynı anda da çeşitli hediyelerle Mısır elçisinin geldiğini" haber verir. Mısır sultanı dermiş ki; "Sultan ul- guzzat ve'l-mücahidin (gaziler ve din uğruna savaşanların sultanı) Hünkâr hazretlerinin duacıyım. Beni oğulluğa kabul edine. Hiçbir veçhile beni oğulcuğu Beyazıt'tan fark etmeye. Eğer ki sureta onlardan ırağım, amma kurb-ı manevi(m) vardır ki (bedenen uzağım ama onlarla öyle manevi yakınlık içindeyim ki) elimden gelse, gidip onlarla birlikte gazaya katılırdım..."

Osmanlı'nın kâh akrabalıklar oluşturarak, kâh zor kullanarak, kâh satın alarak toprak kazanmasının, geleneğin Selçuklu'nun varisi olarak kabul edip, saydığı Karamanoğlu tarafında rahatsızlık uyandıracığını hesaplayan I. Murat, kızı Nefise Sultan'ı Karamanoğlu Alâeddin Bey ile evlendirdi... Bu tedbirle, kaçınılmaz görünen büyük kapışma ancak birkaç yıl ertelenmiş olacaktır... Karamanoğlu Alâeddin Bey'in 1385 yılında Hamidoğlu'nun Osmanlıya sattığı kalelere saldırıp, bazılarını alması; I. Murat'ın ceza seferine çıkmasına sebep oluşturdu... Osmanlı ordusu Karaman seferine çıktı...

I. Murat, Karamanoğlu'nun taht merkezi olan Konya önlerine geldi... Durumun aleyhine olan gören Alâeddin, karısı Nefise Sultan'ı, babası I.Murat'a ricacı olarak göndermesi üzerine barış yapıldı; Osmanlı ordusu geri çekildi...

Karamanoğlu ile Osmanlı arasında yüzyılı aşkın bir süre devam edecek; Boşnaklardan Mısır'a, Karakoyunlulardan Venediklilere, Papalıktan Sırlara; uzak yakın çok sayıda ülkenin bir o yanda, bir bu yanda yer alacağı; sonuçta Karamanoğlu'nu tarih sahnesinden silecek olan büyük kapışma, I. Murat'ın Konya önlerine kadar gelip, geri döndüğü bu seferle başladı...

Tam da bu sıralarda Alanya Beyliği ne durumdadır; bizim Kaygusuz olarak bellediğimiz, değişlerini hayranlıkla dinleyip, dillendirdiğimiz; Torosların deniz yüzündeki önemli liman kenti Alanya ve çevresini yöneten Karamanoğlu Bey ailesinin oğlu Şehzade Alâeddin nerededir, ne yapar, ne işler?

Hüsameddin Mahmut bin Alâeddin'in doğumunun 1341/2-1360/1 zaman aralığı içinde olduğunu yukarıda yazmıştık... 14.yüzyılın ortalarına denk gelen bu zaman aralığında çevrede neler olup bitmektedir? Kim nerede kiminle ittifak ya da düşmanlık içindedir?

Hemen belirtelim ki, Osmanlıda Orhan Gazi zamanıdır...

Kaynaklar, bu tarihlerde Osmanlı bir taraftan Edirne'yi alarak Balkanlar'da genişlediğini, diğer taraftan Ahilerin yönetimindeki Ankara'yı ve Batı Anadolu'daki Türkmen beyliklerini ele geçirme siyaseti güttüğünü haber vermektedir...

Karamanlılar cephesinde ise, Mahmut Bey'in 14.yüzyılın hemen başında ölümünden sonra yerine geçen Burhaneddin Musa Bey'in ilk yıllarında, Konya'nın Selçuk-Moğol güçlerinin eline

¹ Bkz. Neşri Tarihi, I.C; Münecimbaşı Tarihi, I.C

² Bkz. a.g. Eserler.

³ Bkz. Uzunçarşılı, İ. Hakkı; "I.Murat", İslam Ansiklopedisi, 5/II. C

geçmesi üzerine, kardeşi Bedreddin İbrahim Bey'in, Memlûklularına başvurduğunu ve de aldığı destekle Larende'de Mısır bağımlısı Karaman Beyliği'nin başına geçtiğini biliyoruz...

Bu durumda ortaya, biri Musa Bey'in başında olduğu Ermenek Beyliği; diğeri Larende'de Mısır'da Memlûk Sultanı Melik Nasır'ın elinden siyasi destek ve sancak almış; onun adına hutbe okutup, sikke kestirmiş olan İbrahim Bey'in yönettiği iki ayrı Karamanoğlu Beyliği vardır...

Kaynaklar, İbrahim Bey'in Mısır Memlûkluları ile kurduğu bağıllık ilişkisi üzerine Musa Bey'in 'haksızlığa uğradığını anlatmak, yardım ve destek almak için' Mısır'a gittiğini, ancak sonuç alamadığını haber vermektedir... Musa Bey, kardeşine kaptırdığı toprakları, ancak onun ölümünden sonra; 1352 yılında yeniden kazanacaktır...

Burada konumuz açısından önemle hatırlanması gereken konu; birbirleriyle çatışma halindeki iki Karamanoğlu beyliğinin de Mısır'a olan siyasi bağ ve bağımlılıklarıdır... Bu durum, Karamanoğullarının bütün tarihleri boyunca sürüp gidecektir... O kadar ki Uzunçarşılı, "Alanya'daki Karamanoğlu hâkimiyetinin, Memlûkluların himayesinde sürdüğünü" yazar... Mustafa Oral, bir seminer bildirisinde Alanya Karamanoğlu Beyliğinin Mısır ile olan bu bağ ve bağımlılığını "dinsel kardeşlik ve siyasi yakınlık" olduğunu ifade eder...⁴

Abdurrahman Güzel, Kaygusuz'un doğum tarihini yirmi yıllık zaman aralığı toleransı ile verirken; Karamanoğlu şehzadesinin önce Mısır'a, ardından Hacca gidiş yolculuğunun "1397-98 tarihinde gerçekleştiğini", 'tahminen' kaydıyla verir... Kaygusuz'un doğum tarihini geniş zaman aralığı ile verip, Mısır'a gidiş tarihine ise "tahminen" kaydı düşerken; 1444 yılı olarak bildirdiği ölüm tarihinde herhangi bir zaman aralığı toleransı vermemesi dikkat çekicidir...

Biz hikâyemizin kahramanı Kaygusuz'un doğum tarihini 1340'lı yılların başı, ölüm tarihini 1444 olarak kabul edip, öylece devam edeceğiz... Yaklaşık bir asırlık bir ömür, bu coğrafyada yaşanan siyasi ve askeri bakımdan oldukça hareketli bir döneme bire bir tanık olmak demektir...

Kaynaklar, 1397-98 yıllarında Karamanoğlu üzerine sefere çıkan I. Beyazıt'ın, önce Teke İli'ne indiğini; bölgeyi ele geçirip yağmaladıktan sonra Karaman'a yöneldiğini haber vermektedir... Erten, Kemal Bey tarihinden yaptığı alıntıda "Sultan Beyazıt, Teke oğlunun ortadan kaldırılmasını Karamanoğlu'na tercih ettiğini" yazar... Beyazıt Teke'li'ne yaptığı seferin ardından, Karamanoğlu'nun üzerine yürüyecek; başkent Konya Osmanlıların eline geçecektir... Esir alınan Alaaddin Ali Bey, Osmanlı veziri Timurtaş Paşa tarafından öldürülürken, Ali Bey'in, Beyazıt'ın kız kardeşi olan eşi ve iki oğlu tutsak edilerek Bursa'ya gönderilecektir...

1390'lı yıllarda Irak'ı ele geçiren Timur; 1400 yılında, önce Erzincan ve Sivas'ı aldı, ardından Mısır Memlûklularının elinde bulunan Suriye'ye yöneldi; Halep ve Şam'ı ele geçirdi ve kışı geçirmek üzere Karabağ'a (Azerbaycan) geri döndü... Beyazıt'ın, bir yıl sonra Sivas ve Erzincan'ı geri alması üzerine; topraklarını Osmanlı'ya kaptıran Anadolu Beylerinin de kıskırtmasıyla Timur Anadolu'ya geri döndü...

1402'de Ankara yakınlarındaki Çubuk Ovası Savaşı, bu toprak alıp verme sürecinin sonunda yaşandı; Osmanlı ordusu yenildi.. Beyazıt Timur'a esir düştü; esaretinden bir yıl sonra öldü... Karamanoğlu Alaaddin Ali Bey'in Bursa hapisanesindeki oğulları; Mehmet ve Ali Beyler serbest bırakıldı...

Kaynak, Timur'un oğlu Şâhruh ve kumandanlarının Teke İli'ni korkunç şekilde tahrip ettiklerini yazar ve "Şâhruh, İstanos (Korkuteli) ve İğdir⁵ taraflarını, kumandan Emir Şah Melik de

⁴ Bkz. Oral, Mustafa; "Selçuklu'dan Cumhuriyet'e Alanya-Kıbrıs İlişkileri", Alanya Tarih kültür Seminerleri, 2006.

⁵ İğdir, Oğuzların Üçok koluna üye boylardan biridir...

13.yüzyıl başlarında İzzeddin Keykavus tarafından ele geçirilen Antalya ve çevresine -özellikle Teke yarımadası- yerleştirilen İğdir boyuna ait yer isimleri varlığını bugün de korumaktadır. Kumluca'nın bir bölümünün Osmanlı kayıtlarındaki adı İğdir ma Karlıç olarak geçer. Yine Kumluca'nın doğusundaki Adrasan Koyu'nun kuzeyinde, yine bir Oğuz boyunun adını taşıyan Yazır, İğdir Yazır'ı olarak kayıtlıdır. Kuzeyde ise özellikle Döşemealtı Yörük obalarının çıktığı Korkuteli yakınlarındaki Söbüce Yaylası'nda İğdir Çeşmesi ve kuzey batısında Burdur'un Kemer ilçesine bağlı Belen Köyü'nün Üstünde ovaya hâkim konumdaki yayla yerinin adının İğdirönü olduğunu biliyoruz...

deniz kenarındaki Adaliye (Antalya) başta olmak üzere bütün Teke İl'ini yağmaladıklarının” haberini verir...

Timur'un, Osmanlıları'na kaptırdıkları topraklarını Anadolu beylerine geri verirken; Antalya ve Alanya dâhil olmak üzere Teke İl'i Bursa hapishanesinden çıkardığı Karamanoğlu Mehmet'e Bey'e verildiğini yazar.⁶

Timur'un çekilmesinin ardından Osmanlı şehzadeleri arasında başlayan fetret döneminde Teke, Menteşe ve Aydın Beyleri, İsa Çelebi'nin tarafında yer tuttular... Kaynak, bu beylerin topladıkları yirmi bin dolayında süvari ile Mehmet Çelebi'ye karşı çıktıklarını, fakat yenildiklerini bildirir ve “beyler, silah çekmeye gerek kalmadan boyun eğdiklerinden, memleketlerinin iç idaresinin kendilerine bırakıldığını”⁷ yazar... Bu bilgi, 1420'li yıllarda İstanos'un, Karamanoğlu'na yandaş olan Osman Çelebi'nin; Antalya'nın ise Osmanlı Sancak Beyi Firuz Bey'in oğlu Hamza Çelebi'nin elinde olmasının nedenini de açıklamaktadır...

Timur'un Bursa hapishanesinden salıverdiği Karamanoğlu Mehmet Bey Konya'da, kardeşi Ali Bey Niğde'de Bey oldular... Osmanlı şehzadelerinin arasında başlayıp yıllar boyu süren; kaynakların “fetret devri” olarak tanımladıkları zaman aralığında, Karamanoğlu hanedanının üyeleri de kendi aralarında bitmez tükenmez çatışmalar yaşadı...

Bu süreç içinde ilginç olan Mısır Memlukulularının üstlendiği aktif roldür... Kaynaklarda, Anadolu'nun Akdeniz sahilleri ile Memlukulular arasındaki ticari, daha önemlisi siyasi ilişkisinin sürdüğünü yazar...

Bu bağlamda Memlukulular, gerek Karamanoğlu Bey ailesinin üyeleri arasındaki çatışmalarda; gerekse Osmanlılarla yüz yılı aşkın bir süre devam eden; sonuçta Karamanoğlu Bey ailesinin kökünü kurutup, tarihe gömecek olan süreçte etkin biçimde taraf ve belirleyici oldular...

Bu süreçte Mısır'a sığınan her iki hanedan üyelerini hatırlamakta da yarar vardır; Cem Sultan'ın ve siyasi destek almak üzere; Alanya hâkimi Karamanoğlu Kılıçaslan'ın iltica edip geri dönmek üzere ve de Osmanlı şehzadesi Korkut'un yakında patlayacak olan taht kavgalarından duyduğu can korkusu ile 1509 yılında Mısır'a kaçması; Anadolu'daki taht kavgaları sırasında tarafların Mısır'ı sığınak, Memluklu hanedanını ise vasi olarak gördüklerini ortaya koymaktadır... Kaynaklarda, Timur tarafından toprakları iade edilen Karamanoğlu Mehmet Bey'in 1420'lerin ortalarında (bu konuda 1423, 25 ve 27 tarihleri verilmektedir) Gölhisar'da bulunduğu sırada, Osmanlı'nın Antalya'daki valisi Firuz Bey'in oğlu Hamza Bey'in “kaleyi kendisine teslim edeceği” hilesiyle tuzağa düştüğü bilgisi yer alır...

Antalya önlerine gelen Mehmet Bey, çağrının oyun olduğunu anlayınca kaleyi kuşatır... Ancak kaleden atılan bir güllenin isabet etmesiyle “...parça parça oldu. Karamanlılar (Mehmet Bey'in) parçalarını bir sandığa koyarak Karaman'a ilettiler. (Kaledekiler) Sonra o topu (gülleyi), Gazi toptur diye kale kapısına asakoydular...”⁸

Mehmet Bey'in ölümünden sonra yerine geçen r oğlu İbrahim Bey, babasının cesedini alarak Karaman'a geri dönmüş; Osmanlı tahtında oturan II. Murat ile anlaşarak Karamanoğlu Beyliğinin başına geçmişti... Kaynaklar, Osmanlı ile dostluk anlaşması imzalayan İbrahim Bey'in kırk yıla varan beylik döneminin Karamanoğullarının en parlak dönemi olduğunu yazar... Onun beylik döneminin ilk yılları Karamanoğlu-Osmanlı ilişkisinde “sanki iki ülke bir idi” dedirtecek bir barış iklimi egemen olacaktı...

1426/27 tarihi, -çok ilginç biçimde- Alanya ve çevresindeki başka iki kalenin, Karamanoğlu bin Karaman'ın 5 bin altın karşılığında Mısır Memluk sultanına satmaya karar vermesi; bu amaçla Mısır'a giderek anlaşmaya varmasıdır... Uzunçarşılı, “İşte bu tarihten itibaren Memlukuluların himayesinde olarak Alaiye'de küçük bir beylik kurulduğu; bu beyliğin başındaki Latif (ya da Lütfi)

⁶ Bkz. İslam Ansiklopedisi, “Teke Eli” Maddesi, C.12.

⁷ Bkz, Erten, Süleyman Fikri; “Antalya Livası Tarihi”, AKSAV Yayını, 1997.

⁸ Bkz. Neşri Tarihi; C. 2

beyin 1460'da ölümü üzerine yerine Ali Bey oğlu Kılıçaslan geçtiği, nihayet bunun zamanında Alaiye'nin Osmanlılara terk edildiği"⁹ bilgisine yer verir...

Yukarda özetlenen siyasal olaylar göz önüne alındığında, Alanya Yerel Beyliği'nin on sekiz yaşındaki şehzadesi Alâeddin'in, Abdal Musa dergâhının bulunduğu Teke Beyliği topraklarının önemli üretim yerlerinden biri olan Elmalı'ya, yaraladığı bir geyiğin izini sürerek gelmiş olması; ardından gösterdiği keramet üzerine mürşit edindiği Abdal Musa'ya bağlanarak geri dönmemesi, kolay kabul görecektir bir gerekçe değildir...

Bu konuda daha akılcı gerekçelere ihtiyaç olduğu açıktır...

I. Beyazıt'ın 1397-98 yıllarında gerçekleştirdiği Karaman Seferine çıkmadan önce Tekeoğlu'nun üzerine yürümesi ve de geriye, sayıları herhalde birkaç on bini bulan büyükbaş, küçükbaş hayvan sürüleri ve kaldırdığı servetle döndüğünü kestirmek zor değildir... Kaynak, Beyazıt'ın Tekeoğlu üzerine yaptığı seferde el koyarak sürüp götürdüğü salt deve sayısının onbin baş olduğunu haber vermektedir...¹⁰

Teke seferini tamamladıktan sonra, Karamanoğlu merkezi beyliği üzerine yönelmiş; başkent Konya, Osmanlıların eline geçmiş; Beyliğin aşındaki, Alaaddin Ali Bey öldürülmüş; Beyazıt'ın kız kardeşi karısı ve iki oğlu tutsak edilerek Bursa'ya götürülüp, hapsedilmiştir... Tarih; 1397-98... Sözün tam da burası, Abdurrahman Güzel'in, Kaygusuz'un Mısır'a gittiğini bildirdiği tarihi hatırlamanın yeridir; 1397-98...

I. Beyazıt'ın Teke Seferi ile Kaygusuz Abdal'ın Mısır'a yaptığı yolculuğun aynı tarihlere denk gelmesinin "rastlantı olduğu" söylenebilir... Eğer bu, bir sufinin yaşadığı coğrafyanın önündeki denizin öte yakasında yer alan Müslüman bir ülkeye; Mısır'a, oradan Hacca gitmek üzere yaptığı bir ziyaret olsaydı, iki tarihin örtüşmesinin "rastlantı olduğu" savı doğru kabul edilebilirdi...

Ancak unutulmamalıdır ki bu kişi, yüzelli yıldan beri nice savaşlardan, ihanet sarmalından, ölümlerden, mucize kurtuluşlardan ve de kelle alıp vermesesine ölümcül sınavlardan geçmiş; gel gör ki bugün mağlup ve perişan Karamanoğlu hanedanının Alanya kolunun şehzadesidir; bu anlamda bir Bey oğludur; Bey'dir...

Öte yandan bu kişi, siyaset davası güttüğü hakkında ciddi kanıtlar bulunan Abdal Musa'nın Teke İli'nin dillere destan üretim ve yönetim merkezi Elmalı'daki Tekkesi'nde; adı, ayin-i cemlerde çekilecek gülbanklarda anılacak olan ulu bir kimliktir de.¹¹

Abdurrahman Güzel, Abdal Musa'nın Kaygusuz için verdiği yazılı icazetnamede "...bizim ile müşahede kılmak murat eyleyen; Kaygusuz'a nazar eylesin. Ve bizden hayır ve dua iltimas eyleyen; Kaygusuz'dan alsın" diye yazdığını bildirir... İcazetnamedeki bu güçlü ifadeler, Kaygusuz'un, ata ocağı Alanya'dan o günün koşullarında oldukça uzak sayılan ayrı bir üretim, yaşam ve siyaset ikliminde yer alan Elmalı'daki Abdal Musa Tekkesi'nde elde ettiği yerin ne denli önemli olduğunu gösterir...

Yukarıdaki son iki paragrafta dikkat çekilen hususlar göz önüne alındığında, I. Beyazıt'ın, ana hedefi olan Konya'yı ele geçirmeden önce güvence altına almak için indiği Teke Bölgesi'ni kasıp kavurduğu 1397-98 tarihi ile Kaygusuz'un Mısır'a gidiş tarihinin örtüşmesinin rastlantıdan ibaret olduğu savını kabul etmek zordur...

Karamanoğlu Alaaddin bin Hüsameddin'in, Alanya'da Bey olma ayrıcalığını bir yana bırakıp, daha önce görüp, bilmediği bir yerde; kurduğu tekkesini yaşatma sorunları ile mücadele eden bir tekke önderinin hurkasının altına girmesindeki; demem o ki, sırtındaki kürkü çıkarıp, aba giymesindeki sır nedir?

⁹ Bkz. Uzunçarşılı, İsmail hakkı "Osmanlı Tarihi", TTK, 1995; II, C.

¹⁰ Bkz. İslam Ansiklopedisi; "Antalya" Md. I.C.

¹¹ Çalışmanın geride kalan sayfalarında, Karamanoğullarının, ataları Sufe Nuri'nin, Baba İlyas ile olan inanç ve siyaset bağlamındaki "fikir ve büyük olasılıkla eylem beraberliği" üzerinde durulmuş; Karamanlı devletinin kurulmasında "Babai tesirinin büyük olduğu" konusuna yer verilmişti... Evliya Çelebi'nin 1671 yılında geçtiği Antalya'da yapmadığı bir şeyi, üç konak ötedeki Alanya'da yapması; Bektaşî tekkesini sayması boşuna değildir...

Bu, Alanyalı Beyoğlu Alaaddin'in yetiştiği kültürün ipuçlarına işaret etmesi bakımından ilginçtir...

Konuyu akılla açıklamak için belge gerek, ama yok...

Karaman şehzadesinin, üzerinde beylik alametinin yer aldığı ok'la yaraladığı bir geyiği sürüp gelerek Abdal Musa dergâhının kapısına dayandığı savını reddetmek, olayların ancak mucize kavramıyla açıklanabildiği altı yüz küsur yıl önce imansızlık sayılıp en azından kınanma nedeniydi... Bugün bunu kabul etmek, akıl zafiyetidir...

Büyük ozanın şiirlerinde, doğduğu ve -efsaneye göre- on sekiz yaşına kadar yaşadığı Alanya ile ilgili herhangi bir işaret vermemesi de ilginçtir... Aynı şey Mısır seyahati ve hac yolculuğu için de söz konusudur... Ozanın her iki konuda ağzı sıkı davranması, konuyu daha da gizemli hale sokmaktadır...

Bazı Velâyetname nüshalarında Mısır'da ölüp, Nil Vadisi'ndeki bir mağaraya Abdullah Magaravi (mağarada yaşayan Allah Kulu) adıyla gömülü olduğu yazılıyken; bazılarında Mısır'dan Hac'a gittiği, Elmalı'ya Irak üzerinden döndüğü, XV. yüzyılın ortalarına doğru burada öldüğü yazılıdır... Elmalı'nın Tekke Köyü'ndeki türbede, Abdal Musa'nın yattığı sandukanın doğu tarafındaki ayakucunda yer alan iki mezardan, duvara yakın olanın Kaygusuz Abdal'a ait olduğuna inanılmaktadır... Üçüncü bir tez ise ölümüne yakın Mısır'a döndüğü ve orada öldüğü, yukarıda sözü edilen mağaraya gömüldüğüdür...

Burada dikkat çeken husus, Kaygusuz eğer gerçekten Nil vadisindeki o mağarada gömülü ise kimliğinin; daha çok soy geldisi anılmayan/anılması istenmeyenler¹² için verilen Abdullah (Allahın Kulu) sıfatının kullanılmasıdır...

Bir hanedan mensubunun, ocağını dip/temel bir reddediş ile terk etmesinde, kişinin meşrep özelliğinin yeri elbette vardır... Kaygusuz'un eserleri okunduğunda, büyük ozanın meşrep özellikleri hakkında az-çok bir kanaate varılabilir... O, bazen alaycıdır; yeri geldiğinde tanrıyla naz yapar, akıl verir, hatta çıkarır... Bir yandan da "Vücut bir gemi, akıl dümeni, fikir yelkeni" diyerek akılcı sıçramalar yapar...

Kaygusuz, Farsça beng-bengi olarak anılan esrara, methiye düzecek derecede müpteladır... Şiirlerinde, atalarının can düşmanı; yüz yıl bitmeden köklerini kurutacak olan II. Mehmet'in (Fatih) babası II. Murat'ın; Rumeli'de sancak beyi İshak'ın ve de Osmanlı'nın her tarafta -elbette ki Karamanoğlu ile de olan- savaşlarına "vaciptir" diye fetva veren Şeyhülislam İbn-i Fenari'nin¹³ adını anar da; atalarından hiç kimsenin, adını ağzına almaz... Hatta II. Murat'tan inayet bekleyen bir tavır içinde olduğunu gösteren dizeleri vardır; "Bize bin mut pirinç dise (verilmesi için emir verse) Murat Han/ Dahi on bin koyun bile yemeğe..." Ozan, II. Murat'ı bir başka şiirinde sığınma/kurtulma yeri olarak gördüğünü ifade eder ve "Murat Han'a varamadım/ Özümü kurtaramadım"¹⁴ diye anar...

Öte yandan şiirlerinde Rumeli coğrafyasında gezdiği yerleri sayarken, bırakın Anadolu'yu, ne doğup büyüdüğü Alanya ne de Elmalı'da -Avlan Gölü ve Akdağ yamaçlarındaki Yeşil Göl ile Akpınar gibi yer isimlerinden başka - yer adı anmaması; örneğin Finike'den hiç söz etmemesi ilginçtir... Öte yandan konunun uzmanı olduğu bilinen Abdurrahman Güzel, Kaygusuz'un bu ilgisizliğine dikkat çeker ve ozanın "Anadolu'dan söz etmemesinin düşündürücü" olduğunu yazar... Kaynakların, Hıristiyan Kıbrıs'ın doğup büyüdüğü Alanya'yı işgal ettiği; I. Beyazıt'ın Teke yöresini talan ettiği; Mehmet Bey'in Antalya Kalesi önünde top güllesiyle öldürüldüğü zaman aralığında meydana gelen olaylar sırasında hayatta olduğunda ittifak ettiği Karamanoğlu Hüsameddin bin Alâeddin'in, kavgaya teşne değil aksine uzak duran bir tabiata sahip olduğu anlaşılmaktadır... Bunun böyle olduğu, Karaman beylerinin boyunlarına yağlı kementlerin geçirildiği, bedenlerinin top gülleleriyle parçalandığı; büyük zafer alaylarının, perişan geri dönüşlerin, suikastların, ihanetlerin, darbelerin; özeti şu ki, akıl almaz derecede kanlı itiş kakışın yaşandığı, Anadolu'nun bozulup, yeniden kurulduğu o kargaşa sürecinde, sanki o değilmiş gibi sessiz ve bihaber kalmasından bellidir...

¹²Örneğin; Sonradan Müslüman olan erkek ise ibn-i, kadın ise binti Abdullah sıfatıyla anılır...

¹³ Bkz. Güzel, Abdurrahman; "Kaygusuz Abdal'ın Mensur Eserleri", 1992.

¹⁴ Bkz. a.g.e

Ozanın bu tutumunu, Şu ya da bu nedene dayamak ve öylece yorumlamak mümkündür; ancak deęiŐmeyen gerçek, doğup büyüdüğü Alanya'nın ve de ailesinin içinde olduğu ölüm-kalım kavgasından uzak durduğudur...

Kaygusuz Abdal'ın bu tutumu iki nedenden kaynaklanmış olabilir;

- a) *Melâmet hırkası, Beylik cübbesine baskın gelmiş; tasavvufun cazibesi, geçmişini unutturmuştur,*
b) *Kimliğini gizlemektedir...*

Burada ozanın, İslam tasavvuf tarihinde tacı tahtı terke eden İbrahim Ethem gibi benzerleri olan tasavvuf aşkına bir Şey demek söz konusu olamaz, ancak eğer bu davranışta; kimliğini, kendisini unutturmak için gizlemesi söz konusu ise bunun bir tek nedeni olabilir; korku...

Özeti Şu ki; ortalığın kan ve ateşe boğulduğu 14.yüzyıl ortalarından, 15.yüzyıl ortaları arasında yaşadığı kabul edilen; bir yandan Karamanoğlu Alanya yerel beyliğinin Şehzadesi Alâeddin bin Hüsamettin; öte yandan Türk Dili'nin Kaygusuz Abdal mahlaslı büyük ustasının, tam da Yıldırım Beyazıt'ın bölgeye sefer yaptığı 1397-98 yıllarında kalkıp Mısır'a gitmesi, bize göre korku belasıdır...

16- KONUK ŐAIRLERİMİZ

İHTİYARLIK BAŞA GELDİğİ ZAMAN

Gülyüzlü, tatlı sözlü, kemale ermiş, Ermenekli Hacı Kadir Başkan'ı Konya Ermenekliler Derneğinde aŐaęıda sunacağım Şiiri okurken buldum.

İnsanoğlu, hayatı boyunca merteye merteye inerken vücudundaki değişmeleri anlatan bu dizeleri değerli okuyucularıyla paylaşmak istedim. Çok değerli yazar Hasan ŐimŐek "Karac'oğlan der ki..."

Kitabını okuyucularına tanıtırken "kelimelere yüklediği, anlam çok güçlü ve etkileyicidir" der.

Barçın yaylasında üç güzel gördüm

Birbirinden üstün Őivga fidandır

Aklım ŐaŐtı garip belim büküldü

KaŐlar hilal gözler ahu ceylandır

Karac'oğlan çeker aşk ile gider

Hakka aşık olan dünyayı nider

Bu misafirhane gelenler gider

Yalan dünya, hayal imiş düşümüş

Hasan ŐimŐek Bey'in yazdığı gibi aŐaęıda yazılan dizelerde öyle,

İHTİYARLIK BAŞA GELDİğİ ZAMAN

Yokuşa yüzüm yok, inişe dizim
Uzağı yakını pek görmez gözüm
Sanki bir tarihtir senin her sözün
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Ağrıların başlar koldan bacaktan
Kendine bir yer bul köşe bucaktan
Çekinirsin beş yaşında çocuktan
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Ağrıdan sızıdan durmaz yakınır
Çare arar sağa sola bakınır
Az yerse de çok yerse de dokunur
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Yedek parçan olur iğne, şurup, hap
Ne faydası var ki ne yaparsan yap
Kararmış ciğer yorulmuş bir kalp
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Dizlerin titrer, belin bükülür
Damarlardan sıcak kanlar çekilir
Saç sakal, ağarır, dişler dökülür
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Baston ile ayakların üç olur
Gençlikte koştuğun günler hiç olur

Konuşsan suç olur, sussan suç olur
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Ağrı sızı birbiriyle yarışır
Alın çizgi çizgi, yüzün buruşur
Sakal, bıyık birbirine karışır
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Hayalinde kalır arzun, muradın
Çalıştın çalıştın neye yaradın
Mezarlığa doğru her gün bi adım
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Her sözü duyamaz ikiler sorar

Sohbet etmek için emsalin arar
Gençlik elden gitmiş ne büyük zarar
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Arkadaşın olur evde çocuklar
Eşin, dostun seni arada yoklar
Torunların alır bastonu saklar
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Yaşın doksan olsa ne işe yarar
Yapacağı işe veremez karar
Yaptığı fayda yediği zarar
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Eğer birde ölmüş ise karısı
O'nun yerini tutmaz gelen birisi
O zaman zor geçer yolun gerisi
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Ne çabuk geçiyor baharlar, güzler
Zamanın akışına uymuşuz bizler
İnsan yaşlanınca, ölümü gözler
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Biri ölüp ayrılmışsa eşinden
Kalan gitmek ister onun peşinden
Çıkaramaz havalinde düşünden
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Düşer diye gözlüğüne ip bağlar
Düşüp kırılmamasını bununla sağlar
Bazan gizli gizli oturur ağlar
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Erkeklere değildir yalnız sözüm
Kadınlarda yaşlanır darılma kızım
Senin de buruşur elin ve yüzün
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Sende yaşlanınca görürsün yarın
Seni tenkit eder kırk yıllık karın

Gençliğinde olmaz böyle bir sorun
İhtiyarlık başa geldiği zaman

Suçluyum Allah'ım çok ağır yüküm
Huzuruna geldim bak iki büklüm
Mezarlığa bir gün selam aleyküm
Musalla taşına konduğum zaman

SARIVELİLER HATIRALARI

- 1- Ahmet Arslan-0533 308 68 31Öğ. Yazar-Andız Şirleri+ Taş çeşitlerinden birer tane verebileceğini söyledi
- 2- Muzaffer Koçak. 0536 292 35 49-Sarıvelide oturur 3 cilt kitabı istenecek.
- 3- 8-9 Temmuz 2016 8.Ulusal ve 1.Uluslararası Karacoğlan Sarıveliler Yayla Şenliklerine katıldık: Benim arabamla saat 15.00'te Alanya'dan başlayan sefere Ali Yıldız, Ahmet Olgun kadir Tosun, Hikmet Özdemir Çayarasında Göksu ırmağı kenarında baraj ve yol çalışmalarını seyrettik. Ali yükselin pikniğinde bir saat dinlendik. Ozan Ali Kubuşlarlı bir konser verdi.

16-YÖRÜK KÜLTÜRÜ

16-BAKIŞ AÇISI

Sinan SEYDİOĞULLARI

TOPLUM VİCDANI ve İLAHİ YASA

Vicdan, "Kişiyi kendi davranışları hakkında bir yargıda bulunmaya iten, kişinin kendi ahlak değerleri üzerine dolaysız ve kendiliğinden yargılama yapmasını sağlayan güç" olarak tanımlanır ve tüm öğretiler "kendini tanı" diye başlar. İnsanın kendini tanıması için belki de, bir aynanın karşısına geçip "Sen kimsin?", "Ne yaptın, ne yapmaktasın?" gibi sorular sorup hiç çekinmeden cevaplaması gerekir.

Bir hafta önceydi. İşletmecinin, "Ben bir şey yapmadım. Kim yaptıysa, Allah ondan razı olsun. Sayesinde önümüz açılacak. Müşterilerimizin başına düşüp de, birine zarar vermesin. Bir an önce kesilsin" dediği 30-40 yaşlarında ve 10-15 metre boyundaki çam ağacı, üzerine sarılan asma dalları ve begonvilleriyle mahallenin en gözde yerlerinden birini oluşturuyordu. Yan yana duran keçiboynuzu, incir, begonvil ve çam ağacının kırmızı renkli bir ilaçla zehirlendiği söyleniyordu. Ağaçların kuruyan kısımları budandı. Bir çevre derneğinin temsilcisi geldi. "Ağacın dibinde kimyasal var" dedi ve sorgulamak amacıyla toprağı eline bulaştırıp gitti. Sonra, telefon açıp bildirdi. Kimyasal, zehirmiştir.

Hafta sonu sabah yürüyüşü sırasında acı acı bağırarak ve birine yetişmek istercesine koşan küçük bir köpek gördüm. Sanki bir araç çarpıp kaçmıştı. Epey koştu, sonra kırmızı ışıkta duran bir aracın önüne geçip yola uzandı. Yeşil yandı, araçların hiçbiri durmadı, hepsi sollayıp gitti. Tekrar kırmızı yandı. Bu sefer, yolun ortasına kadar süründü ve en öndeki aracın tekerleklerinin dibine yattı. Karşıdaki otelin güvenlik görevlisine seslendim, köpeğe yardım etmesini rica ettim.

"Ben ne yapayım?" der gibi, iki kolunu yana açtı. Refüjün bu yanında çalışan iki işçiden, köpeği bu tarafa getirmelerini istedim. Biri, "Ben tiksiniyorum" dedi. Diğeri başını bile kaldırmadı. İşçiden eldivenlerini aldım, küçük köpeğin yanına gittim. Ensesinden kavrayıp yolun bu tarafına taşıdım. Tam karşıdaki otelin görevlisinden bir şişe su istedim. "Bizde su yok" dedi.

Geçenlerde birkaç esnafla birlikte yaptığımız bir sohbette, bir sahabe ile Hz. Peygamber arasında geçen şu hadis dile getirilmişti: "Bir adam bana gelip malımı zorla almak istiyor"

"Ona Allah'ı hatırlat"

"Hatırlamak istemezse"

"Yakınındaki Müslümanlardan yardım iste"

"Çevremde Müslümanlardan kimse yoksa"

"Devletten yardım iste"

"Eğer devlet benden uzaksa"

"Malının uğruna dövüş, ya ahret şehitlerinden olursun ya da malını kurtarırısın."

Orada bulunanlardan biri aynen şöyle dedi: "Adam o malı helalinden kazanmamışsa, dövüşmez!"

16-DÜNDEN BUGÜNE ALANYA

Araş.-Yazar Oğuz KORUM

GEÇMİŞ ZAMANDAN İKİ GÖRÜNTÜ

FOTOĞRAF:1,
1940'lı yıllara ait. Yer Bostancı Pınarı
Caddesi Kellecilerin evi
bugün olduğu gibi o yıllarda

da Beyaz badana boyasıyla dikkat çekmekte...

Fotoğraf o yılların meşhur fotoğraflarından Foto Venüs Nurettin Gül tarafından çekiliyor. Yine iki tabela dikkat çekiyor. Birisi Gömlekçi Emrullah. Yetmişli yılların Alanya'sında konfeksiyon dükkanı sayısı ikiye-üçü geçmez. Terziler revaçta kimisi gömlek dikeyor, kimisi takım elbise. Bir diğere tabela tam okunmasa da ben anlayabiliyorum. Lokumcu bir de kadayıf imalatı yapan İsmet Emiroğlu'nun tabelâsı. Giysilerden fotoğrafın kış aylarına ait olduğunu anlıyoruz. Anlaşılıyor ki, Alanya'da ve Alanya çarşısında sıra dışı bir gün... atlar Alanya çarşısında ve bostancı Pınarı Caddesinde yürüyor... Alanya'nın namlı demirci ustalarından merhum Mustafa Kazım Çorbacı, reisliğinde bir at yarışı organizasyonu öncesinde geçiş yapıyor... Yetmişli yıllarda Alanya'da at sayısı oldukça fazla. Geçmiş zaman olur ki hayali cihana değer...

FOTOĞRAF:2

Fotoğraf 1940'lı yıllara ait. Fotoğraftakiler kimler mi. Solda bir dönem Alanyasının namlı Nalbantlarından Ali Rıza Aykaç. Namı değer Nalbant Ali Rıza. Merhum Ali Rıza Aykaç. 1905 doğumludur. 1968 yılında hakkın rahmetine kavuşmuştur. Kendisini çocukluk yıllarımda tanıdım. Enişdibi mezarlığına yakın evin Alanya Demircilik çarşısından gelişini, atının özengilerini bugünkü gibi hatırlarım.

Fotoğraftakilerden bir diğere sağdaki Alanya'nın namlı demircilerinden (1940 'lı yıllar) Bayram Süleyman. Bu yıllarda merhumun üzerindeki ipek dokuma Trablus kuşağı çok meşhur. Fotoğraftaki Trablus kuşağı üç parçanın eklemesiyle oluşturulanlardan. O yıllarda söyle bir deyiş hep söylenirdi. " Ne de yaman olur Alanya'nın uşağı, beline de dolamış Trablus kuşağı." Kuşak, hem bir

aksesuar, hem de sağlık için yani böbrekleri korumak için kullanılmaktadır.

Bu yıllarda bu kuşakları dokuyan ulfalıklardan günümüze anıları kaldı. Eski Alanya'ya ve onunla birlikte yitirilen değerlere selam olsun...

BİR ROMAN BİR ELEŐTİRİ

EleŐtirmen-Şair ve Yazar: Hikmet ÖDEMİR

BİR KİTAP İNCELEMESİ

Hikmet Özdemir

İZLER (1,2,3)

YAZAR :Muzaffer Koçak 2013/Antalya

Baskı ve Cilt: Öztepe Matbaası/Ankara

Sahil yayinevi@hotmail.com

Editör Gonca Aydemir

Grafik ve tasarım :Savaş Ünal

ISBN:978-605-5105-03-07

5846 SAYILI TELİF HAKLARI YASASINA GÖRE YAYIN HAKLARI YAYIN HAKLARI YAZARA AİTTİR

Biyografi

İzler adlı üç kitaptan oluşan eserin yazarı Torosların evladı olan öğretmen Muzaffer Koçak kaleme almıştır.Bu eser yazarın yaşamından kesitleri anlatan bir eserdir.Emekli öğretmen Muzaffer, yaşamındaki olayları anlatırken;sadece, olayları ve kişileri gözlemlediği gibi anlatmamıştır. Olayları ve kişileri analiz ve sentez etmiştir. Yazar, kendine özgü değerlendirmeler açısından okuyucuya sunmuştur. Yazarın içinde bulunduğu durumları,sadece kişisel açıdan değerlendirmeden analiz ve sentezler yaparak Yazar, sadece olayları anlatmak değil okuyucuyu “bilinçlendirmeyi” de amaçlamıştır.Öğretmen yazar,olaylara önceleri ülkücü açıdan, sonra sosyal demokrat açıdan ve sonunda Marksist açıdan bakmıştır. Ama yerel ve milli değerlerden ayrılmamıştır. İnandığı sosyal, siyasi , ekonomik düşüncelerini eleştirmekten geri kalmamıştır.

Yazar, yaşadığı toprakların insanlarını ,çevresini tanıtmakla kalmamış, kendi insanlarına olan sevgisini ve onlar karşı vefasını dile getirmiştir.

Eser üç kitap olarak yayınlamıştır.Birinci ve ikinci kitaplarda yaşadığı olayları anlatırken sanki tarafsız bir gözle değerlendirmiş hissinin vermektedir. Fakat son kitabında inandığı sosyal demokrat çizgisini daha da ileri götürerek sosyal sınıfların yapısını anlatan bir öğretici eser durumuna getirmiştir.İlk iki kitabında, olayların yorumlarıyla okuyucuları olgunlaştırdığına inanarak dahasoner son kitabında, ağırlıklı olarak Marksizm öğretisine yer vermiştir.

İZLER –I-BİRİNCİ KİTAP(170 SAYFA)

Yazarın Sunu bölümünde emekçiden yana yaptığı açıklamayla yaşanmışlıkları tanıtarak konulara girer. Toroslar ve Taşeli yaylasını tanır, tanıtır.Yörük olan kendi köyü Uğurlu dan çıkar yola.Başta ve aralarda başvurduğu nazımlara yer vermiştir.

Ağlarsın

.....

Gel gez de gör şu Taşeli yöresin,

Kar altında kayın katran ormanı !...

Yamaç, vadi, dere, tepe gezerken,

Dere dere, ırmak ırmak çağlarsın.

Sarhoş olur yapışırırsın dağlara

Ayrılırken hüngür hüngür ağlarsın

10 Nisan 2013

Yazar, olayları anlatırken yukardaki gibi kendi dizleriyle duygu ve düşüncelerini güçlendirmektedir.Bu dizelerde yer isimlerinden söz eder. Yöresel ağız özelliklerini yansıtan sözcükleri yazılarında ve manzumelerinde yer verir: Hacalad,Sarıveliler,Barcın Yaylası, Nadire,Lamus (Lamos),Fariske,Davdas,Yunt Dağı, Göksu ırmağı....gibi.

Kitabın İzler adını alması , babasının kırk yedi yaşında dünyaya veda etmesiyle dünyaya iz bırakarak gittiğini vurgular. Yazar bu “iz “olayından hareketle kitaplarına “izler “adını koymasına neden olmuştur.

Yazar, yöresinin doğal güzelliklerini güçlü tasvirleriyle süsler.İnsanlar arasındaki ilişkileri anlatırken köylülerin doğallığına dikkat çekerek kendi analiz ve sentezlerine yer verir.Yazar,bunu sık sık yapar .Köylünün, emekçinin ezilmesi veya sömürülmesi onun en büyük derdi olur.Bu yorumlarıyla okuyucuya öğüt vermesiyle araya girdiği için eseri akıcılıktan uzaklaştırıyor.Uğurlu köyünden hareketle Torosları bilmeyene tanıtmak bakımından antropolojik bir kaynak olabilir.Yazar öğretmenliğin verdiği özverili ve ideal yaşantının örnek duruşlarına da yer vermesi bakımından acılarla,dolu anılar tarihi özelliğini taşımaktadır.

İZLER –II-İKİNCİ KİTAP(154 SAYFA)

Yazarın çevreye açılması,Aksu Öğretmen okulundaki hayatıyla başlar.İkinci kitabın ağırlığı bu dönemi yansıtmasıyla yer alır.Yatılı öğrencilerin yaşadıkları zorlukları yanı sıra ;ailesinin yoksulluğundan, köyünün cahilliğinden söz eder.Yazar, köylünün sömürülmesine karşı isyankar duygu ve düşüncelerine yer verir.Kendine siyasi bir çevre arar.İlk çevresi, ülkücü arkadaşlarının ortamıdır. Onlarla birlik olur. Yazar, kitabında Aksu öğretmen okulundaki arkadaşlarına ve öğretmenlerine yer ayırır.Mezun olduktan sonra başlayan öğretmenlik serüvenlerindeki zorlukları sıralamaya başlar.İlk görev yeri Güneydoğu Anadolu olması, onu toplumsal sorunlara duyarlı olmasına neden olur.Bu ortam,artık sosyal demokrat Muzaffer Koçak öğretmene tam bir laboratuvar olmuştur. Öğretmenlik yaptığı köylerde , çocukların saf ve temizliği yanı sıra köylünün çektiği sıkıntılara yer verir .Yazar yine kendine özgü yorumları yansıtan şu veciz cümlelerle okuyucuların dikkatini çeker: “Eğer bir yerde talan varsa,zaten o talan, habersiz çocuk yapar gibi hemen yanına bir de yalan peydahlayıverir.”

Bu kitabında Burjuva'dan ,din tacirlerinden ve emek sömürücülerinden söz eder.Eleştirdiği okul müdürünün dini inancına yaptığı sert eleştirileri bakımından tolerans gösteremediğinden ve saygı boyutunu aşan zayıflıktan söz edilebilir. Mesela:Okul müdür, hanımını peçe içine hapsetmiş Fethiyeli öğretmendi” demesi gibi.

Yazar , darbelere karşı olan tavırlarını, içinde bulunduğu siyasi görüşlerini beğendiği bir partiyi de acımasızca eleştirmesi yönünden sağduyudan ayrılmadığına örnek verilebilir.

Son bölümlerde ise şu öğütlere yer vermektedir.: “İnsanın mutluluğu,, en yakınındaki insandan başlamak üzere, çevresini saran diğer canlı ve cansız varlıklara olan saygılı olmaktan geçiyor.”Sevgi, saygının yüreğindeki yavrusudur.Saygıyı yakarsan onunla birlikte sevgi de ölür.” “Sevgiye ihtiyacın varsa ki, vardır.O zaman saygıyı ilk önce ateşe atmaktan vazgeçmeyi öğren ki sevgi ölmesin.” Yazar ticaret hayatına atılarak başarısızlığını acımasız kapitalizmin kurallarına uyamadığından söz etmez. Ama Engels'in sözlerine sığınmak istemesiyle çelişkisi ortaya çıkmış olması dikkat çekicidir.

Yazar, olayları yorumlarken, mutlaka sosyalist veya Marksist bir öğretiye dayandırmıştır. Hikayelerdeki motifler ilgi çekici ve yerlidir. Aynı olaylar başka mekanlarda başka sonuçlar doğurabilir.Halkın inancına saygı duymanın ötesinde toplumsal sorunların bu durumlardan meydana geldiği kanaatine varması, karşı düşünceye olan tahammülsüzlüğü dile getirmiştir.

Yazar, dünya anlayışını ökse otunun özellikleriyle eşleştirerek emekçiyi, emeği sömürenleri anlatırken ökseotu örneğini anlatır. Ökseotunun asalaklığı ile emeği sömürenler arasında bir yakınlık kurar. Bu örnek orijinal ve yerinde bir benzetme olması bakımından önemlidir.

Yazar, öğretmen Muzaffer Koçak, üçüncü kitabında, meslek hayatında karşılaştığı olaylar karşısında dik duruşu ve ideal davranışları yönünden erdemli bir kişiliği sergilediğine yer vermiştir.

İZLER –III-ÜÇÜNCÜ KİTAP(170 SAYFA)

Yazar, kitabın bu bölümünde, yine de emek,illa da emek, demektedir.Yazar, büyük sözler ederek felsefe, din, bilim ilişkisi içerisine girerek okuyucuyu emek- sömürü ikilisine yöneltir.

İlk başlık: Doğanın oluşumu ve diyalektik hakkında bilgi verir. Evrenin özellikleri, canlılar, metafizik durum... gibi kavramlar yazarın üçüncü kitabında yer alır. Dini veya İslam dini terim ve terminolojisini kendi görüşüne göre açıklamaya çalışır. Helal kazanç terimi dinsel olsa da yazar evrensel boyutta değerlendirir. Emek sömürüsüne ve hırsızlığa karşı olması yazarın birinci önceliğidir. Yazar emekçi ile sermayedarın bitmez çelişkisi adındaki yazı başlığı kitabın ayrı bir bölümü olmuştur. Yazar, İslamiyet'teki kul hakkının korunması hakkındaki özdeyişini örnek alması da ilginç ve aslına dönüş bir yaklaşımdır denebilir.19 Mayıs 1919 Ruhu ile 24 Ocak 1980 kararları ile kurulmak istenen eleştirel bakışı, mantık zincirindeki farklı zaman değerlendirilmesinden doğan yanlışlıklar dikkat çekicidir.

Üçüncü kitabın konusu tamamen ideolojik kavramlar üzerinedir: Emek- sermaye – artı değer, sömürü kavramları öndedir. Hatta Marksizm perspektifinde değerlendirilmiştir.

Yazar, yaşadığı olayların ve hayatındaki sorunların çözümlerindeki analiz ve sentezlerinin bazı eksik ve yanlışlıklarına da değinerek hatalı olduğunu belirterek itiraflarda bulunmuştur. Aksu Öğretmen okulundan ülkücü öğretmen olarak mezun olmak istemiştir. Fakat öğretmenliği sırasında ve sonraki hayatında karşılaştığı sorunların temel noktasında emek ve sermaye çatışmasına yer vermiştir.

KİTAPLARIN DİL VE ANLATIM ÖZELLİKLERİ

Yazar, yaşıyan Türkçenin özelliklerine yer vermiştir.Yerel ağız özelliklerini yansıtan sözcüklere ve cümlelerle birlikte , yöresel diyalektiklere yer vermiştir.

Üç kitapta da düzyazı yanı sıra, manzumelere de yer vermiştir. Manzume veya şiirler yazarın kendi eseridir. Evrensel düşünce ve kavramlar yanı sıra yerel ağız yansıtan sözcüklere yer vermiştir. Yer adları, yazarın önemsedığı tasvir detaylarıdır.Konuşma cümlelerine oldukça yer vermiştir.

KİTAPLARIN İÇERİK DÜZENİ

Yazar, düzyazıların destekleyici şiirleri yanı sıra bazı fotoğraflara da yer vermiştir. Öğretmenlerinin fotoğrafları,okulunun görünüş fotoğrafı gibi birkaç fotoğrafa yer vermiştir.Kitapların kapaklarında doğa fotoğrafı,çocukların fotoğrafı, Aksu Öğretmen Okulunun fotoğrafı vardır.

Üç kitaptan oluşan İZLER KİTAPLARI, SADECE İDEALİST BİR ÖĞRETMENİN YAŞAM ÖYKÜSÜ DEĞİL EMEK VE ALIN TERİNİN SÖMRÜLMESİNE KARŞI HALKINI BİLİNÇLENDİRMEYE ÇALIŞAN EĞİTİM EMEKÇİSİNİN ESERLERİDİR.

BİR KİTAP İNCELEMESİ

Hikmet Özdemir

İZLER (1,2,3)

YAZAR :Muzaffer Koçak 2013/Antalya

Baskı ve Cilt:Öztepe Matbaası/Ankara

sahil yavinevi@hotmail.com

Editör Gonca Aydemir

Grafik ve tasarım :Savaş Ünal

ISBN:978-605-5105-03-07

5846 SAYILI TELİF HAKLARI YASASINA GÖRE YAYIN HAKLARI YAYIN HAKLARI YAZARA AİTTİR

Biyografi

İzler adlı üç kitaptan oluşan eserin yazarı Torosların evladı olan öğretmen Muzaffer Koçak kaleme almıştır.Bu eser yazarın yaşamından kesitleri anlatan bir eserdir.Emekli öğretmen Muzaffer, yaşamındaki olayları anlatırken;sadece, olayları ve kişileri gözlemlediği gibi anlatmamıştır. Olayları ve kişileri analiz ve sentez etmiştir. Yazar, kendine özgü değerlendirmeler açısından okuyucuya sunmuştur. Yazarın içinde bulunduğu durumları,sadece kişisel açıdan değerlendirmeden analiz ve sentezler yaparak Yazar, sadece olayları anlatmak değil okuyucuyu “bilinçlendirmeyi” de amaçlamıştır.Öğretmen yazar,olaylara önceleri ülkücü açıdan, sonra sosyal demokrat açıdan ve sonunda Marksist açıdan bakmıştır. Ama yerel ve milli değerlerden ayrılmamıştır. İnanıldığı sosyal, siyasi, ekonomik düşüncelerini eleştirmekten geri kalmamıştır.

Yazar, yaşadığı toprakların insanlarını, çevresini tanıtmakla kalmamış, kendi insanlarına olan sevgisini ve onlar karşı vefasını dile getirmiştir.

Eser üç kitap olarak yayınlamıştır. Birinci ve ikinci kitaplarda yaşadığı olayları anlatırken sanki tarafsız bir gözle değerlendiriyormuş hissini vermektedir. Fakat son kitabında inandığı sosyal demokrat çizgisini daha da ileri götürerek sosyal sınıfların yapısını anlatan bir öğreti eser durumuna

getirmiştir. İlk iki kitabında, olayların yorumlarıyla okuyucuları olgunlaştırdığına inanarak daha sonra son kitabında, ağırlıklı olarak Marksizm öğretisine yer vermiştir.

İZLER –I-BİRİNCİ KİTAP(170 SAYFA)

Yazarın Sunu bölümünde emekçiden yana yaptığı açıklamayla yaşanmışlıkları tanıtarak konulara girer. Toroslar ve Taşeli yaylasını tanır, tanıtır.Yörük olan kendi köyü Uğurlu'dan çıkar yola. Başta ve aralarda başvurduğu nazımlara yer vermiştir.

AĞLARSIN

.....

Gel gez de gör şu Taşeli yöresin,
Kar altında kayın katran ormanı !..
Yamaç, vadi, dere, tepe gezerken,
Dere dere, ırmak ırmak çağlarsın.
Sarhoş olur yapıyorsın dağlara
Ayrılırken hüngür hüngür ağlarsın

10 Nisan 2013

Yazar, olayları anlatırken yukarıdaki gibi kendi dizleriyle duygu ve düşüncelerini güçlendirmektedir. Bu dizelerde yer isimlerinden söz eder. Yöresel ağız özelliklerini yansıtan sözcükleri yazılarında ve manzumelerinde yer verir: Hacialad,Sarıveliler,Barcın Yaylası, Nadire, Lamus (Lamos), Fariske, Davdas, Yunt Dağı, Gökusu ırmağı...gibi.

Kitabın İzler adını alması, babasının kırk yedi yaşında dünyaya veda etmesiyle dünyaya iz bırakarak gittiğini vurgular. Yazar bu “iz “olayından hareketle kitaplarına “izler “adını koymasına neden olmuştur.

Yazar, yöresinin doğal güzelliklerini güçlü tasvirleriyle süsler. İnsanlar arasındaki ilişkileri anlatırken köylülerin doğallığına dikkat çekerek kendi analiz ve sentezlerine yer verir. Yazar, bunu sık sık yapar. .Köylünün, emekçinin ezilmesi veya sömürülmesi onun en büyük derdi olur. Bu yorumlarıyla okuyucuya öğüt vermesiyle araya girdiği için eseri akıcılıktan uzaklaştırıyor.Uğurlu köyünden hareketle Toroslar'ı bilmeyene tanıtmak bakımından antropolojik bir kaynak olabilir.Yazar öğretmenliğin verdiği özverili ve ideal yaşantının örnek duruşlarına da yer vermesi bakımından acılarla, dolu anılar tarihi özelliğini taşımaktadır.

İZLER –II-İKİNCİ KİTAP(154 SAYFA)

Yazarın çevreye açılması, Aksu Öğretmen okulundaki hayatıyla başlar. İkinci kitabın ağırlığı bu dönemi yansıtmasıyla yer alır.Yatılı öğrencilerin yaşadıkları zorlukları yanı sıra ;ailesinin yoksulluğundan, köyünün cahilliğinden söz eder.Yazar, köylünün sömürülmesine karşı isyankar duygu ve düşüncelerine yer verir.Kendine siyasi bir çevre arar. İlk çevresi, ülkücü arkadaşlarının ortamıdır. Onlarla birlik olur. Yazar, kitabından Aksu öğretmen okulundaki arkadaşlarına ve öğretmenlerine yer ayırır. Mezun olduktan sonra başlayan öğretmenlik serüvenlerindeki zorlukları sıralamaya başlar. İlk görev yeri Güneydoğu Anadolu olması, onu toplumsal sorunlara duyarlı olmasına neden olur. Bu ortam, artık sosyal demokrat Muzaffer Koçak öğretmene tam bir laboratuvar olmuştur. Öğretmenlik yaptığı köylerde, çocukların saf ve temizliği yanı sıra köylünün çektiği sıkıntılara yer verir. Yazar yine kendine özgü yorumları yansıtan şu veciz cümlelerle okuyucuların dikkatini çeker: “Eğer bir yerde talan varsa, zaten o talan, habersiz çocuk yapar gibi hemen yanına bir de yalan peydahlayıverir.”

Bu kitabında Burjuva'dan, din tacirlerinden ve emek sömürücülerinden söz eder. Eleştirdiği okul müdürünün dini inancına yaptığı sert eleştirileri bakımından tolerans gösteremediğinden ve saygı boyutunu aşan zayıflıktan söz edilebilir. Mesela: Okul müdür, hanımını peçe içine hapsetmiş Fethiyeli öğretmendi” demesi gibi.

Yazar, darbelere karşı olan tavırlarını, içinde bulunduğu siyasi görüşlerini beğendiği bir partiyi de acımasızca eleştirmesi yönünden sağduyudan ayrılmadığına örnek verilebilir.

Son bölümlerde ise şu öğütlere yer vermektedir.: “İnsanın mutluluğu,, en yakınındaki insandan başlamak üzere, çevresini saran diğer canlı ve cansız varlıklara olan saygılı olmaktan geçiyor.”Sevgi, saygının yüreğindeki yavrusudur.Saygıyı yakarsan onunla birlikte sevgi de ölür.” “Sevgiye ihtiyacın varsa ki, vardır.O zaman saygıyı ilk önce ateşe atmaktan vazgeçmeyi öğren ki sevgi ölmesin.” Yazar ticaret hayatına atılarak başarısızlığını acımasız kapitalizmin kurallarına uyamadığından söz etmez .Ama Engels’in sözlerine sığınmak istemesiyle çelişkisi ortaya çıkmış olması dikkat çekicidir.

Yazar ,olayları yorumlarken, mutlaka sosyalist veya Marksist bir öğretiye dayandırmıştır.Hikayelerdeki motifler ilgi çekici ve yerlidir.Aynı olaylar başka mekanlarda başka sonuçlar doğurabilir.Halkın inancına saygı duymanın ötesinde toplumsal sorunların bu durumlardan meydan geldiği kanaatine varması, karşı düşünceye olan tahammülsüzlüğü dile getirmiştir.

Yazar, dünya anlayışını ökse otunun özellikleriyle eşleştirerek emekçiyi, emeği sömürenleri anlatırken ökseotu örneğini anlatır.Ökseotunun asalaklığı ile emeği sömürenler arasında bir yakınlık kurar.Bu örnek orijinal ve yerinde bir benzetme olması bakımından önemlidir.

Yazar ,öğretmen Muzaffer Koçak,üçüncü kitabında,meslek hayatında karşılaştığı olaylar karşısında dik duruşu ve ideal davranışları yönünden erdemli bir kişiliği sergilediğine yer vermiştir.

İZLER –III-ÜÇÜNCÜ KİTAP(170 SAYFA)

Yazar, kitabın bu bölümünde, yine de emek, illa da emek, demektedir.Yazar, büyük sözler ederek felsefe, din, bilim ilişkisi içerisine girerek okuyucuyu emek- sömürü ikilisine yöneltir.

İlk başlık: Doğanın oluşumu ve diyalektik hakkında bilgi verir. Evrenin özellikleri, canlılar, metafizik durum... gibi kavramlar yazarın üçüncü kitabında yer alır. Dini veya İslam dini terim ve terminolojisini kendi görüşüne göre açıklamaya çalışır. Helal kazanç terimi dinsel olsa da yazar evrensel boyutta değerlendirir. Emek sömürüsüne ve hırsızlığa karşı olması yazarın birinci önceliğidir.Yazar emekçi ile sermayedarın bitmez çelişkisi adındaki yazı başlığı kitabın ayrı bir bölümü olmuştur.Yazar,İslâmiyet’teki kul hakkının korunması hakkındaki özdeyişini örnek alması da ilginç ve aslına dönüş bir yaklaşımdır denebilir.19 Mayıs 1919 Ruhu ile 24 Ocak 1980 kararları ile kurulmak istenen eleştirel bakışı, mantık zincirindeki farklı zaman değerlendirilmesinden doğan yanlışlıklar dikkat çekicidir.

Üçüncü kitabın konusu tamamen ideolojik kavramlar üzerinedir: Emek- sermaye – artı değer , sömürü kavramları öndedir.Hatta Marksizm perspektifinde değerlendirilmiştir.

Yazar, yaşadığı olayların ve hayatındaki sorunların çözümlerindeki analiz ve sentezlerinin bazı eksik ve yanlışlıklarına da değinerek hatalı olduğunu belirterek itiraflarda bulunmuştur.Aksu Öğretmen okulundan ülkücü öğretmen olarak mezun olmak istemiştir. Fakat öğretmenliği sırasında ve sonraki hayatında karşılaştığı sorunların temel noktasında emek ve sermaye çatışmasına yer vermiştir.

KİTAPLARIN DİL VE ANLATIM ÖZELLİKLERİ

Yazar, yaşayan Türkçenin özelliklerine yer vermiştir.Yerel ağız özelliklerini yansıtan sözcüklere ve cümlelerle birlikte , yöresel diyalektiklere yer vermiştir.

Üç kitapta, düzyazı yanı sıra, manzumelere de yer vermiştir. Manzume veya şiirler yazarın kendi eseridir.Evrensel düşünce ve kavramlar yanı sıra yerel ağız yansıtan sözcüklere yer vermiştir. Yer adları,yazarın önemseddiği tasvir detaylarıdır.Konuşma cümlelerine oldukça yer vermiştir.

KİTAPLARIN İÇERİK DÜZENİ

Yazar, düzyazıların destekleyici şiirleri yanı sıra bazı fotoğraflara da yer vermiştir. Öğretmenlerinin fotoğrafları, okulunun görünüş fotoğrafı gibi birkaç fotoğrafa yer vermiştir. Kitapların kapaklarında doğa fotoğrafı, çocukların fotoğrafı, Aksu Öğretmen Okulunun fotoğrafı vardır.

Üç kitaptan oluşan İZLER KİTAPLARI, SADECE İDEALİST BİR ÖĞRETMENİN YAŞAM ÖYKÜSÜ DEĞİL EMEK VE ALIN TERİNİN SÖMRÜLMESİNE KARŞI HALKINI BİLİNÇLENDİRMEYE ÇALIŞAN EĞİTİM EMEKÇİSİNİN ESERLERİDİR...

16-KONUK DEFTERİ

DENEME YAZARI: İREM ÖZASLAN

KALE ARKASI HATIRASI

Bir topun peşinde, bize sorsan çocuğuz hala. Lisenin tersi düzü fark etmiyor, okul çıkışı da beraberiz, koşuyoruz kentin takımına destek olmaya, sahaya. Alanya spor yıllardır olduğu gibi yine ikinci ligde. Takım esnafın zihninde kıyıda köşede kalmış eski bir şarkı gibi. Her birinin dilinin ucunda yalnızca o mazi ile dolu nakarat... Gerisi unutulmuş. Kahvede bile konusu açılmadıkça pek konuşulmuyor işte futbol. Tabi bir beklenti de var elbet. Sürekli bir takviye lafı geçiyor, sigaralar yanıyor, sönüyor.

Sahada şut antrenmanı var. Üç kafadar paylaşıyoruz kale arkalarını. Üstten dışarı giden toplar bizde, toplayıp getirdikçe antrenör aferin diyor, ikinci lig takımı olunca çok aferin alıyoruz. Golcülerini alkışlamak da bizim işimiz. Kan ter içinde ama mutlu her gün evin yolunu tutuyoruz. Umutluyuz, herkese ve her şeye rağmen bir ve bir arada yaşamayı seviyoruz. Çocuğuz ve hayata karşı hazır olduğumuzu düşünüyoruz. Henüz babamızdan daha iyi olduğumuzu iddia ettiğimiz yaşlarımızı resmediyor gülüşlerimiz.

O akşam, sessiz geçen yemeğin sebebi okuldaki veli toplantısı. Üç kişiyiz ya, üç anne de mutsuz. Gerisi arabalarına binip gitmişler. Bizimkiler otobüs beklemiş. Sanki sefer saatini kaçırdılar diye de yağmur hızlanınca Metin'in babası almış okul durağından, bırakmış bizimkileri evlerine. Babam gelememiş, işi varmış, tufanlar kopuyor masanın orta yerinde. Çatalla oynuyorum bir süre. Sabah okul var, akşamüzeri de antrenman. Odamdan bir ses geliyor. O zamanlar yeni çıkmış telefon, bas bas 'şampiyon Alanya spor' diye sayıklıyor. Onu da biz kaydetmişiz sokakta. Koşuyorum odama. Ardımda kalıyor anne baba ve kötü ders notları. Çocuğuz ya işte, heyecan bizde. Sorun çözmek, orta yol bulmak daha neyimize. Bilinmeyen numarayı açıyorum, kayıtsızca 'ne var lan!' diyorum. Arayan Selim, telefonu yok babasından arıyor yine. 'İrem!' diyor, 'bağırma lan!' diyorum. 'Bağırdım mı cidden, kusura bakma' diyor. 'Yok lan artistik yapıyorum.' diyorum. Çocuğuz lan daha biz. Bir süre gülüyoruz. Annem hiç oralı bile değil, babamla tam gaz devam ediyorlar. Bir süre onları dinliyorum, sonra telefonun açık olduğunu hatırlıyor ve kendime geliyorum. 'Söyle Selim.' diyorum. Karnesine ailesinin verdiği tepkiden bahsediyor. Babasının her öğleden sonra bizim kitap defter fırlatarak top sahasına koştuğumuzu bildiğinden okul kapanmadan birkaç ay öncesinde Selim'in

geleceği adına bir plan bile kurmuş olduğundan bahsediyor. Tire'ye dede evine döneceklermiş. Babasının işleri de zaten yolunda gitmeyince annesi isabet olur demiş. Bizimkine ne istediğini sormamışlar bile. Telefonda hüngür hüngür ağlıyor. Herkes yorgun düşüp çoktan yatmış anlaşılabilir. 'hayır!' diyorum. Anlamıyorum. Anlamak istemiyorum. 'Yanlış numara!' diyip kapatıyorum. Çok geçmeden tekrar arıyor. Yatağımın kıyısına oturmuşum, söylediği her şey gerçek. Bu kez biraz daha sakin ağlıyor. Gözyaşlarım içime akıyor, susuyor ve kapatıyorum telefonu. Babası Metin'i dövüyor, alt katta kıyametler kopuyor. Bu gece bitsin istiyorum sadece tanrıdan. Daracık gözlerimden ruhumu salıveriyorum gökyüzüne. Biz daha çocuğuz diyorum kendi kendime. Elleri şimdiden nasır tutmuş birkaç çocuğuz şu yeryüzünde...

Sabah erkenden buluşuyoruz. Belimizdeki çantaları atıyoruz apartmanın sığınağına. Selim'in annesinin taşınırken lazım olabileceğini düşündüğü kolileri toplamaya girişiyoruz sağdan soldan. Geziyoruz sokakları, üçümüzün ortasında bir sessizlik, Metin yürürken sekiyor, Selim çaresizce etrafına bakıyor, gözleri yaşlı. Nefret ediyorum ilk kez hayattan. Yol boyu pabuçlarıma takılan çakıl taşlarını tekmeliyorum, kimisi yerden sekip arabalara çarpıyor. Yetmezmiş gibi öfkeyle bir daha vuruyorum taşla. Eskiden olsaydı diyorum, eskiden olsaydı, çocuksu bir korkuya kapılıp tam da oradan güle oynaya koşar uzaklaşırdık. Eskiden olsaydı...

Yine sanki haftalar öncesinden sessizce kararlaştırmışız gibi öğlen olunca mola veriyoruz. Bulduğumuz kartonları mahallenin marketinin önüne koyuyoruz. Kaldırıma oturmuşuz, dostlarıma top kek ve meyve suyu alıp geliyorum. Selim'i hala uzaklara bakarken buluyorum, göz göze gelmek istemiyor bizimle, tüm hayatıyla, diledikleriyle. Onu anlıyor ve baktığı yöne bile bakmamaya çalışıyorum. Akşam yemeğinde doymadığı zaman geceleri bize gelen Metin, top keki un ufak edip karıncalara dağıtmış bile. 'Ayağın nasıl?' diyorum. 'İyi.' diyor, sadece. Meyve suyunu bana uzatıyor.

O akşamüzeri Selim için sahada son antrenman var. Yol boyu kopardığımız portakalları soyup küçüklere dağıtıyoruz. Metin birkaç dilimini kuşlara veriyor, dilek tutuyoruz. Sahaya girerken istediği kaleyi seçmesini bekliyoruz Selim'in, bir adım arındayız. Yavaş adımlarla sahaya giriyor ve bir köşeye çimlerin üzerine oturuyor sadece. Futbolcular dahil herkes bir süre ona bakakalıyoruz. Metin ile birer kalenin ardına geçiyoruz. Herkes de bir sessizlik. Her bir şutun ardından sadece Selim'i alkışlıyoruz. Ağlamaya başlıyor. Çok sürmüyor antrenman. Sarılıyoruz birbirimize.

Ve yıllar sonra, yaşım otuza gelmiş bile. İçimde darmadağın olmuş tüm çocukluğumu düşlerken beraber yaşamayı sevdiğimiz o aynı kentin sahilinde bir şişe şarap ile buluyorum kendimi. Metin'in askerden dönmesini bekliyorum. Düğününe yetişeceğine söz vermişti. Hala hudutta olsa bile, sözünde durur o, biliyor ve bekliyorum. Öylece. Ah Selim... Peki ya sen? Tire bize o kadar da uzak değilken araya daha da mesafe koymayı nasıl kabulleneceğim ben. Biz hala çocuğuz lan! Ölmek de ne demek. Hem de bir hiç uğruna benim en yakın dostumu bir kayalığın ucundan atıvermek de ne demek! O anın içindeki tüm çaresizliğini yıllardır artık ben yaşıyorum. Bunu biliyor musun? Senin kadar kızgınım şu hayata. Ah Selim... Yanımda olduğunu hala biliyorum dostum. Gözlerim doluyor ama söylemeden de geçemiyorum yine. Şampiyon olduk, o hep beklediğimiz gibi. Yıllar sonra bile olsa artık biz bir şampiyonuz. Gülümsediğini biliyorum. Ağladığıma bakma, ben de gülümsüyorum, senin için, hala ve hala seninle...

Seni seviyorum. 29.05.2016

BİR ÇOCUK KİTAP DAHA

A. Refik İNCİ

ÖNSÖZ- AHMET REFİK İNCİ

Oyunlarımız, en az savaşlarımız ve zaferlerimiz kadar önemlidir; çünkü biz, mücadele etmenin önemini, bir mücadeleden zaferle çıkmayı, zaferi elde etmekle işin bitmediğini, hayatın bu zaferden sonra da devam ettiğini aslında en iyi oyunlardan ve oyuncu arkadaşlarımızdan öğrendik. Çocuğa ve oyuna, hayatlarımıza anlam katan bu ‘muhteşem ikiliye’, daha kaç farklı açıdan bakabiliriz? Bir düşünsenize:

Güvenlik...

Gelişim psikolojisi...

Sosyalleşme...

Eğitim...

Anadil öğrenimi...

Büyüme...

Akran dayanışması...

Takım ruhu ya da disiplini...

Kültürel etkileşim...

Değerlerin ve geleneklerin kuşaklararası aktarımı...

Belki daha onlarca bakış açısı, yüzlerce yaklaşım perspektifi düşünebilirsiniz...

Her biri kuşkusuz çok değerli, çok önemli!

Yazar Ahmet Refik İnci, bu yeni kitabında çocukların oyunla ilişkisine -ve yani o çok klasik ifadeyle geçtiği haliyle ‘geleceğimizin tahliline’- eğilirken konuyu sadece ‘şimdiki zamana’ indirgemiyor; bütün çağlara, özellikle de bizi biz yapan geçmişe önemli göndermeler yapıyor. Öte yandan bugünün dünyasında yetişkin eliyle örselenen, incitilen, katılaştırılan, yarış atına dönüştürülen, özetle ‘alelacele çocukluktan çıkarılan’ çocuklarımızın yaşadığı temel sorunu da gerçek bir eğitimci olarak teşhis ediyor. Okumakta olduğunuz kitabın ‘Çocuklar Kendi Başlarınıayken Daha Az Fiziksel Zarar Görüyor’ başlıklı bölümünde ‘Çocuklar, özgürce seçtikleri ve kendilerinin yönettiği oyunlarda yetişkinler tarafından yönetilen spor dallarında olduğundan çok daha az incitiliyorlar kendilerini’ diyen İnci, büyüklerin endüstrileştirdiği, kapitalize ettiği, antipatileştirdiği, sevimsizler.

16-GÖNÜL TELİMİZDEN

Erkan Yoksulî

ÖL DESEYDİN ÖLMEZ MİYDİM?

Be hey vicdansız yüreksiz!
Öl deseysin, ölmez miydim?
Sen efendi, ben de köle
Ol deseysin, ölmez miydim?

Tutuşurdun ateşinle,
Ölürdüm senin uğruna
Diz çöküp önünde secde
Kıl deseysin, kılmaz mıydım?

Gerek yoktu yanmalara,
Yanıp ta kül olmalara,
Benim için ummanlara
Dal deseysin, dalmaz mıydım?

Bilirsin sevdandır ahtım,
Ne taç isterim ne tahtın,
Yüreğinde bin yıl mahkûm
Kal deseysin, kalmaz mıydım?

Yanardım yanardağ gibi,
Püskürürdüm lavlar gibi,
Sonbaharda yaprak gibi
Sol deseysin, solmaz mıydım?

Şansım ayrılıktan yana,
Kül olmuşum yana yana,
Erkan Yoksulî, sen bana
Kul deseysin, olmaz mıydım?

*Cahillerle tartışmayın, ben hiç galip gelemedim.

Gazelî

*Edebim el vermez edepsizlik edene,
Susmak, en güzel cevap edebi elden gidene.

Yunus

RÜYA

(1. mısra Sedat Umrandan)

“Elbet bir gün; sizde geçersiniz kendi karanlığımızdan...
Sonsuzluğun ritmini hisseder gibi olursun;
Tutmak ister, tutamazsın,
Görmeden görür, duymadan duyarsın.
Sarıp sarmaladığın benliğin,
Sevda dolu bir hisle koyar gider elinden.
Ve anlarsın ki; vakti gelince,
Sonsuzluğun ritmine adım atıp,
Uyanırsın rüyadan.

10.05.2016

Orhan Uğurlu

16-İÇİMİZDEN BİRİ

Yazar ve Şair: Ahmet OLGUN

ALANYA'NIN OZAN ALİSİ

Ahmet OLGUN: Sevgili Ozan Ali, öncelikle Alanya Kültür-Sanat ve turizm Vakfımıza hoş geldiniz. Bu ziyaretiniz bizleri çok memnun etti. Vakıf Başkan İsmail YILDIZ, Alâiye Dergimizin yazarlarından Hikmet Özdemir ve İzzet Akdikmen de burada. Önce bize bir türkü söyleyerek coşkumuzu dillendir, sonra söyleşimize geçelim.

Ozan Ali, İsmail Yıldız, Ahmet Olgun ve İzzet Akdikmen

OZAN ALİ ATEŞ: Hoş bulduk Hocam, beni vakfa davet ederek onurlandırdınız. Hepinize teşekkürlerimi bir türkü ile arz edeyim. Son aylarda Çanakkale’de bir klip çektik. Çok güzeldi. İsterseniz o türküyle açış yapalım. Bunun söz ve bestesi bana aittir.

Aldı sazı eline, şöyle bir düzen tutturduktan sonra, kahramanlık duygularımızı coşturan yanık bir ezgi ve gür sesi ile sazın tellerine dokunmaya başladı:

“ Ferhat gibi yüce dağlar deldim ben,
Sevdam bir başkadır sana Türkiyem.
Seni candan, candan aziz bildim ben,
Sevdam bir başkadır sana Türkiyem.

Kara bulutlarla dumandı başın,
Yiğitlerle doldu senin güneşin,
Dünyada bulunmaz benzerin eşin,
Sevdam bir başkadır sana Türkiyem.

Ateş Ali, canın kurban vatana,
Bir karış toprağın bedel bin cana,
Çanakkale geçit vermez düşmana,
Sevdam bir başkadır sana Türkiyem.”

Ahmet OLGUN: Teşekkür ederiz. Eline ve diline sağlık. Güfte de beste de çok güzeldi. Mutlu olduk. Duygularımızı şaha kaldırdın. Bence ses ve bağlama uyumu gayet güzel. Tebrik ederiz. Şimdi söyleşimize geçelim. Ali Bey, bize ve okurlarımıza kendinizi nasıl tanıtırınız?

OZAN ALİ: Ben Antalya’nın Gündoğmuş ilçesinin kırsal ve fakir, Toros dağlarına yaslanmış Ortakonuş Köy’ünde 1964 yılında doğdum. Orada İlkokulu bitirdim. Daha sonra Alanya ve İzmir’e gittim. Askerliğimi yaparak hayatımı Ozan olarak bağlama çalarak ve kendi yazdığım şiirleri besteleyerek çeşitli etkinliklere katılarak Alanya’da hayatımı sürdürüyorum. Bekârim. İnşallah yakında evlenmeyi düşünüyorum.

OLGUN: Bağlama çalmaya nasıl başladınız ve geliştirdiniz?

OZAN ALİ: Bağlamayı ilk olarak ilkokul öğretmenim olan Metin Yılmaz öğretmenimde gördüm. Ondan etkilendim. Öğretmenimiz müzik derslerinde ve boş zamanlarında bize bağlama çalar türküler söyletirdi. Hatta biz çocuklardan bir koro kurmuştu. Yılsonu etkinliklerinde söyletti. Biz o tarihte bağlama alamazdık. Onun için ben bir yağ tenekesinden bağlama yaptım. Tellerini ise bir kablo sıyrarak içindeki tellerden yaptım. Onu çalmaya çalıştım. Bu arada türkü söylemeye başladım. Okulu bitirince 1979 yılında Alanya’ya çalışmaya geldim. Belediye parkında çalışmaya başladım.

Akşamları bana türkü söyletmeye başladılar. Bu arada Alanya’da bir ses yarışması düzenlendi. Ben 3. Oldum. Bana sanatçı Kurtuluş Bey sahip çıktı. Saz çalmaya başladım. Sanatımda biraz ilerledim. 1982 yılında İzmir Fuarı’na gittim. Göl Gazinosu’nda bulaşıkçılık yaptım. Burada sesimi beğendiler akşamları sahneye çıkmaya başladım. Türkü söylüyordum. O zamanlarda aynı gazinoda Zeki Müren, Nuri Sesigüzel gibi popüler sanatçılarda söylüyordu. 1984’te askere gittim.

Asker dönüşü Ankara’ya gittim, yeni bir bağlama alarak mesleğimi pekiştirdim. Bu arada Musa Eroğlu’ndan bağlama ve şan dersleri aldım. Daha sonra kendi yazdığım şiirleri bestelemeye başladım. Çaldığım eserlerin çoğu kendi yazdığım ve bestelediğim eserlerdir.

OLGUN: İlk albümünü ne zaman çıkardın ve çıkardığın albümlerden bahsedebilir misiniz?

Ozan Ali: İlk kasetimi 1988 yılında Antalya’daki Aykut Özaklar’da çıkardım. Bu hem piyasada tutuldu, hem de bana cesaret verdi. 2. Albümümü 1992 yılında yaptım. Bu da iyi ses getirdi. Bu kasetin sözleri bana aittir. Bundan sonra çalışmalarımı peş peşe sergiledim. 1995 yılında “Merhaba”, 1998 de “” Susmam” adlı albümlerim piyasaya çıktı. Bunlarda müzik piyasasında tutuldu. Bunların da sözleri kendime aittir. 2004 yılında kendi yazdığım ve bestelerimden oluşan “ Adam gibi adam, Yağmur Gözlüm” albümlerini çıkardım. Daha sonraları bazı güzel türkülerin yok olmaya başladığını gözledim. Bunun için Türk Müziğine katkı için bunları derleyerek “Karış karış Anadolu Türküleri” adlı albümünü piyasaya çıkardım. Bu da iyi karşılandı ve tutuldu. Yazmaya ve yazdığım eserleri bestelemeye devam ediyorum. İnşallah bu sektöre, Türk Müziğine yararlı olmuşuzdur.

OLGUN: Siz kendinize özgü bağlama çalıyor, bu yörenin bilhassa yaylalarını kültürünü türküye döküyorsunuz. Milli duyguları şahlandırıyorsunuz. Güzel tok bir sesiniz var. Bu söyleyişle hiç dizi ve filmlerde oynadığınız olmadı mı?

OZAN ALİ: Oynadığım oldu. Şöyle: Bundan 2 yıl önce Yönetmen Osman Sınav ile tanıştım. Beni dinledi. Ses ve sazımı beğendi. Kurtlar Vadisi dizisinin 36. bölümünde oynadım. Bu benim için bir anı oldu. Bu yönde çalışmalarımız var. Nasip olursa oynarız.

OLGUN: Sen bir Hal Ozanı olarak düzenlenen festivallerde sahneye çıkıyor musun?

OZAN ALİ: Türkiye’nin çeşitli yerlerinde düzenlenen festivallere ve şenliklere çıkıyorum. Sağ olsunlar bilen arayıp davet ediyor. Çıktığım festivallerden bazıları şunlardır. Tarsus, Çamlıyurt ve Karboğazı Festivalleri... Mersin Belediyesinin düzenlediği Belediye festivalleri, Sarıveliler Karacaoğlan Şenlikleri, Ermenek Festivali gibi Türkiye’nin çeşitli yerlerine katılıyoruz.

OLGUN: Siz Alanya’da yaşıyor, Alanya kültürüne katkı sağlıyorsunuz. Katıldığınız Festivallerden Alanya yok. Sizi Alanya’da tanıyan mı yok. Yoksa sahip mi çıkmıyorlar. Günümüzde önce yerel sanatçılar gelmektedir. Bizde bu amaçla kurulmuş bir vakıfız. Ne dersiniz?

Ali OZAN: Bize Alanya’da yardımcı olan ALTSO başkanı Mehmet Bey’dir. Ne belediye, ne diğer kuruluşlar bizi davet etmiyor. Bunu bende anlamış değilim. Diğer belediyeler öncelikle yerel sanatçıları desteklerken bizde bu yok. Kıymet bilinmiyor. Halbuki bir yerin tanıtılmasın da bu çok mühim. Belediye festivalinde bir akşamı yerel sanatçılara, hatta Vakfınızın korosuna ayırsalar daha iyi olur diye düşünüyorum. Demek ki bunun önemini daha iyi kavratamamışız. Bundan sonra, inşallah ilgilenir yetkililer.

Ahmet OLGUN: Ali Bey, bu vesile ile bizde bir dileğimizi belediyeye duyuralım. Gelecek yıl Belediyenin düzenlediği Festivalin bir akşamını Vakfımıza ayırsınlar. Bu gecede siz ve yerel sanatçılar olmak kaydı ile biz korumuzun ve yerel sanatçıların müzik şovunu sunalım. Halk, bunu görsün, diyor ve talepte bulunuyoruz.

Ozan Ali: İnşallah yetkililer buna imkân verirler. Böylece halk yerel sanatçıları öğrenir. ALSAV'ın çalışmalarını görür. Sizin çok güzel bir korunuz var. Bu iyi bir fırsattır. Sivil toplum kuruluşlarının bunu yapması çok güzel bir çalışmadır. Her belediye bunlarının olmasını istiyor. İnan ki bundan halkın çok memnun olacağına garanti veriyorum. O günleri ne zaman görürüz bilmem ki...

OLGUN: Siz Alanya için bir beste yaptınız mı?

OZAN Ali: Alanya bildiğim kadarıyla iki hayal kurmaktaydı. Bunlardan biri Alanya Spor olarak 1. Lige çıkmak, 2. İse il olmağı. Bunlardan Alanya birinci lige çıkınca ben bunu bildiğim için Alanya Spor'a bir beste yaptım. İşte sözleri:

ALANYA SPOR

Alanyaspor geliyor,
Rakiplerin yeniyor,
Hasret sona eriyor,
Şampiyonum Alanya.
Gol, gol, gol Alanyam

Turuncu yeşil şimşekler,
Seninle çarpar yürekler,
Herkes süper lig bekler
Şampiyonum Alanya.
Gol, gol, gol Alanyam.

Gönüller de efsane,
Takım oynar şahane,
Yıldırılmaz bir bahane,
Şampiyonum Alanya.
Gol, gol, gol Alanyam.

OLGUN: Bu çok güzel bir spor takımı şarkısı. Alanya Spor tezahüratlarında bunu seyirci söyleyerek takıma destek verebilir. Hem de seyirciyi bu şarkı coşturur. Millet böyle şarkıları parayla bile zor yazdırıyor. Sen yazmışsın daha ne? İnşallah Alanyaspor yöneticileri bu besteye sahip çıkarlar, diye düşünüyorum.

OZAN ALİ: Alanya Belediyesi ve sivil toplum kuruluşları mahalli sanatçı olarak düzenlenen etkinliklere ve festivallere bizleri çağırır, sanatımızı halkımıza icra etme imkânı verirlerse hem bizlere sahip çıkmış olurlar, hem de ilçemiz tanınmış olur. Size ve Alâiye okuyucularına teşekkür ederim.

Ahmet OLGUN: Kıymetli zamanınızı ayırdığınız ve verdiğiniz bilgilerden dolayı Alâiye Dergisi olarak teşekkür eder, bundan sonraki hayatınızın sağlıklı ve mutlu geçmesini dileriz. Çağrınızı ilgililerin dikkate almasını istiyoruz. Teşekkürler.

Taş Ustası. Yaşar YILMAZ

İncekum'da Marazlı Tahin Değirmeni-1860

ALANYA'DA TAŞA CAN VERENLER

Orta-Asya ve Türkistan'da geliştirdikleri taş ustalığı Türk yurtlarında mimarî sanatın unutulmaz eserlerine can verdi. Türk medeniyeti, adeta kendi yurtlarında günümüze kadar ayakta kalabilen ölümsüz eserler bıraktı.

1071 Malazgirt zaferiyle birlikte Anadolu'ya giren Türkler, öncelikle Van AHLAT merkezinde bir taş ustalığı okulu açtı. Bu taş ustalığı ve taş oymacılığı okulunu birer binlerce usta Anadolu'nun dört köşesine dağılarak yurdumuzu taş yapılarıyla donattı. Gıyaseddin Keyhüsrev'den (1201) yılından itibaren özellikle Aâeddin Keykubat döneminde (1219-1237) Anadolu bir baştan bir başa medrese, cami, han, hamam, kervansaray ve kümbetlerle dolup taştı.

İşte bu Anadolu Selçuklu ve Osmanlı taş ustalığı geleneğini sürdüren yaşar Yılmaz, Alanya'da eserlerini vermeye başlamıştır. Taşlara can veren ve taş oyama ve kabartma sanatının inceliklerini taşların ruhuna vererek oluşturduğu mimari yapıtları Alanya'da dikkat çekmektedir. Ahlat Taş Ustalığı geleneğini Alanya'da sürdüren Yaşar Yılmaz, Nevşehir Göre kasabasındandır. KENDİSİNİ DİNLEYELİM:

1955 yılında Nevşehir'in Göre kasabasında doğdum. 1969 ilk öğretimini bitirdikten sonra taş yontmacılığına başladım. Zordu, fakat severek yapıyordum. Taşta sanatı gördüm... Büyük bir hevesle 1980 yılında uygulamaya başladım. Nevşehir-Niğde bölgesinde yüzlerce daire, villa yaptım. Mimari olarak yapmış olduğum her isim, bana referans oluyordu.

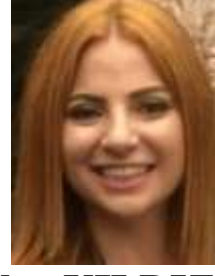
Yıl 2000 olmuştu. Çocuklarım da okumamış İbrahim ve Fatih birlikte çalışıyorduk. Onlarda farklı bir yetenek vardı. İl dışına çıkmıştık. İstanbul'da Büyük Çekmece, Filorya, İzmit

Darıca, Gölcük, Antalya Tekir Ova ve birçok illerde eserler yaptık. Oğullarım İbrahim, Fatih iyi bir sanatkâr olmuşlardı. Ankara Cami Cemevi, Manisa Kula'da cami. Selçuklu ve Osmanlı eserlerine biz de yeni tecrübemizi katıyorduk. Her işimiz, bize yeni ufuklar açar olmuştur. Araştırmacı!.. Sanatkârlar olmuştuk...

İNCEKUM SERAVANSARAY ve İPEKYOLU ÇARŞISI

Alanyalıların çok yakından tanıdığı Alanya Kültür ve Sanat Vakfının kurucusu Av. İsmail Yıldız, ismimi duyunca beni aradı. Nevşehir Göre'de yanıma geldi. Kendisi ile tanıştık. Alanya'da ilk işimiz, İncakim Kervansaray ve İpekyolu çarşısını yapmak oldu. İncekum kervansarayında Selçuklu eserlerinden "İnce Minare Medresesi"nin kapısını yaptık. Daha sonra Alanya'da yaylada Alibodalar mevkinde Mimar Mustafa Kura'nın Selçuklu mimari tarzında villasını inşa ettik. Son olarak incecum belediye binasının yanında yine Av. İsmail Yıldız'a ait Marazlı tahin Değirmeni kemerlerini yaptık. Oğullarım İbrahim ve Fatih ile birlikte ülkemizin çeşitli yerlerinde bu sanatımızı tarihimizden aldığımız ilhamla sürdürüyoruz.

Eczacı: Bilge YILDIZ

Yörük yaşamı ve gelin kültürünün anlatıldığı "Duvaktaki Bereket Yörük Gelini" sergisi 21 Kasım'da Alanya Kültür Merkezi'nde açıldı.

"Duvaktaki Bereket Yörük Gelini" isimli sergi Antalya –kumluca ve EXPO 2016'dan sonra Alanya'da da açıldı. Serginin açılışını Alanya Belediye Başkanı Adem Murat Yücel, Antalya Tanıtım Vakfı (ATAV) Başkanı Nizamettin Şen ve Antalya Kadın Müzesi'nin kurucularından ve ATAV Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Yeliz Gül Ege yaptı.

Serginin açılışında Belediye Başkanı A. Murat Yücel, Alanya'da Yörük kültürünün hala yaşatıldığını söyledi. Yücel, " Yörük kültürüyle yoğrulmuş bir bölge. Yörük kültüründe kadınların yeri ayrıdır. Kadının çok önemli olduğu bir anlayışı savunan bu kültürün burada sergilenmesi ve tanıtılması mutluluk verici bir hadisedir.

Sergideki fotoğraflar, Yörük yaşamını ve onun içinde gelin kültürünü içeriyor. Serginin bir bölümünde ise Antalya Olgunlaşma Enstitüsü'nün Yörük gelin kıyafetlerinin bugüne uyarlanması ve takılarının bugüne şekillenmesini kapsıyor.

DÜNDEN BU GÜNE

Güneşimizi almışlardı elimizden,
Çünkü Mustafa Kemal yoktu.
Duygularımızı koparmışlardı dilimizden,
Çünkü Türkçemiz yoktu.

Mustafa Kemal doğdu ufkumuzda,
Türklüğü öğretti bize yeniden,
Cehaleti yok etti yurdumuzda,
Oldu başımıza başöğretmen.

Işıtır bizi öğretmenler,
Aydınlatır ülkemizi,
Kutlu olsun 24 Kasımlar,
Öğretir bize ülkümüzü.

30 Nisan

ADALET AĞAOĞLU

Üstüste iki yıl İstanbul Şehir Tiyatroları'nda ardından Devlet Tiyatrosu'nda oynanan iki oyunumun telif hakkıyla 'kurduğumuz ' deniz kıyısı evinde yaşamaya hazırlanıyoruz. Göçmen köylerinden biri, İncekum yakınlarındaki Yeşilköy'ün birkaç çam ağacıyla kayalık, çorak kurak sahili. Su yok, elektrik yok, ama evin önündeki küçük koy pırıl pırıl. Soğuk su karışıyor, demişlerdi ama kuyu kazdırdık, tuzlu su çıktıydı. Yukardan bizim 'gizli koy'de kol

kol yüzen, süzülen balıklar bile görünür. Annem: “ Köy halkına yapılabilecek en güzel şey su getirmek, okul yaptırmaktır “ demişti. Okulu var. Öğretmeni Nuri Bey de. Eh hadi bakalım, deyip annemin desteğiyle dağdan buraya su getirme kararı alındı. (Nuri Bey, diyorum ama, Alanya’ya indikçe getirdiğimiz gazeteleri, özellikle de Cumhuriyet ve Akşam’ı ona köylüden gizli vermemiz gerekiyor(muş.)

Yeşilköy’ün eski adı Marazlı imiş. Hastalıklı demek. Manavgat, Side, Alanya arasında; Alanya’ya 32 km. uzaklıkta. Köyün yol üstünde, önündeki alaylı heykeltıraşın elinde çıkma Atatürk büstüyle bir ilkokulu, bir bakkalı, ilerde bir benzin istasyonu var. Bakkalda ‘içkidir’ diye bira dahi satılmaz. Köylünün Süleymancı olduğu söylenir. Tarikatları buymuş. Bakkalın yanbaşıda susuz, sabunsuz bir şoför oteli, altında da erkeklerin hep burun karıştırdığı bir de kara şalvarlarının önüyle oynayıp durdukları bir kahve var. Geçen gün buraya ‘özgür Cumhuriyet kadını ‘olarak nasıl dalıverdiğimi ve boyumun ölçüsünü nasıl aldığımı hatırlamıştım.

İnsanların denizle ilgileri sıfır. Tek ilgi, yine kara şalvarlı delikanlıların kayalıklardan denize dinamit fırlatmaları. Bu gidişle yukardan, evden pırl pırl görünen koydaki balıklar biter, tükenir. Köyde narenciye, muz yetiştiriliyor. Muz çok yeni ‘bir gelir kaynağı,’ Bizim üstünde bulduğumuz küçük yarımadaının sahibi (!) Ali Baysal (o da burun karıştıran çalışanlardan) kendine mahsus muz bahçeleri nedeniyle çok zenginmiş. Dedesi kağıt paralarını yastıkların yorganların içinde saklaya saklaya unufak etmiş. Evet, dağ insanı bunlar, göçerler. Kıyıya inişleri daha çok yeni. Karılarının, gelinlerinin ağızları toptan altın diş. Zenginliklerinin belirtisiymiş bu. Zenginler ama, tüpgaz almaya paraları yok. Eğreti bir ahşap ev Altında keçi ve çocuklarının pisliği ile bol gübreli yerde ilkel bir ocak yakıyorlar. Hamur da orda yoğrulmakta, yufka da o gübrelikte açılmakta... Yaşama biçimleri ilkellik tütüyor. Bir zamanlar ben, çikolataları hep şehir çocukları mı yiyecek, yoksul köy çocukları hiç yemiyecekler mi diye, bayram tatillerinde falan onlara kutu kutu madlenler getirip durmuştum. Dedeleri Ali Baysal, aylık gelirimizin kaç para olduğunu sorunca fena halde gözlerinden düştük. (Hoş bu sefer o aylıklar da olmayacak. Aman duymasınlar!) TRT’deki son maaşım 600 TL. idi, Halim’inki de galibe 800. Toplam: Yılda 15-20 bin arası. Ali Baysal’ın sadece evinin önündeki küçücük bahçesindeki muzlardan yıllık geliri 30 bin imiş. Orası ne ki? Damaktan tükürülmeye aday yemek artığı. Ama o kadarcık bile ‘yaşanmıyor’. Fırından ekmek almak ‘haram’. “ Hem, ekmeği hazır alacaksın da kızlar gelinler ne yapacak? Oynaşacaklar mı ? Onların eline boş komayacaksın...” fetvasında bulunmuştu.

Bizim ‘ev kurduğumuz ‘ yere de hiç mi hiç el değmemiş. Doğası bakir. Yılan, ‘büyü ‘dedikleri zehirli örümcekler, akrepler ve tabii yazları hiç susmayan ağustos böcekleri ve tabii sağda solda patlayan dinamitler...’Gizli koyumuz’ üstünde bunlarla elele kolkola yaşamaya gidiyoruz... Yine denizin Ester Williams’ı olacaksın, daha ne? Suda taklalar atacak, valsler edeceksin. Ev, çepeçevre sediriyle bir oturma odası, bir yatak odasından ibaret. Mutfaktan çıkılan teras çok geniş. Babamla annem yaz sonlarında oraya giderler. Güz mevsimini orda geçirmeyi çok severler. Biz de tabii, fırsat bu fırsat; ev açık, yemek içmek hazır, tek geceliğine bile koşup yanlarına gideriz... Geceleri denizin uğultusunu dinlemek çok hoştur. Gaz lambasıyla oturmakta hala. Suyumuz bidonlarla uzaktan getiriliyor. Babamla annem uğraştılar; yukarılardan bir yerden su geliyormuş. Eli kulağında. Bakalım ne olacak.

-ALÂİYE DERGİSİ- HABERİMİZ VAR

16-OKUYUCUDAN MEKTUP

İsterseniz bir de Alanya Kùltür Sanat ve Turizm Vakfımızın Başkanı Av. İsmail Yıldız'ın görüşlerine başvuralım.

“Son zamanlarda çocuk kitapları yazan öğretmenler kadar çocuk oyuncakları, folklorik el sanatı ürünleri üretenlerin sayısı da bir hayli artmış durumda. Alâiye dergisi ve ALSAV vakfı olarak bu türlü çalışmalarını yönlendiriyoruz, teşvik ediyoruz. Alâiye dergi yazarlarımız da çocuk kitapları ve ansiklopedik sözlük yazma çalışmalarına başlamışlardır.

Yine Alanya'da ebru ve çini sanatına ilgi duyan, uğraşı alanı yapanların sayısı sevindirecek derecede artmış durumda. Daha profesyonel yapılması, çoğaltılması ve geliştirilmesi için devletin, belediyenin ve ALTSO'nun desteğine ihtiyaçları olduğunu düşünüyoruz. Özellikle TOPHANE Mahallesi yolu caddesine kemer girişinden itibaren anıtlar kurulu ve müzeden izin alınarak bir proje dâhilinde düzenlenme yapılmalıdır. Sağlı sollu geçici ahşaptan çalışma ve tanıtma büfeleri oluşturulmalıdır.

Buralara kalaycı, ayakkabıcı, demirci (nal, bıçak, nacak, orak, tahra... gibi hediyeelik ve biblo süs eşyaları), kale, tersane ve Kızilkule bibloları, Kaygusuz Abdal'ı simgeleyen heykelcikler, kalenin eski taşıtı eşek heykelleri, semer, ebru, resim, çini, su kabak süslemesi, nazarlıklar, Türk kadın, erkek, gelin figürleri ve bebek oyuncakları, ipekten çiçek ve figürler yapan el sanat ustaları yerleştirilmeli, teşvik edilmelidir. Alanya'yı tanıtan süs eşyaları üretilmeli, bir kültür, tarih ve sanat sokağı oluşturulmalıdır.

Kısaca Tophane, günün her saatinde yerli ve yabancı turistlerle dolup taşan, gezilen, ekonomik ve insanlarla iç içe, cıvı cıvı yaşanan canlı bir mahalle haline getirilmelidir.

ALANYA KIZILÇAŞEHİR MAHALLESİNDE BİR AKADEMİ:

İnternasyonal Gaksa Üniversity Av. İSMAİL Yıldız başkanlığında ALSAV yönetimi, Alanya Kızılçeşehir Mahallesinde bulunan İnternasyonal Gaksa Üniversity'yi ziyaret etti. Akademi yöneticisi İŞİN FIRAT, üniversiteyi gezdirdi ve

Selçuklu Araştırmalarıyla ilgili geniş bilgiler verdi. Başta Alâeddin Keykubat olmak üzere o dönemin ünlülerine ait kitre heykellerini ve kumaştan, keçeden yapılmış kadın ve erkek giysileri hepimizi heyecanlandırdı.

İnternasyonal Gaksa Üniversitesi’de yapılan Selçuklu büyüklerine ait kitre heykelleri de hepimizi şaşırttı. Selçuklu dönemine ait bu tarihi ve kültürel çalışmaların yerel yöneticiler tarafından yeterince desteklenmediği üzüntü verici görülüyor.

Işın Fırat’a teşekkür ve başarı dileklerimizle ayrıldık.

KESTEL GÖKBEL YAYLA GÜREŞ ŞÖLENİ

Mayıs ayı sonundaki turizm festivalinden sonra, kültürümüzü ve güreş geleneğimizi, 2016 yılında 11. Gökbel Yayla Güreşleri ile yeniden yaşatma olanağı bulduk. Yaz ortasında 900 pehlivan, er meydanı Gökbel çayırlarında yarıştı. Kubat ve Volkan konak türkülerimizle coşturdu.

- BİR KİTAP DAHA:

“OSMANLI DEVRİNDE ALANYA”

Alanya Belediyesi “Alanya Bibliyografyası” kitabından sonra, “Osmanlı Devrinde Alanya” adıyla ikinci kitabını yayınladı. 4.500 tanesi arasından seçilen 209 adet belge, fotoğraf, harita ve krokilerle desteklenen çalışmalar, Osmanlı dönemindeki belediye teşkilatı, haberleşme, asayiş, güvenlik, vakıflar, imar, ekonomi, eğitim, denizcilik, madencilik, sağlık, askerlik ve iskân konularında detaylı bilgiler vermektedir. Vakfımız üyelerine de hediye etme nezaketinde bulunan başkanımız A. Murat Yücel’i, kültürümüze kazandırdığı bu çalışmasından dolayı kutluyor, teşekkür ediyoruz.

Eski Değirmen-1860

Yeni Tahin Değirmeni-2016

TARİHİ **MARAZLI TAHİN DEĞİRMENİ** YENİDEN AÇILDI

İncekum kasabasında 1860 yılında kurulup 1958 yılına kadar çalışmakta olan MARAZLI TAHİN ve un değirmeni Devlet Karayolları tarafından kamulaştırılarak yıkılmıştı. Şimdi aynı yere 2016 yılında İsmail Yıldız tarafından yapılan yeni binası içinde MARAZLI TAHİN DEĞİRMENİ ve ORGANİK ÜRÜN MARKETİ adıyla yeniden AÇILMIŞTIR. Alanya'da ilk defa yeniden yerli İncekum susamından tahin üretimine ve satışına başlanmıştır.

ALSAV (ALANYA KÜLTÜR SANAT VE TURİZMVAKFI) BİR USTASINI KAYBETTİ: Vakfımızın tiyatro yazarı ve UDİ İsmail Şafak aniden aramızdan ayrıldı. Aniden yakalandığı bir hastalıktan kurtulamayan usta tiyatrocumuz ve UD sanatçımız bizleri derin bir acıya boğdu. Son olarak Av. İsmail Yıldız tarafından yazılan “SİSLİ GECELER2 adlı eserin senaryosunu hazırlıyordu. Şen şakrak, hayat dolu İsmail Ağabeyimizin mekânı cennet olsun.

Altémir kılıç öldü

Enver Paşa'nın torunu Osman Mayatepek vefat etti. Dedem Enver Paşa adlı kitabını Alanyada yayınladı

Hakan Olgun evlendi

BİLGE YILDIZ ECZANESİ AÇILDI: Yazarımız Eczacı Bilge Yıldız, 7 Ocak 2016 tarihinde Alanya Başkent Hastanesi yanında eczanesini açtı. Çok sayıda kişinin katıldığı, Haşim Yetkin Hoca'nın sunuculuğunu yaptığı açılış töreninde, Belediye Başkanı Adem Murat Yücel, Antalya Eczacı Odası Alanya Temsilcisi Türker Babalık ve Bilge Yıldız birer konuşma yaptılar.

Eczacı Bilge Yıldız, Alâiye dergisinde yazmayı sürdürecektir. Kendisine başarılar diliyoruz.

İNCEKUM KÜLTÜR DERNEĞİ KARLA BULUŞTU

Her yıl olduğu gibi bu yıl da dernek üyeleri, 16 aralık 2016 tarihinde Ahmet Olgun başkanlığında Gıği dağında karla buluştu. Üyeler, İncekum Karabuynuzlar yaylasındaki dernek binasında unutulmaz bir gün yaşadılar. Kendilerine çektikleri muhteşem ziyafetten sonar, GİĞİ dağının sarp yamaçlarındaki karlardan zıybındılar (kaydılar) ve neşe içinde kartopu oynadılar. Fotoğraflar çekildi.

2016 FİLİM FESTİVALİ GÖRKEMLİYDİ.

2016, 16-23 Ekim tarihleri arasında yapılan Uluslararası Antalya Film Festivali ile Antalya sinema ve etkinliklerle dolu bir muhteşem bir şölen yaşadı. Cam Piramit, AKM ve EXPO Kongre Merkezi yüzlerce film gösterimi, etkinlik, sergi ve konserlere ev sahipliği yaptı. Dünya yıldızları Antalya'yı şenlendirdi. Çeşitli dallarda Ulusal ve Uluslararası yarışma ve onur ödülleri sahiplerine verildi. Turizm ve sanata bu katkılarından ötürü, BŞB. Başkanı Menderes Türel'i kutluyoruz.

ELMALI YÖRÜK GÖÇÜ

Elmalı İlçesinde Yörük Göçü coşkusu yaşandı 2016 yılında da Elmalı İlçe Merkezinde 4. Kez Yörük göçü düzenlendi. Halk, tarihi ve kültürel anılarını coşkularla tekrar yaşadı.

KEYKUBAT ANITI ÖNÜNDE

ALAIYE insanlık tarihi kadar eskidir
Kalenin dili olsa da anlatsa bir bir

Ertokuş, en büyük komutanıdır beyimizin
Alâaddin Keykubat fatihidir Alâiye'mizin.

Burçların yücesine çift başlı kartalı diktin,
Dünyada eşin bulunmaz koca bir yiğittin.

Akdeniz'in dudağına “beş göz “ koydurdun,
Türklüğün namını ummanlarda duyurdun.

Türk yaptın Akdeniz'i, Kirfard'ın ilin aldın,
Kale güzeli Mahperi Sultanı gelin aldın.

Alâiye Kalesi payı tahtın oldu senin,
Baştanbaşa süsledi mavi çinilerin.

Alara Han, gücüne en büyük nişandır,
Irmağın yüce tepesi, yemyeşil köşendir.

Alaiye'de aşk, şekerdir, baldır, kamıştır.
Kleopatra kumsalı sevdaya susamıştır.

Kale burcundan ay parçasını kopardın,
Allah'a inanırdın, Allah'a tapardın.

İmar ettin ülkemizi, verdin çekidüzen,
Yüzlerce gemi yaptın Akdeniz'de yüzen.

Her taraf kervansaray, han, hamam oldu;
Anadolu bir baştan bir başa tamam oldu.

Ey Ulu Keykubat! Sen adın gibi yücesin;
Hemen imar ettin ülkeyi, necisin nicesin.

Sultanlar şehri yaptın Alâiye'yi bizlere,
Cennete girdin ve karıştın ölümsüzlere.

8.12.2001. Cumartesi –Alanya

KEYKUBAT ANITI ÖNÜNDE

ALAIYE Dergisi Yönetmeni ve Alanya Kültür Sanat Vakfı (ALSAV) Başkanı Av. İsmail Yıldız'ın şiiri, Alanya girişindeki **Alâeddin Keykubat Anıtı** önüne dikildi. Alanya Belediyesi, Seyirlik Tepesi'ne şehitlerimiz için diktiği 9 Türk Bayrağı'ndan sonra yeniden düzenlediği Keykubat anıtı çevresine de tarih sırasına göre 16 Türk Devleti'nin arma ve bayraklarını dikti. Şanlı tarihimizi hatırlatan ve millî duygularımızı coşturan bu hizmet, Alanyalılar tarafından takdirle karşılanmıştır. Ayrıca, abidenin yanına şair ve yazarımız Av. İsmail Yıldız'a ait, “KEYKUBAT ANITI ÖNÜNDE” adlı şiirinin İngilizcesi ile birlikte dikilmiş olması, Alanya Fatih Alâeddin Keykubat hakkında yazılan kısa bilgi, Anıtımıza hem bütünlük sağlamış ve hem de vakfımızın övüncü olmuştur. Bu duyarlılığından dolayı, Alanya Belediyesine teşekkür ediyoruz.

ALANYA BÜYÜK HAL TEMELİ ATILDI

Alanya'nın değişik yerlerinde dağınık ve verimsiz vaziyette çalışan küçük hallerin birleştirilmesi için atılan adımlar nihayet sonuçlandı. 3-4 yıldır tartışmalı yapılan çalışmalar, BŞB. Başkanı Menderes Türel ve Dışişleri Bakanımız Mevlüt Çavuşoğlu, Ticaret Odası Başkanı Mehmet Şahin, Alanya Belediye Başkanı A. Murat Yücel ve Halci esnafının gayretleriyle sonuca ulaştı. Türkler-Payallar arasındaki Gökçeler mevkisinde planlanan "BÜYÜK HAL"ın temeli, 11 Aralık 2016 tarihinde büyük bir törenle atıldı. Yapımını Büyük Şehir Belediye Başkanı Menderes Türel'in üstlendiği bu halin Alanya hal hizmetlerinin birleştirilmesini ve verimliliğin ve ihracatların artırılmasını, çevrenin ekonomisine büyük katkılar sağlayacağını umuyoruz.

ALANYA EMNİYET MÜDÜRÜNÜ ZİYARET: Alanya Kültür Sanat-Turizm Vakfı Başkan ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile Alanya Türk Ocağı Başkan ve Üyeleri Alanya Emniyet Müdürünü makamında ziyaret ettiler. Sivil toplum kuruluşlarının başkanları olarak, Av. İsmail Yıldız ve Hasan Peker, son zamanlarda ülkemizi kaosa sürüklemek isteyen terör örgütlerinin bomba patlatma ve canlı intihar eylemleri karşısında uyanık olduklarını, Emniyet Müdürümüzle ve polislerimize destek olacaklarını belirttiler. Heyetler, taziye dileklerinde bulundular.

ALTEMUR KILIÇ VEFAT ETTİ

1924 yılında Ankara'da doğan Altemur Kılıç, Kurtuluş Savaşı Komutanlarından ve Atatürk'ün yakın arkadaşlarından biri olan ünlü Kılıç Ali'nin oğludur. Robert Kolej'den mezun olduktan sonra Amerika Nev York'ta Siyasal Bilgileri okudu.

“Büyük Kürdistan Küçük Türkiye” adlı kitabını da yazan ve uzun zamandır Alanya’da yaşayan Gateci–Yazar Altemur KILIÇ 20 Ekim 2016 tarihinde aramızdan ayrıldı.

BÜYÜK ALÂEDDİN KEYKUBAT’UN VE SELÇUKLUNUN BAŞKENTİ

Anadolu Selçuklu Sultanı Alâeddin Keykubat Mührü

*****ALANYA ARTIK İL OLMALIDIR!..**

EDEBİYAT-KÜLTÜR-TARİH-ARAŞTIRMA-FOLKLOR-SANAT VE TURİZM

DERGİSİ

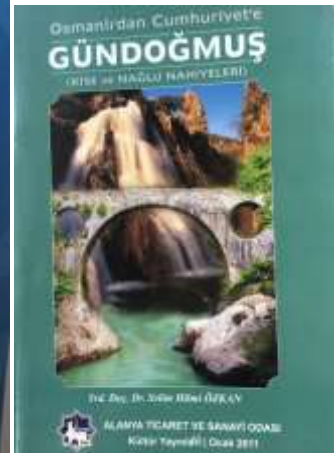
ALANYALI YAZARLARA AİT KİTAPLARIMIZ:

- 1-ALÂİYE BEYLEĞİ VE GÜLEFSENDEKİ KAYGUSUZ ABDAL...(Araştırma).....: İSMAİL YILDIZ
- 2-SİSLİ GECELER (Alanya'nın Romanı).....: İSMAİL YILDIZ
- 3-AKLIMA DÜŞTÜ (ŞİİR).....: İSMAİL YILDIZ
- 5-DİKEN ÜZÜMÜ (Öyküler).....: AHMET OLGUN
- 6-OLGUNCA HİKAYELER: AHMET OLGUN
- 7-GÖNLÜMÜN TELİNDEN (ŞİİR).....: AHMET OLGUN
- 8-ÖNEMSİZ SEVGİLER.....(Öyküler).....: İSRAFİL ATICI
- 9-ARAYOLUN İNSANLARI.....: GARİP GÖRGÜLÜ
- 10-ALÂİYE DERGİSİ:1-2-3-4-5-6-7-8-9.10 sayıları: KURUL
- 11-SELÇUKLU'DAN GÜNÜMÜZE ALANYA....: FAHRİ YİĞİT

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR:

- *KLEOPATRA VE ALANYA (Tarihi roman)....: İSMAİL YILDIZ
- *DÜŞENBE -SENİR & TURŞAMBALILAR.....:SÜLEYMAN YILDIZ
- *BEN SUSAMAM BÖYLE BİLİNSİN.....:F. YILMAZ ÇAVDAR
- * PITIRAK (Bir Öğretmenin Anıları).....:AHMET REFİK İNCİ
- *DAMLADA VUSLAT (Roman).....:AHMET REFİK İNCİ
- * ARAYIŞ (Roman).....:GARİP GÖRGÜLÜ
- *KARANLIĞI SÖNDÜR BABA.....: GÜNER KUTLUK
- *OKUMAZSAN BİR BAK BARI(Fotoğraflar).....: HAŞİM YETKİN
- AŞINA AŞKLAR (Şiir).....: HİKMET ÖZDEMİR
- *TÜRKLER –TÜRKMENLER, YÖRÜKLER,.....: GARİP GÖRGÜLÜ
- *SADECE BİR GÜN (Şiir).....: BERKİN CİVELEK
- *DOĞANIN DİLİ- GÜNDOĞMUŞ.....:GİRAY ERCENK

*SELÇUKLU BAHÇELERİ-ALÂİYYE.....: SCOTT REDFORD
*ÖZDEN SÖZLER (Derleme).....: OSMAN BOZTEPE

Çadır

Dilfir (dağ Yoncası)

SERDAR Hoca
Gazipaşa Doğanca köyünde tarihi bir su değirmeni önündeki
çardaktan değirmenin fotoğrafını çekerken.15.05.2016

MARAZLI TAHİN DEĞİRMENİ
&
ORGANİK ÜRÜN MARKETİ

Dr. Elnur KERIMOV

